ÚZEMNÍ PLÁN
VELENKA

TEXTOVÁ ČÁST ODŮVODNĚNÍ

Ing. arch. Michaela Štádlerová

SRPEN 2026

POŘIZOVATEL: **Městský úřad Nymburk**
adresa:
Městský úřad Nymburk
Odbor výstavby
Náměstí Přemyslovců 163
288 28 Nymburk

OPRÁVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA: Bc. Andrea Štechová

SPRÁVNÍ ORGÁN VYDÁVAJÍCÍ ÚZEMNÍ PLÁN:

Obec Velenka
adresa:
Obec Velenka,
č.p. 44
289 12 pošta Sadská

PROJEKTANT: Ing. arch. Michaela Štádlerová,
ČKA 03 121
spolupráce:
Ing. Milena Morávková
Ing. Robert Adam
adresa:
Na Míčánce 2717/2g
160 00 Praha 6
tel.: 606 293 915
email: info@atelierstadlerova.cz
www: atelierstadlerova.cz

.....

Ing. arch. Michaela Štádlerová

Záznam o účinnosti

Označení správního orgánu vydávající územní plán:	Zastupitelstvo obce Velenka
Datum nabytí účinnosti:	29.9.2026
Jméno a příjmení, funkce a podpis oprávněné úřední osoby pořizovatele:	Bc. Andrea Štechová Městský úřad Nymburk Odbor výstavby

Otisk úředního razítka:

OBSAH:

A) Stručný popis postupu pořízení územního plánu 5
B) Vyhodnocení souladu s cíli a úkoly územního plánování a s požadavky tohoto zákona 9
B.1) Vyhodnocení souladu s cíli a úkoly územního plánování 9
B.2) Zajištění architektonických a urbanistických hodnot 11
B.3) Výsledek přezkoumání návrhu územního plánu s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů 11
B.4) Posouzení souladu územního plánu s jednotným standardem 11
C) Vyhodnocení souladu s požadavky jiných právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů, popřípadě s výsledkem řešení rozporů 11
D) Vyhodnocení souladu s nadřazenou územně plánovací dokumentací 11
D.1) Vyhodnocení souladu s požadavky vyplývajícími z PÚR ČR ve znění aktualizace 11
D.2) Vyhodnocení souladu s požadavky vyplývajícími z ÚPD vydané krajem 15
D.3) Vyhodnocení souladu s požadavky Územního rozvojového plánu 17
E) Vyhodnocení souladu se zadáním 17
E.1) A/POŽADAVKY NA ZÁKLADNÍ KONCEPCI ROZVOJE ÚZEMÍ OBCE A OCHRANY JEHO HODNOT 17
E.2) B/ POŽADAVKY NA URBANISTICKOU KONCEPCI 18
E.3) C/ POŽADAVKY NA KONCEPCI VEŘEJNÉ INFRASTRUKTURY 22
E.4) D/ POŽADAVKY NA KONCEPCI USPOŘÁDÁNÍ KRAJINY 24
E.5) E/ POŽADAVKY NA PROVĚŘENÍ VYMEZENÍ VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH STAVEB, VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH OPATŘENÍ, ASANACÍ A STAVEB A OPATŘENÍ K ZAJIŠŤOVÁNÍ OBRANY A BEZPEČNOSTI STÁTU 27
E.6) F/ POŽADAVKY NA PROVĚŘENÍ VYMEZENÍ PLOCH A KORIDORŮ, VE KTERÝCH BUDE ROZHODOVÁNÍ O ZMĚNÁCH V ÚZEMÍ PODMÍNĚNO VYDÁNÍM REGULAČNÍHO PLÁNU, ZPRACOVÁNÍM ÚZEMNÍ STUDIE, UZAVŘENÍM PLÁNOVACÍ SMLOUVY NEBO ARCHITEKTONICKOU NEBO URBANISTICKOU SOUTĚŽÍ 27
E.7) G/ POŽADAVKY NA VYMEZENÍ PLOCH A KORIDORŮ ÚZEMNÍCH REZERV 27
E.8) H/ POŽADAVKY NA ZPRACOVÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ 28
E.9) I/ POŽADAVKY NA ZPRACOVÁNÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU S PRVKY REGULAČNÍHO PLÁNU 28
28
F) Základní informace o výsledcích vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, včetně výsledků vyhodnocení vlivů na životní prostředí a posouzení vlivu na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti 28
G) Sdělení, jak bylo zohledněno vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území 28
H) Stanovisko příslušného orgánu k vyhodnocení vlivů na životní prostředí se sdělením, jak bylo zohledněno s uvedením závažných důvodů, pokud některé požadavky nebo podmínky zohledněny nebyly, a další části prohlášení podle § 10g odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí 28
I) Komplexní zdůvodnění přijatého řešení včetně zdůvodnění vybrané varianty a vyloučení záměrů podle § 122 odst. 3 (ve členění kapitol výrokové části) 29
ad.a)Vymezení zastavěného území 29
a.1) Vymezení řešeného území a obecná charakteristika 29
a.2) Vymezení zastavěného území 29
ad. b) Základní koncepce rozvoje území obce 29
b.1) Základní koncepce rozvoje území obce 29
Zdroj: Výsledky sčítání lidu, domů a bytů 2021(ČSÚ); 31
b.2) Základní koncepce ochrany a rozvoje kulturních hodnot území 32
Historie zájmového území
První písemná zmínka
Historie obce Velenka
Území s archeologickými nálezy
Drobné sakrální památky
Ochrana panoramatických hodnot a piety místa
Region lidové architektury Nymbursko – Městecko a ochrana staveb
b.3) Základní koncepce ochrany a rozvoje přírodních hodnot území 36

Přírodní podmínky a krajinný ráz 36
Charakter krajiny 42
ad.c) Urbanistická koncepce 43
c.1) Principy urbanistické koncepce a urbanistické kompozice 43
Urbanistický vývoj, hodnocení, možnosti rozvoje 44
Pozice sídla v krajinném rámci 44
c.2) Vymezení ploch s rozdílným způsobem využití 45
c.3) Vymezení zastavitelných ploch 46
ad.d) Odůvodnění koncepce veřejné infrastruktury 47
d.1) Občanské vybavení 47
d.2) Veřejná prostranství 48
d.3) Dopravní infrastruktura 49
Širší dopravní vztahy 49
Letecká doprava
Dálnice D11
Silniční doprava
Síť místních a účelových komunikací
Doprava v klidu
Dopravní obsluha
Dopravní vybavenost
Pěší a cyklistická doprava
d.4) Technická infrastruktura 51
d.5) Zelená infrastruktura 56
d.6) Ochrana obyvatel 56
Požadavky požární ochrany
Požadavky civilní ochrany
ad.e) Odůvodnění koncepce uspořádání krajiny 58
e.1) Promítnutí koncepce uspořádání krajiny do ploch s rozdílným způsobem využití v krajině a stanovení podmínek pro změny v jejich využití 58
Nezastavěné území
Plochy změn v krajině
e.2) Územní systém ekologické stability 60
Širší vztahy ÚSES
Lokální ÚSES
e.3) Biotop vybraných zvláště chráněných druhů 64
e.4) Stanovení podmínek pro prostupnost krajiny 64
e.5) Protierozní ochrana 65
e.6) Ochrana před povodněmi 65
e.7) Rekreace 66
e.8) Nerostné suroviny 66
ad f) Stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití 66
- Zemědělské jiné (AX)
Zdůvodnění vyloučení záměrů podle § 122, odst. 3)
Koridory pro umístění dopravní infrastruktury (CNU.1)
g) Vymezení veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření, staveb a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a ploch pro asanaci 68
h) Vymezení ploch a koridorů územních rezerv 69
ad. xx) Zdravé životní podmínky 69
Ochrana ovzduší 69
Radonové riziko 73
J) Výčet záležitostí nadmístního významu, které nejsou řešeny v zásadách územního rozvoje s odůvodněním potřeby jejich vymezení 73
K) Vyhodnocení účelného využití zastavěného území a vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch 73
K.1) Demografický a sociodemografický vývoj území 73
Stavební a bytový fond
K.2) Vyhodnocení účelného využití zastavěného území 77
K.3) Odhad budoucího demografického vývoje a potřeby bytů 77
L) Výčet prvků regulačního plánu, případně s odchylně stanovenými požadavky na výstavbu s odůvodněním jejich vymezení 77

M) Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa. 78
M.1) Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF 78
Všeobecné údaje o zemědělském půdním fondu v řešeném území 78
Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF 82
M.2) Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na PUPFL 84
Všeobecné údaje o lesích v řešeném území 84
N) Vyhodnocení připomínek, včetně jeho odůvodnění 84
Připomínky nebyly uplatněny. 84
O) Seznam zkratek 85

A) Stručný popis postupu pořízení územního plánu

Obec Velenka má platný územní plán, který nabyl účinnosti dne 21.04.2009. Dne 20. 5. 2024 usnesením č. 4/6 zastupitelstvo obce Velenka schválilo záměr pořízení Územního plánu Velenka. Jako určeného zastupitele pro spolupráci s pořizovatelem zastupitelstvo schválilo starostku obce Ing. Zlatuši Zemanovou.

Pořizovatelem územního plánu je v souladu s §25 zákona č. 283/2021 Sb. (dále jen „stavební zákon“) Městský úřad Nymburk, Odbor výstavby, Náměstí Přemyslovců 163, 288 02 Nymburk. Oprávněnou úřední osobou je Bc. Andrea Štechová.

Dne 26.11.2024 pořizovatel oznámil v souladu s §87 a §88 stavebního zákona projednávání návrhu zadání územního plánu Velenka s prvky regulačního plánu.

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství dne 16.12.2024 pod čj. 156812/2024/KUSK vydal stanovisko.

- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Citace:
„Krajský úřad, jako příslušný orgán ochrany přírody dle ustanovení § 77a odst. 4 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., sděluje, že v souladu s § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. **lze vyloučit významný vliv** předložené koncepce samostatně i ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí stanovených příslušnými vládními nařízeními, které spadají do kompetence Krajského úřadu.“
„Krajský úřad dále, jako orgán ochrany přírody příslušný k uplatnění stanoviska dle ustanovení § 77a odst. 4 písm. z) zákona ČNR č. 114/1992 Sb., z hlediska jím chráněných zájmů, k předloženému návrhu zadání územního plánu Velenka **nemá připomínky**, resp. neuplatňuje žádné požadavky.“

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství dne 19.12.2024 pod čj. 155979/2024/KUSK vydal stanovisko.

- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů

Citace: „Orgán posuzování vlivů na životní prostředí příslušný podle ust. § 22 písm. d) zákona na základě ust. § 10i odst. 2 zákona, kritérií uvedených v příloze č. 8 zákona a předložených podkladů **nepožaduje zpracovat vyhodnocení vlivů územního plánu Velenka na životní prostředí (tzv. SEA)).**

V souladu s doručenými stanovisky zastupitelstvo obce dne 27.01.2025 usnesením č. 1/3.1 a 1/3.2 projednalo a schválilo návrh zadání územního plánu Velenka s prvky regulačního plánu.

Dne 18.02.2025 pořizovatel předal zpracovateli Zadání pro zpracování návrhu územního plánu.

Dne 23.09.2025 pořizovatel oznámil místo a dobu konání společného jednání a adresu uložení Návrhu územního plánu pod č.j.: MUNYM-110/65494/2025. Společné jednání se konalo 15.10.2025 v 10 hodin v zasedací místnosti MěÚ Nymburk.

Dne 27.11.2025 pořizovatel předal zpracovateli pokyny k zapracování stanovisek uplatněných ke společnému jednání Návrhu územního plánu.

Dne 01.04.2026 pořizovatel oznámil veřejnou vyhláškou místo a dobu konání veřejného projednání a adresu uložení návrhu Územního plánu Velenka s prvky regulačního plánu pod č.j. MUNYM-110/19953/2026. Veřejné projednání se konalo 4. 5. 2026 v 17 hodin ve společenské místnosti obecního úřadu Velenka.

Z projednávání s určeným zastupitelem vyplynul požadavek obce Velenka na úpravu regulativů v plochách BV a SV, a to návrh doplnění: „*Požadovaná minimální výměra 800 m² může být ponížena až na 700 m² pouze z důvodu veřejného zájmu, kdy z části původního pozemku se stane veřejné prostranství, veřejně přístupná komunikace apod.*“ Tímto požadavkem ne-

byly negativně dotčeny veřejné zájmy ani negativně dotčeno vlastnictví pozemků a staveb, nedošlo k podstatné úpravě a nevznikl požadavek na opakované projednání návrhu ÚP.

Dne 22.06.2026 pořizovatel v souladu s § 101 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb. (stavební zákon) předložil návrh vyhodnocení stanovisek uplatněných k návrhu Územního plánu Velenka s prvky regulačního plánu nadřízenému orgánu, Krajskému úřadu Středočeského kraje, odbor územního plánování a krajský stavební úřad pod č.j. MUNYM-110/41866/2026.

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor územního plánování a krajský stavební úřad dne 3. 7. 2026 pod čj. 092925/2026/KUSK vydal stanovisko: „Stanovisko k návrhu Územního plánu Velenka není konečné“

Citace:

„Krajský úřad posoudil podle ustanovení podle § 101 odst. 2 stavebního zákona návrh Územního plánu Velenka z hlediska zajištění koordinace využívání území, zejména s ohledem na širší územní vztahy a z hlediska souladu s politikou územního rozvoje a s nadřazenou územně plánovací dokumentací a **zjistil následující závady:**

• Územní plán není v souladu s Politikou územního rozvoje ČR ve znění Změny č. 8 ve spojení s § 122 stavebního zákona. Návrh územního plánu v podmínkách některých ploch s rozdílným způsobem využití v nezastavěném území stanovuje tuto podmínku:

„Ve volné krajině, resp. v jejich charakterově blízkých částech, bude respektován a nebude narušován její charakter, tj. volná krajina bez významných plošných nebo dynamických technických zařízení. Nepřípustná je realizace staveb a zřízení, které by negativně ovlivnily charakter území a krajinný ráz, zvláště pak objekty dominantního významu (např. větrné elektrárny, fotovoltaické elektrárny).“

Tato podmínka je v rozporu s celostátní prioritou č. 31 územního plánování Politiky územního rozvoje České republiky:

„Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, případně z dalších nízkouhlíkových zdrojů, včetně zajištění bezpečného zásobování území energiemi, šetrné k životnímu prostředí a kulturním hodnotám území, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik.“

Podmínka nedostává požadavku obsaženém v ustanovení § 122 odst. 3 stavebního zákona, dle něhož stavby a zařízení veřejné technické infrastruktury lze v nezastavěném území povolit pouze v případě, že je územně plánovací dokumentace výslovně nevylučuje z důvodu veřejného zájmu – tento veřejný zájem není v podmínce územního plánu jasně deklarován. Pokud územní plán míní v daných plochách zamezit záměrům spjatým s výrobou energie z obnovitelných zdrojů, je nutné jejich vyloučení odůvodnit jiným veřejným zájmem.

Vzhledem k výše uvedeným nedostatkům v návrhu územního plánu podle § 101 odst. 4 stavebního zákona lze návrh předložit schvalujícímu orgánu ke schválení až na základě potvrzení nadřízeného orgánu o odstranění nedostatků.“

Dne 3. 7. 2026 pořizovatel zaslal stanovisko nadřízeného orgánu zpracovateli ÚP, a dále ve spolupráci s určeným zastupitelem a nadřízeným orgánem předal pokyny k úpravě.

Dne 3. 8. 2026 zpracovatel zaslal pořizovateli upravený návrh územního plánu.

Dne 4. 8. 2026 pořizovatel v souladu s § 101 odst. 3 zákona č. 283/2021 Sb. (stavební zákon) předložil žádost o potvrzení nadřízeného orgánu o odstranění nedostatků k návrhu Územního plánu Velenka s prvky regulačního plánu, Krajskému úřadu Středočeského kraje, odbor územního plánování a krajský stavební úřad, pod č.j. MUNYM-110/52979/2026.

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor územního plánování a krajský stavební úřad dne 10. 8. 2026 pod čj. 112774/2026/KUSK vydal Potvrzení o odstranění nedostatků návrhu Územního plánu Velenka.

Stanoviska dotčených orgánů byla vyhodnocena a zapracována – viz tabulka č.1 a 2

Stanoviska DO uplatněná k návrhu zadání územního plánu		Připomínka	Komentář pořizovatele
1.	Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského, ze dne 28.11.2024, č.j. SBS 53215/2024/ OBÚ-02/1	Bez připomínek	-
2.	Ministerstvo průmyslu a obchodu, ze dne 03.12.2024, č.j. MPO 106838/2024	Bez připomínek	-
3.	Krajská hygienická stanice, ze dne 04.12.2024 č.j. KHSSC 81064/2024	Bez připomínek	-
4.	Ministerstvo obrany, Sekce majetková, odbor ochrany územních zájmů a státního odborného dozoru, ze dne 16.12.2024, č.j. MO 1051118/2024-1322	OP RLP – Ochranné pásmo radiolokačního zařízení, které je nutno respektovat podle ustanovení § 37 zákona č. 49/1997 Sb. o civilním letectví – zapracovat do textové čás^ územního plánu; zapracovat kapitolu Zvláštní zájmy Ministerstva obrany do Odůvodnění	Bude zapracováno
5.	Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, ze dne 16.12.2024, čj. 156812/2024/KUSK	**vylučuje významný vliv** předložené koncepce samostatně i ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblasd.	-
6.	Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje – územní odbor Nymburk, ze dne 17.12.2024, č.j. HSKL-10232-2/2024-NY	Nad podrobnost návrhu zadání ÚP	Bude zapracováno v dalším projednání
7.	Městský úřad Nymburk – Odbor životního prostředí, ze dne 18.12.2024, č.j. MUNYM-100/82106/2024/Šan	Z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (ZPF), v případě vymezení nových zastavitelných ploch je třeba respektovat ust. § 4 cit. zákona, zejména odst. 3 - zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany lze odejmout pouze v případě, kdy veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany ZPF	Bude zapracováno
8.	Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor územního plánování a krajský stavební úřad, ze dne 18.12.2024, č.j. 163224/2024/KUSK	Respektovat nadřazenou územně plánovací dokumentaci	Bude zapracováno

Stanoviska DO uplatněná k návrhu zadání územního plánu		Připomínka	Komentář pořizovatele
1.	Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského, ze dne 28.11.2024, č.j. SBS 53215/2024/OBÚ-02/1	Bez připomínek	-
2.	Ministerstvo průmyslu a obchodu, ze dne 03.12.2024, č.j. MPO 106838/2024	Bez připomínek	-
3.	Krajská hygienická stanice, ze dne 04.12.2024 č.j. KHSSC 81064/2024	Bez připomínek	-
4.	Ministerstvo obrany, Sekce majetková, odbor ochrany územních zájmů a státního odborného dozoru, ze dne 16.12.2024, č.j. MO 1051118/2024-1322	OP RLP – Ochranné pásmo radiolokačního zařízení, které je nutno respektovat podle ustanovení § 37 zákona č. 49/1997 Sb. o civilním letectví – zapracovat do textové čás^ územního plánu; zapracovat kapitolu Zvláštní zájmy Ministerstva obrany do Odůvodnění	Bude zapracováno
9.	Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, ze dne 19.12.2024, čj. 155979/2024/KUSK	nepožaduje zpracovat vyhodnocení vlivů územního plánu Velenka na životní prostředí (tzv. SEA))	-
10.	Ministerstvo životního prostředí, Odbor výkonu státní správy I, oddělení Praha, ze dne: 23.12.2024, č.j.: MZP/2024/210/4303	Bez připomínek	-
11.	Ministerstvo vnitra, ze dne 31.12.2024, č.j. MV-180476-4/OSM-2024	Bez připomínek	-

Tabulka 1: Stanoviska DO uplatněná k návrhu zadání ÚP

Stanoviska DO uplatněná ke společnému jednání návrhu územního plánu		Připomínka	Komentář pořizovatele
1.	Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského, ze dne 23.09.2025, č.j. SBS 49095/2025/OBÚ-02/1	Bez připomínek	-
2.	Ministerstvo průmyslu a obchodu, ze dne 25.09.2025, č.j. MPO 101864/2025	Bez připomínek	-
3.	Krajská hygienická stanice, ze dne 23.09.2025 č.j. KHSSC 69251/2025	Bez připomínek	-
4.	Ministerstvo obrany, Sekce majetková, odbor ochrany územních zájmů a státního odborného dozoru, ze dne 09.10.2025, č.j. MO 897068/2025-1322	Bez připomínek	-
5.	Městský úřad Nymburk – Odbor životního prostředí, ze dne 14.10.2025, č.j. MUNYM-100/65504/2025/Šan	Souhlasné s podmínkou	Připomínky a podmínky byly zapracovány v návrhu ÚP

Stanoviska DO uplatněná ke společnému jednání návrhu územního plánu		Připomínka	Komentář pořizovatele
1.	Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského, ze dne 23.09.2025, č.j. SBS 49095/2025/ OBÚ-02/1	Bez připomínek	-
2.	Ministerstvo průmyslu a obchodu, ze dne 25.09.2025, č.j. MPO 101864/2025	Bez připomínek	-
3.	Krajská hygienická stanice, ze dne 23.09.2025 č.j. KHSSC 69251/2025	Bez připomínek	-
4.	Ministerstvo obrany, Sekce majetková, odbor ochrany územních zájmů a státního odborného dozoru, ze dne 09.10.2025, č.j. MO 897068/2025-1322	Bez připomínek	-
6.	POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územní odbor Nymburk, dopravní inspektorát, ze dne 15.10. 2025, č.j.: KRPS-251834-2/ČJ-2025-010806	Bez připomínek	-
7.	Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje – územní odbor Nymburk, ze dne 22.10.2025, č.j. HSKL-10232-4/2024-NY	Bez připomínek	-
8.	Ministerstvo vnitra, ze dne 23.10.2025, č.j. MV-180476-8/OSM-2024	Bez připomínek	-
9.	Městský úřad Nymburk – Odbor školství, sportu, kultury a pam. péče, ze dne 29.10.2025, č.j. MUNYM-060/65505/2025/Mar	Souhlasné s podmínkou	Připomínky a podmínky byly zapracovány v návrhu ÚP
10.	Ministerstvo životního prostředí, Odbor výkonu státní správy I, oddělení Praha, ze dne: 30.10.2025, č.j.: MZP/ 2025/210/3156	Bez připomínek	-
9.	Krajský úřad Středočeského kraje, ze dne 30.10.2025, čj. 131431/2025/KUSK Koordinované stanovisko	**vylučuje významný vliv** předložené koncepce samostatně i ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblasd. - Bez připomínek	-

Tabulka 2: Stanoviska DO uplatněná ke společnému jednání návrhu ÚP

B) Vyhodnocení souladu s cíli a úkoly územního plánování a s požadavky tohoto zákona

B.1) Vyhodnocení souladu s cíli a úkoly územního plánování

Zpracování ÚP Velenka je v souladu s cíli a úkoly územního plánování formulovanými v novém stavebním zákoně č. 283/2021 Sb., část třetí, hlava I, §38, 39 a 40

Obec Velenka plní převážně funkci obytnou, doplněnou o funkci občanské vybavenosti a zemědělské výroby. Tyto základní funkce budou zachovány i nadále. Koncepce rozvoje daná územním plánem spočívá zejména v uvážlivém rozvoji převážně obytné funkce tak, aby

byly zachovány a dále kultivovány stávající historické, kulturní, urbanisticko-architektonické a krajinářsko-přírodní hodnoty území. Územní plán při respektování specifik řešeného území vytváří předpoklady pro výstavbu a udržitelný rozvoj území. Koncepce ÚP řeší území obce komplexně, se zohledněním současného využití území a požadavků na jeho další rozvoj.

Zajištění trvale udržitelného rozvoje území je cílem koncepce ÚP. Rozvojové záměry zohledňují potřebu vytváření příznivého životního prostředí, respektování přírodních hodnot území a potřebu zvýšení ekologické stability území - např. návrhem ÚSES.

Rozvojové záměry v krajině se týkají mj. stabilizace a rozvoji účelových cest v krajině, návrhu prvků ekologické stability a dalších krajinářských opatření s cílem zadržování vody v krajině apod.

Koncepce územního plánu vytváří předpoklady pro ochranu a rozvoj přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území jsou respektovány již samotnou koncepcí vymezení ploch s rozdílným způsobem využití a jejich lokalizací. Zároveň jsou tyto hodnoty v maximální možné míře chráněny formou stanovených podmínek a principů v rámci koncepce ochrany a rozvoje hodnot.

Koncepce rozvoje území vychází ze současných podmínek území a potřeb jeho dalšího rozvoje, při zachování a respektování všech identifikovaných hodnot území a zohlednění limitů využití území.

Koncepce vychází z analýzy potřeb změn v území a posouzení jejich dopadu ve vztahu k veřejným zájmům. Před vymezením ploch byla zároveň zvážena související rizika i přínosy. Nebyly zjištěny žádné zásadní negativní vlivy na životní prostředí a problémy v oblasti veřejné infrastruktury.

Součástí koncepce je stanovení požadavků na způsob využívání a prostorové uspořádání území, z urbanistického, architektonického a estetického hlediska. Tyto požadavky jsou definovány v kapitole f.) územního plánu. Za účelem vytváření územních podmínek pro hospodárné vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů jsou v územním plánu navrženy nové zastavitelné plochy tak, aby bylo maximálně využito stávající vybavení – napojení na dopravní síť a sítě technické infrastruktury.

Rozvoj Velenky je převážně zaměřen na obytnou funkcí doplněnou o odpovídající občanské vybavení doplňováním ploch pro zástavbu v bezprostřední vazbě na zastavěné území.

Územním plánem Velenka je vymezena zastavitelná plocha pro bydlení venkovské (Z.1) Umístěna je v koncové východní poloze při Kerském lese, určena je pro max. deset venkovských domků se zázemím v zahradách, veřejné prostranství, veřejnou zeleň a zeleň ochranného charakteru. Jedná se o plochu s prvky regulačního plánu U.1. Dále je vymezena plocha pro občanské vybavení – sport (Z.2), umístěna je v koncové poloze na jihovýchodním okraji sídla, určena je zejména pro sportoviště a tréninkovou plochu hasičů a pěší propojovací komunikaci se stávající sportovní plochou.

Plochy smíšené obytné venkovské (SV) s převažující kompaktní zástavbou původních zemědělských usedlostí a s tradiční venkovskou/chalupnickou zástavbou jsou zařazeny do plochy s prvky regulačního plánu U.2. Eventuální nová výstavba v zastavěném území bude přizpůsobena původní dochované a typické urbanistické struktuře se zachováním výškové hladiny. Nová výstavba a přestavba v plochách historického jádra bude navržena a realizována tak, aby svým hmotovým, materiálovým a barevným řešením nenarušila charakter zástavby, včetně významných pohledů a průhledů na místní kulturní dominanty. To se týká i umístění fotovoltaických zařízení pro výrobu elektrické energie na střechách.

Územním plánem je vymezen koridor pro umístění dopravní infrastruktury CNU.1 pro modernizaci dálnice D11 včetně všech souvisejících a vyvolaných staveb v min. šíři 20 m od vnější hrany tělesa dálnice (oboustranný). Koridor je zařazen jako veřejně prospěšná stavba. Podmínkou zkapacitnění dálnice je realizace podchodu k zajištění prostupnosti krajiny a realizace migračních objektů pro zajištění průchodnosti pro cílové druhy velkých savců v rámci migračního koridoru č. 289 VS Velenka.

Koncepce technické infrastruktury je založena na stabilizaci stávajících staveb a zařízení technické infrastruktury. U rozvojových ploch bude zásobování pitnou vodou přednostně řešeno novými vodovodními řady a přípojkami s napojením na stávající vodovodní síť obce. Kapacita vodovodní sítě je pro přiměřený návrh zástavby (max. 10 RD) dostačující. Kapacita ČOV Velenka je v současnosti naplněna. Rozvoj zástavby je podmíněn intenzifikací ČOV v rámci stávající plochy technické infrastruktury - vodní hospodářství (TW).

Územním plánem jsou navrženy plochy změn v krajině (K). Jedná se o opatření k zajištění prostupnosti krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny a k založení prvků územního systému ekologické stability.

Podmínky pro zajištění civilní ochrany jsou vytvořeny a v textové části odůvodnění komentovány.

V řešeném území nebylo nutné řešit asanační zásahy do území.

Územní plán respektuje stávající limity v území, které vytváří předpoklady pro ochranu jednotlivých prvků území, dle zvláštních právních předpisů. Graficky vyjádřitelné prvky jsou převážně jako limity v území zakresleny v koordinačním výkrese.

B.2) Zajištění architektonických a urbanistických hodnot

Územním plánem jsou respektovány a chráněny kulturní hodnoty na území obce, zejména nemovité kulturní památky včetně jejich prostředí, zachovaná původní urbanistická struktura v sídelním útvaru a sídelní zeleň včetně krajinného rámce, drobné památky, významné archeologické lokality a architektonicky významné stavby.

B.3) Výsledek přezkoumání návrhu územního plánu s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů

Návrh je zpracován v souladu s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcími předpisy. Při projednávání jednotlivých etap územního plánu bude postupováno v souladu se stavebním zákonem a jeho prováděcími předpisy.

B.4) Posouzení souladu územního plánu s jednotným standardem

Viz. Příloha 1 textové části odůvodnění

C) Vyhodnocení souladu s požadavky jiných právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů, popřípadě s výsledkem řešení rozporů

Územní plán je zpracován v souladu s požadavky zvláštních právních předpisů. Žádný ze záměrů řešených v územním plánu není v rozporu s předpisy na ochranu životního prostředí a přírody a krajiny, ochrany vod, ochrany ovzduší, ochrany půd, ochrany lesa, ochrany horninového prostředí, památkové ochrany, ochrany a využívání dopravní a technické infrastruktury apod.

D) Vyhodnocení souladu s nadřazenou územně plánovací dokumentací

D.1) Vyhodnocení souladu s požadavky vyplývajícími z PÚR ČR ve znění aktualizace

Pro Českou republiku platí aktuální znění Politiky územního rozvoje
Požadavky vyplývající z aPÚR ČR na urbanistickou koncepci:

- Území obce není součástí rozvojové oblasti. Území obce není součástí rozvojové osy.
- Z PÚR nevyplývají požadavky na změny v uspořádání sídelní struktury, dosavadní úloha obce v sídelní struktuře se nezmění.

Níže je uveden relevantní výběr republikových priorit dle kap. 2.2 platné Politiky územního rozvoje ČR (úplné znění závazné od 1.10.2025) a jejich implementace do ÚP Velenka. Dílčím způsobem se jedná o (14), (14a), (16), (19), (20), (21), (22), (28), (30), (31)

(14) Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedineč-

né urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Tato území mají značnou hodnotu, např. i jako turistické atraktivity. Jejich ochrana by měla být provázána s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje v souladu s principy udržitelného rozvoje. V některých případech je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu, v jiných případech je třeba chránit, respektive obnovit celé krajinné celky. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užitné hodnoty.

Ochrana a rozvoj hodnot v území je jedním z hlavních principů a úkolů územního plánu. Priorita bude určující pro základní koncepci rozvoje, urbanistickou koncepci i koncepci uspořádání krajiny. K ochraně a rozvoji jsou v ÚP definovány regulativy pro rozhodování o změnách v území. Základním požadavkem na celkovou koncepci rozvoje území je ochrana urbanistické struktury území, struktury osídlení a kulturní krajiny.

Provázanost s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje je řešena důrazem na rozvoj obytné kvality území, občanské vybavenosti, zastoupením veřejných prostranství, snahou o rychlé propojení v rámci celého území a zároveň vně hranice řešeného území a zlepšováním prostupnosti celého území včetně nezastavěných ploch.

(14a) Při plánování rozvoje venkovských území a oblastí ve vazbě na rozvoj primárního sektoru zohlednit ochranu kvalitních lesních porostů, vodních ploch a kvalitní zemědělské, především orné půdy a ekologických funkcí krajiny.

Rozvoj primárního sektoru je umožněn v rámci nezastavěného území v krajině, zastavěného území a zastavitelných ploch sídelních. V území bude i nadále zachován stávající způsob využití krajiny a její struktury v co nejvyšší možné míře (s ohledem na rozvoj, změny v území a efektivitu hospodaření), plochy jsou vymezeny s ohledem na limity a hodnoty území.

V okolí obce jsou vyvinuty poměrně kvalitní půdy. Celkem se návrhem se zabírá 0,0898 ha půdy spadající do II. třídy ochrany. Plochy jsou určeny pro dopravní propojení mezi stávajícím sportovištěm a nově navrhovaným ve veřejném zájmu - tréninkové hřiště pro aktivní SDH. Krajinářská opatření se dotýkají 0,7107 ha půd I. třídy ochrany a 2,2793 ha II. třídy ochrany ZPF. Ve skutečnosti nejde o zábory v plném rozsahu, neboť pěší propojení nebude znamenat významný zásah do ZPF. Retenční plochy jsou navrženy k ochraně obce před přívalovými vodami jako protipovodňové opatření a lokální biokoridory na orné půdě jsou navrženy k založení a budou rovněž plnit i protierozní funkci v krajině, zejména proti větrné erozi.

(16) Při stanovování způsobu využití území v územně plánovací dokumentaci dávat přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které ve svých důsledcích zhoršují stav i hodnoty území. Vhodná řešení územního rozvoje je zapotřebí hledat ve spolupráci s obyvateli území i s jeho uživateli a v souladu s určením a charakterem oblastí, os, ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR.

V návrhu územního plánu Velenka bude dávána přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které by ve svých důsledcích stav i hodnoty území zhoršovaly.

(19) Vytvářet předpoklady pro rozvoj, využití potenciálu a polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu, vč. území bývalých vojenských újezdů). Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace. Cílem je účelné využívání a uspořádání území úsporné v nárocích na veřejné rozpočty na dopravu a energie, které koordinací veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území

Tato priorita směřuje v řešení územního plánu zejména vymezením ploch přestavby (tj. plochy vymezené v územním plánu ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území) a vymezením systému sídelní zeleně. V návrhu územního plánu není potřeba vymezení plochy přestavby.

(20) Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti, respektovat veřejné zájmy např. ochrany bio-

logické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Vytvářet územní podmínky pro implementaci a respektování územních systémů ekologické stability a zvyšování a udržování ekologické stability a k zajištění ekologických funkcí i v ostatní volné krajině a pro ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích, zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny. V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové kvality krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.

Záměry, které by mohly významně ovlivnit charakter krajiny, nejsou v území navrhovány. Prověřeno bylo vymezení ÚSES a byl věnován zvláštní zřetel podmínkám ochrany krajinného rázu. Rozvojové záměry v krajině se týkají mj. stabilizace a rozvoji účelových cest v krajině, návrhu prvků ekologické stability a dalších krajinářských opatření s cílem zadržování vody v krajině

(22) Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy udržitelného cestovního ruchu (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), při zachování a rozvoji hodnot území. Podporovat propojení míst, atraktivních z hlediska cestovního ruchu, turistickými cestami, které umožňují celoroční využití pro různé formy turistiky (např. pěší, cyklo, lyžařská, hipo).

Tato priorita směřuje k podpoře rekreačního potenciálu území a zvýšení prostupnosti krajiny. Naplněním této priority je především zachování charakteru území, přiměřený rozvoj a ochrana charakteru sídla, propustnost pro pěší a cyklisty a umožnění podnikatelských aktivit podporujících rekreační aktivity v území.

(28) Pro zajištění kvality života obyvatel zohledňovat potřeby rozvoje území v dlouhodobém horizontu a nároky na veřejnou infrastrukturu, včetně veřejných prostranství. Návrh a ochranu kvalitních městských prostorů a veřejné infrastruktury je vhodné řešit ve spolupráci veřejného i soukromého sektoru s veřejností.

Územní plán prověřil a navrhl doplnění kapacity veřejné občanské vybavenosti s ohledem na navržený rozvoj v souladu s demografickou prognózou. Současně byla prověřena struktura veřejných prostranství Součástí rozvojových ploch Z.1, Z.2 je návrh ploch pro veřejná prostranství všeobecná (PU) - komunikace. Stanovena jsou doporučení při tvorbě venkovských veřejných prostranství. Účelové komunikace v krajině jsou zařazeny do plochy DX – doprava jiná, zajišťují prostupnost územím.

(30) Úroveň technické infrastruktury, zejména dodávku vody a zpracování odpadních vod je nutno koncipovat tak, aby splňovala požadavky na vysokou kvalitu života v současnosti i v budoucnosti.

Naplněním této priority je dosažení požadavků na vysokou kvalitu života a zároveň udržitelné hospodaření s přírodními zdroji. Obec vzhledem k limitním omezením necílí na nepřiměřeně velké lokality určené pro zástavbu. Rozvoj je podmíněn zkapacitněním ČOV Velenka.

(31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, šetrné k životnímu prostředí, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.

Územní plán prověřil možnosti vymezení ploch pro rozvoj výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů, s ohledem na hodnoty a charakter území. Vzhledem k přírodnímu charakteru území (navazující přírodní park Kersko – Bory, svědecký vrch Horky s lesním porostem Mračenice, migrační koridor, kvalitní půdy, investice do půdy, pozorovací vrty ČHMÚ ...) a vzhledem k zatížení území intenzivní zemědělskou výrobou a dopravní infrastrukturou je umístění výrobny energie ve volné krajině nevhodné. FVE mohou být instalovány na střechách/fasádách v zastavěném území a to prioritně v rámci ploch výroby.

Politika územního rozvoje (Aktualizace č. 4) vymezuje specifické oblasti, ve kterých se projevují aktuální problémy republikového významu:

Řešené území spadá do specifické oblasti republikového významu SOB9, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení suchem. V této specifické oblasti stanovuje PÚR ČR následující požadavky:

Úkoly pro územní plánování:
V rámci územně plánovací činnosti kraje a koordinace územně plánovací činnosti obcí

a) vytvářet územní podmínky pro podporu přirozeného vodního režimu v krajině a zvyšování jejích retenčních a akumulačních vlastností, zejm. vytvářením územních podmínek pro vznik a zachování odolné stabilní vyvážené pestré a členité krajiny, tj. krajiny s vhodným poměrem ploch lesů, mezí, luk, vodních ploch a vodních toků (zejména neregulované vodní toky s doprovodnou zelení), cestní sítě (s doprovodnou zelení), a orné půdy (zejm. velké plochy orné půdy rozčleněné mezemi, cestní sítí, vsakovacími travními pruhy),
b) vytvářet územní podmínky pro revitalizaci a renaturaci vodních toků a niv a pro obnovu ostatních vodních prvků v krajině,
c) vytvářet územní podmínky pro hospodaření se srážkovými vodami v urbanizovaných územích, tj. dbát na dostatek ploch sídelní zeleně a vodních ploch určených pro zadržování a zasakování vody,
d) vytvářet územní podmínky pro zvyšování odolnosti půdy vůči větrné a vodní erozi, zejm. zatravněním a zakládáním a udržováním dalších protierozních prvků, např. větrolamů, mezí, zasakovacích pásů a příkopů,
e) vytvářet územní podmínky pro rozvoj a údržbu vodohospodářské infrastruktury, pro zabezpečení požadavků na dodávky vody v období nepříznivých hydrologických podmínek, zejm. pro infrastrukturu k zajištění dodávek vody z oblastí s příznivější vodohospodářskou situací a s ohledem na místní podmínky pro budování nových zejm. povrchových zdrojů vody,
f) pro řešení problematiky sucha, zejm. tak jak je specifikováno výše v písm. a) až e) (příp. navrhovat i další vhodná opatření pro obnovu přirozeného vodního režimu v krajině) využívat zejména územní studie krajiny.

Vyhodnocení:

Územní plán vytváří podmínky pro podporu přirozeného vodního režimu v krajině, pro revitalizaci a renaturaci vodních toků, pro hospodaření se srážkovými vodami a pro zvyšování odolnosti půdy vůči vodní a větrné erozi. Funkci protierozní ochrany tvoří zejména: účelové komunikace / polní cesty včetně doprovodné zeleně a příkopů, retenční plochy - založení trvalých travních porostů s rozptýlenou a skupinovou zelení (změna K.3), doplnění břehové a doprovodné zeleně u Velenského potoka (změna K.4), prvky ÚSES navržené k založení (změny K.5, K.6, K.7, K.8). Podíl zeleně ve většině vymezených ploch nezastavěného území navrženo zvyšovat, a to při realizaci návrhu územního systému ekologické stability, liniové doprovodné zeleně komunikací, vodotečí a mezí nebo doplněním ploch nelesní zeleně s přírodní funkcí.

V zastavěném území jsou vymezeny plochy zeleně (zeleň všeobecná, zeleň zahradní a sadová, zeleň ochranná a izolační) a jsou dány podmínky limitně omezující zastavěnost stavebních pozemků společně s podmínkami pro efektivní hospodaření s dešťovou vodou.

Řešené území spadá dle Politiky územního rozvoje ČR (ve znění pozdějších aktualizací) do specifických oblastí celostátního významu:

SOB10 Specifická oblast vymezená pro příspěvek ČR k celkovému cíli EU v oblasti OZE z hlediska rozvoje výroby energie ze slunečního záření.

SOB11 Specifická oblast vymezená pro příspěvek ČR k celkovému cíli EU v oblasti OZE z hlediska rozvoje výroby větrné energie.

Vyhodnocení souladu a stanovení podmínek v území (§ 122 odst. 3 stavebního zákona)

Územní plán plně respektuje deklarovaný veřejný zájem na rozvoji OZE vyplývající z PÚR ČR. Současně však s ohledem na cíle územního plánování (ochrana hodnot území a krajinného rázu ve smyslu Evropské úmluvy o krajině) a na základě koordinace s dalšími veřejnými zájmy chráněnými zvláštními právními předpisy stanovuje pro umísťování technologických celků OZE dominantního významu (velkokapacitní FVE a VTE). podmínky s ohledem na kvalitu a strukturu, i charakter území. Výstavba OZE je přípustná výhradně jen tam, kde to není v rozporu s jiným veřejným zájmem. Tím je zejména ochrana přírody a krajiny, migrační koridor velkých savců, ochrana ZPF a PUPFL, ochrana povrchových a podzemních vod, technická a dopravní infrastruktura, zájmové území Ministerstva obrany ČR. Drobné a decentralizované zdroje OZE sloužící pro místní spotřebu jsou přípustné, pokud jejich integrace respektuje měřítko a strukturu okolního území a nesnižuje ekologickou stabilitu krajiny.
Tento postup zamezuje nekoncepční fragmentaci volné krajiny a chrání specifické limity území, kterými jsou:

Krajinné hodnoty: Krajinný typ N10 (Krajina výrazně polyfunkční) a oblasti krajinného rázu ObKr 16 Čelákovicko a ObKr 31 Nymbursko. Území vykazuje vysokou vizuální zranitelnost, zejména svědecká plošina Horky (244 m n. m.), která jako plochý hřbítek převyšuje okolní akumulační rovinu Labe o cca 40 m a tvoří významný krajinný horizont s dálkovými pohledy.

Ochrana přírody a biodiverzity: Přímý kontakt s přírodním parkem Kersko – Bory a blízkost NPP a EVL Slatinná louka u Velenky. Územím svědeckého vrchu (porostem Mračenice) prochází migrační koridor velkých savců VS 289 Velenka, přičemž těleso dálnice D11 zde v úseku km 21,5–22,2 generuje kritické místo (migrační bariéru). Umístění plošných technických bariér (oplocené areály FVE) by tento migrační koridor znehodnotilo.

Obrana státu: Celé správní území je zájmovým územím Ministerstva obrany ČR z hlediska ochrany vojenského letiště (MCTR Kbely), leteckých staveb a ochranného pásma radiolokačního zařízení (OP RLP), kde výškové dominanty (VTE) představují přímou kolizi s technickými parametry radarů.

Ochrana půdního fondu (ZPF, PUPFL): Přítomnost vysoce kvalitních půd v I. a II. třídě ochrany (černozemě a černice) s realizovanými investicemi do půdy (odvodnění a závlahy), pozemky určené k plnění funkcí lesa včetně pásma 30 m od okraje lesa.

Technická infrastruktura a hydrogeologie: Ochranná pásma sledovacích vrtů a pramenů ČHMÚ, liniové koridory dálnice D11 a silnic II. a III. třídy, základnové stanice operátorů mobilních sítí (2x čerpací stanice pohonných hmot, 1x Velenka č.parcely 40) včetně ochranných pásem)

Závěr:
Vzhledem k přírodnímu charakteru území (navazující přírodní park Kersko – Bory, svědecký vrch Horky s lesním porostem Mračenice, migrační koridor, kvalitní půdy, investice do půdy, pozorovací vrty ČHMÚ, zájmy Ministerstva obrany …) a vzhledem k zatížení území intenzivní zemědělskou výrobou a dopravní infrastrukturou je umístění výrobny energie ve volné krajině a v plochách změn přípustné výhradně jen tam, kde to jiný veřejný zájem umožňuje.
Zatímco rozvoj OZE je nepochybným veřejným zájmem, jeho plošná a neřízená realizace ve volné krajině v tomto konkrétním segmentu by vedla k nevratné degradaci hodnotných přírodních fragmentů, narušení dálkových pohledů na horizont vrchu Horky a zablokování migračního koridoru VS 289.
Obecně lze konstatovat, že ve Středočeském kraji existují vhodnější plochy (zejména asanační a brownfields), které jsou pro větší rozvoj OZE výrazně vhodnější; naopak FVE pro vlastní potřebu zástavby je ÚP podporována a regulována tak, že její omezení je minimální.

D.2) Vyhodnocení souladu s požadavky vyplývajícími z ÚPD vydané krajem

Ze Zásad územního rozvoje Středočeského kraje v aktuálním znění (dále jen ZÚR) tj. po 1., 2., 3., 6., 7., 10., 11., 8. 9., 12.,13., 14, 15. a 16. aktualizaci vyplývá respektovat kromě respektování obecných priorit územního plánování kraje tyto prvky ochrany:

- trasa silnice II. třídy č. 611 a dálnice D11,
- ochranné pásmo vrtů a pramenů ČHMÚ,

- biotop zvláště chráněných druhů velkých savců - migrační koridor,
- kontaktní hranice s přírodním parkem.

Území obce Velenka není dle platných ZÚR Středočeského kraje zařazeno do rozvojových os nebo rozvojových či specifických oblastí republikového nebo krajského významu.

Relevantní výčet priorit územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje dle kap. 1. ZÚR SK.

(06) Vytvářet podmínky pro péči o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty na území kraje, které vytvářejí image kraje a posilují vztah obyvatelstva kraje ke svému území. Přitom se soustředit zejména na:

a) zachování a obnovu rozmanitosti kulturní krajiny a posílení její stability;
b) ochranu přírodních, kulturních a civilizačních hodnot směřující k udržení a zachování nejvýraznějších jevů a znaků, které vystihují jedinečnost a nezaměnitelnost charakteru území;
c) zachování a citlivé doplňování obrazu sídel, s cílem nenarušovat cenné městské i venkovské urbanistické struktury a architektonické i přírodní dominanty nevhodnou zástavbou; nové rozvojové plochy nevymezovat v lokalitách, kde by jejich zastavění vedlo ke srůstání sídel a zvýšení neprůchodnosti území a snížení prostupnosti krajiny migračních trasách volně žijících živočichů;
d) ochranu a další využívání zdrojů nerostných surovin (zejména vápenců a stavebních surovin) s ohledem na přírodní hodnoty území kraje a v souladu s ostatními principy udržitelného rozvoje

Územní plán podpoří rozmanitost kulturní krajiny, zamezí nežádoucí výstavbě v krajině a vzniku cizorodých urbanistických struktur.

Dle ZÚR SK se obec Velenka nachází v krajinném typu N10 – krajina výrazně polyfunkční.

(218) ZÚR vymezují krajiny

výrazně polyfunkční v částech území kraje s těmito cílovými kvalitami:

a) pestrá skladba v krajinné mozaiky, s převahou druhů pozemků snižujících ekologickou stabilitu krajiny;
b) omezené zastoupení přírodních a kulturních hodnot krajiny;
c) významné zastoupení zemědělské půdy převážně nižší kvality.

(219)

ZÚR stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území:

a) zvýšení podílu ploch s vyšším stupněm ekologické stability;
b) plošně rozsáhlé změny ve využití území podmiňovat realizací kompenzačních opatření k posílení ekologických funkcí krajiny (retence, prostupnost, nelesní zeleň);
c) vytvářet podmínky pro specifické zemědělské funkce.

Prověřeny byly plochy s vyšším stupněm ekologické stability a podpora jejich zastoupení v krajině, jsou součástí ÚSES (biocentra, biokoridory, interakční prvky). Chráněny jsou zemědělské půdy, v rámci ploch s rozdílným způsobem využití v nezastavěném území je umožněno různorodé zemědělské využití v krajině.

Vyhodnocení:
Územním plánem Velenka jsou respektována opatření pro ochranu krajinného rázu. Dodržení stanovených podmínek prostorového uspořádání při výstavbě by mělo přispět k citlivému začlenění nově navržené zástavby do okolní zástavby i do krajiny, tak aby nedošlo k narušení krajinného rázu. Součástí koncepce je stanovení požadavků na způsob využívání a prostorové uspořádání území, z urbanistického, architektonického a estetického hlediska. Tyto požadavky jsou definovány v kapitole f.) územního plánu.
Významnou dominantou výrazně se uplatňující v dálkových pohledech je kostel sv. Petra v okovech. Území severně od silnice II. třídy spadá dle ÚAP pod vymezený region lidové architektury Nymbursko – Městecko. Územní plán na tento fakt reaguje navrženými prvky prostorového uspořádání s podrobností regulačního plánu. Při stavební činnosti je dále

nutno chránit památkové objekty, které nejsou kulturními památkami ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb.: jedná se o zejména o venkovskou usedlost č.p. 21 a č.p. 66.

D.3) Vyhodnocení souladu s požadavky Územního rozvojového plánu

Z této dokumentace pro zájmové území nic vyjma limitů uvedených výše nevyplývá.

E) Vyhodnocení souladu se zadáním

E.1) A/POŽADAVKY NA ZÁKLADNÍ KONCEPCI ROZVOJE ÚZEMÍ OBCE A OCHRANY JEHO HODNOT

Velenku rozvíjet jako obec s převážně obytnou funkcí doplněnou o odpovídající občanské vybavení a výrobu se službami, a to přednostně formou doplňování struktury v zastavěném území a návrhem ploch pro zástavbu v návaznosti na zástavbu - mimo volný krajinný prostor.

Rozvoj Velenky je převážně zaměřen na obytnou funkcí doplněnou o odpovídající občanské vybavení doplňováním ploch pro zástavbu v bezprostřední vazbě na zastavěné území. Vymezena zastavitelná plocha pro bydlení venkovské, veřejné prostranství, veřejnou a ochrannou zeleň (Z.1) a plocha pro občanské vybaveni – sport, pro sportoviště a trénikovou plochu hasičů a pěší propojovací komunikaci (Z.2). Obě zastavitelné plochy navazují na zastavěné území.

- zajistit podmínky pro možnosti rozvoje občanské vybavenosti a služeb (vytvořit podmínky pro vznik pracovních míst a živnostenských provozů)
  Podmínky pro možnosti rozvoje občanské vybavenosti a služeb umožňují plochy smíšené obytné venkovské (SV), jedná se o plochy s prvky regulačního plánu.
- respektovat stávající areály občanské vybavenosti a funkční areály výroby,
  Stávající areály občanské vybavenosti a funkční areály výroby jsou respektovány.
- respektovat a chránit kulturní hodnoty na území obce, zejména pak ty jež jsou vyspecifikovány v kapitole b.2) zadání
  Územním plánem jsou respektovány a chráněny kulturní hodnoty na území obce, zejména zachovaná urbanistická strukturu v historickém jádru sídel a osad a sídelní zeleň včetně krajinného rámce. Územní plán na tento fakt reaguje navrženými prvky prostorového uspořádání s podrobností regulačního plánu.
- respektovat a chránit přírodní hodnoty na území obce, zejména pak ty jež jsou vyspecifikovány v kapitole b.2) zadání
  Územní plán Velenka vytváří podmínky pro ochranu všech přírodních hodnot v území, které v zásadě respektuje a je s nimi koordinován. Součástí koncepce je stanovení požadavků na způsob využívání ploch v krajině. Tyto požadavky jsou definovány v kapitole f.)
- stabilizace a rozvoj účelových cest v krajině
  Síť účelových komunikací v krajině umožňující prostupnost krajiny a dostupnost okolních sídel je stabilizována. Označeny jsou jako doprava jiná (DX) – účelové komunikace / polní a lesní cesty. Doplněny jsou vycházkové trasy na jihu sídla (K.1) a podél Velenského potoka (K.2), cesta Horoušovanda dle skutečného stavu (K.9) a v rámci modernizace dálnice D11 navržen podchod (K.10).
- návrh prvků ekologické stability a dalších krajinářských opatření s cílem zadržování vody v krajině a s cílem zajištění protierozní ochrany území

Územním plánem jsou navrženy plochy změn v krajině (K). Jedná se o opatření k zajištění prostupnosti krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny a k založení prvků územního systému ekologické stability.

- zušlechťování bezprostředního okolí obce s důrazem na jeho rekreační a přírodní zázemí.
  V rámci změny Z.1 jsou navrženy plochy zeleně v hlavní funkci zeleň všeobecná (ZU), zeleň ochranná a izolační (ZO) navazující na navrženou a stávající zástavbu v okrajové poloze u lesního celku Kersko – Bory. Navržena plocha pro sportoviště a tréninkovou plochu hasičů a pěší propojovací komunikaci (Z.2). Doplněny jsou vycházkové trasy na jihu sídla a podél Velenského potoka (změny K.1 a K.2).

E.2) B/ POŽADAVKY NA URBANISTICKOU KONCEPCI

B.1 VE VZTAHU K VÝŠE UVEDENÝM SKUTEČNOSTEM NÁVRH ÚZEMNÍHO PLÁNU (ÚP) PROVĚŘÍ A NA ZÁKLADĚ VÝSLEDKŮ PROVĚŘENÍ BUDE REAGOVAT NA TYTO POŽADAVKY:

1. V návrhu územního plánu bude prověřena zřejmá potřeba orientovat se zejména na vytvoření kvalitního obytného prostředí. V územním plánu bude prověřen rozsah zastavitelných ploch vymezený v dosud platné územně plánovací dokumentaci územního plánu obce (ÚPO) Velenka, u kterých dosud nedošlo k zástavbě ani k zahájení přípravných prací na využití území a na základě tohoto prověření bude proveden jejich konečný rozsah. Územní plán ověří a případně omezí rozsah zastavitelných ploch s ohledem na kapacity obsluhy dopravní a technickou infrastrukturou, na možnosti rozvoje občanského vybavení (jmenovitě veřejného vybavení), limity rozvoje území a ochranu krajiny. Prioritní je rozvoj na poz. parcele č. 331/1, která přímo souvisí s novodobou obytnou zástavbou a je snadno dopravně a technicky obsloužitelná. Nový územní plán rovněž prověří původním územním plánem navržené plochy přestavby s ohledem na současný stav využívání a limity využití. Obecně je nežádoucí obnovovat zbořeniště ve volné krajině. Prioritní bude ochrana krajinného a rekreačního zázemí sídla a stávajícího obytného prostředí.

2.Návrh územního plánu bude zpracován tak, aby byl naplněn jeden z úkolů územního plánování, kterým je navržení základní koncepce rozvoje území obce, ochrana jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání. Návrh úpravy hranic jednotlivých ploch bude vycházet z územně technických možností řešení jednotlivých lokalit. Konečný rozsah ploch přitom bude vycházet z „vyhodnocení účelného využití zastavěného území a vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch. Na tomto podkladě pak v rámci urbanistické koncepce stanovené projektantem, může dojít k úpravám v rozsahu zastavitelných ploch vymezených dosud platnou územně plánovací dokumentací (k jejich zmenšení, popřípadě k jejich vhodnému doplnění – dílčímu rozšíření, eventuálně i k jejich odůvodněnému vypuštění).

3. Dalším cílem pak bude upevňování postavení obce stabilizací existující občanské vybavenosti veřejné i komerční; s provedením odpovídajících návrhů na její případný rozvoj, který bude umožněn zejména v rámci regulativů ploch s rozdílným způsobem využití; podpora rekreační funkce krajiny s možným rozvojem převážně nepobytové turistiky, případně služeb s ní spojených, při respektování funkce zemědělské rostlinné výroby.

4. Bude prověřena možnost jeho využití pro výrobu alternativních zdrojů energie (fotovoltaika) v rámci stávajících areálů zemědělské výroby.

Obec Velenka je malá obec s 380 obyvateli (květen 2025). Tomu odpovídá i občanská vybavenost. Pracovní příležitosti jsou omezené a tak je pro obec je zásadní velmi dobrá dostupnost větších regionálních center. Obec vzhledem k limitním omezením necílí na nepřiměřeně velké lokality určené pro zástavbu. Je navržena zastavitelná plocha pro bydlení venkovské (Z.1) s omezením pro deset rodinných domů na poz. parcele č. 331/1. Jedná se defacto o prostorovou cenzuru mezi současnou novodobou zástavbou Velenky a Kerským lesem v katastru Hradištko. Plocha navazuje na realizované investice Velenky v podobě sítí a komunikace od západu a jihu. Směrem k lesním pozemkům je navržena zeleň. Rozvoj je podmíněn zkapacitněním ČOV Velenka. Ve veřejném zájmu bude zbudováno sportoviště a tréninkovou plochu hasičů včetně propojovací komunikace (Z.2). Nový územní plán prověřil původním územním plánem navržené zastavitelné plochy a plochy přestavby s ohledem na současný stav využívání a limity využití; ruší původní zastavitelnou plochu Z4 a přestavbové plochy P1, P2, P3; vymezuje plochy územních rezerv (R.1, R.2, R.3). Podmínky pro možnosti rozvoje občanské vybavenosti a služeb umožňují plochy smíšené obytné venkovské (SV), jedná se o plochy s prvky regulačního plánu. Prioritní je ochrana krajinného a rekreačního zázemí sídla a stávajícího obytného prostředí. Podporována je rekreační funkce krajiny vymezením vycházkových tras a zeleně ve vazbě na přírodní park. Fotovoltaická zařízení pro výrobu elektrické energie jsou podmínečně možné na střechách výrobních a skladových objektů v ploše VZ - výroba zemědělská a lesnická.

B.2 NÁVRH PLOŠNÉHO A PROSTOROVÉHO USPOŘÁDÁNÍ BUDE OBECNĚ VYCHÁZET Z TĚCHTO PODMÍNEK, POŽADAVKŮ A ÚKOLŮ:

1. V ÚP Velenka bude proveden návrh odpovídající „funkčnímu“ zařazení ploch ve smyslu stavebního zákona o zpracování vybraných částí územně plánovací dokumentace v jednotném standardu. *Návrh ÚP Velenka je zpracován v souladu s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcími předpisy, vymezeny jsou plochy s rozdílným způsobem využití dle jednotného standardu.*

2. Z důvodu urbanistické ochrany historického jádra obce a ochrany krajinného rázu jejího území bude územní plán, jeho konkrétně vymezené části obsahovat prvky regulačního plánu.
Plocha pro bydlení venkovské (Z.1) je zařazena do plochy s prvky regulačního plánu (U.1) a plochy smíšené obytné venkovské (SV) jsou zařazeny do plochy s prvky regulačního plánu (U.2). Eventuální nová výstavba v zastavěném území bude přizpůsobena původní dochované a typické urbanistické struktuře se zachováním výškové hladiny. Nová výstavba a přestavba v plochách historického jádra bude navržena a realizována tak, aby svým hmotovým, materiálovým a barevným řešením nenarušila charakter zástavby, včetně významných pohledů a průhledů na místní kulturní dominanty. To se týká i umístění fotovoltaických zařízení pro výrobu elektrické energie na střechách.

3. Návrh územního plánu bude obecně vycházet z požadavků na naplnění republikových priorit územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území vztahujících se ke správnímu území obce a uvedených v této kapitole PÚR. *Vyhodnocení souladu s požadavky vyplývajícími z PÚR ČR v aktualizovaném znění je uveden v kap. D.1 Odůvodnění.*

4. Návrh územního plánu budou obecně vycházet z požadavků na naplnění priorit územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území vztahujících se ke správnímu území obce a uvedených v kapitole 1.„Stanovení priorit územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území“ ZÚR Středočeského kraje. *Vy-*

hodnocení souladu s požadavky vyplývajícími z ÚPD vydané krajem je uvedeno v kap. D.2 Odůvodnění.

5. Ve smyslu platného stavebního zákona bude v grafické části vymezena hranice zastavěného území obce, a to s určením data, ke kterému bylo vymezení provedeno. V textové části územního plánu pak bude uveden rámcový popis vymezeného zastavěného území.
Rozsah zastavěného území vychází ze schválené územně plánovací dokumentace a je upraven dle stavebního zákona na aktuálním mapovém podkladu. Územním plánem jsou zapracovány úpravy vzniklé změnou hranic katastru. Na území obce Velenka je k datu 8. 5. 2025 je vymezeno celkem šest samostatných zastavěných území. Popis zastavěného území je proveden v příslušných kapitolách Výroku i Odůvodnění.

6. Návrh územního plánu v řešeném území stanoví celkovou koncepci veřejných prostranství.
Územním plánem jsou vymezeny stávající plochy veřejných prostranství všeobecných (PU) zahrnující komunikační systém v zastavěném území. Součástí rozvojových ploch Z.1, Z.2 je návrh ploch pro veřejná prostranství všeobecná (PU) - komunikace. Stanovena jsou doporučení při tvorbě venkovských veřejných prostranství. Účelové komunikace v krajině jsou zařazeny do plochy DX – doprava jiná.

7. Z hlediska ochrany kulturního bohatství bude územní plán respektovat nemovité kulturní památky:

- areál kostela sv. Petra v okovech rejstříkové číslo 15388/2 - 1965 - významná urbanistická komponenta.
- areál statku č.p. 27, rejstříkové číslo 20046/2 - 1966
- areál statku č.p. 28, rejstříkové číslo 15533/2 - 1967
- Informace o existenci archeologických nalezišť nacházejících se v řešeném území, o jejich ochraně související s případným záměrem na zásah do tohoto kulturního dědictví a vyplývající z památkového zákona. Dále bude územní plán respektovat památkové objekty, které nejsou kulturními památkami ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb.: venkovské usedlosti např. usedlost č.p.21, č.p.66) a drobné památky – Památník ke zrušení nevolnictví z roku 1899 v centru obce, památník obětem 1. a 2. světové války v centru obce, Boží muka a kříž v krajině.
- Území severně od silnice II. třídy spadá dle ÚAP pod vymezený region lidové architektury Nymbursko – Městecko.

Územním plánem jsou respektovány a chráněny kulturní hodnoty na území obce, zejména zachovaná urbanistická strukturu v historickém jádru sídel a osad a sídelní zeleň včetně krajinného rámce. Územní plán na tento fakt reaguje navrženými prvky prostorového uspořádání s podrobností regulačního plánu.

8. Územní plán bude v textové i v grafické části respektovat přírodní a přírodě blízké biotopy, které se vyskytují ve fragmentech a většinou v degradovaných formách - břehové a doprovodné porosty odvodňovacích kanálů a drobných vodotečí; lokalita "Písečník" - opuštěná pískovna s několika tůňkami, vlhký remíz s menším podílem ruderálních i nepůvodních dřevin; liniové prvky doprovodné zeleně katastrálně evidované či prvky zeleně na orné půdě, enklávy ovocných sadů. Lokalita Horky s významnou ekostabilizační funkcí – severní svahy se zbytky sadů a zachovalým listnatým a smíšeným lesem s přírodními biotopy L3.1 (hercynské dubohabřiny), L2.2 (údolní jasanovo-olšové luhy) a mokřadními společenstvy M1.7 (vegetace vysokých ostřic).
Územní plán Velenka vytváří podmínky pro ochranu všech přírodních hodnot v území, které v zásadě respektuje a je s nimi koordinován. Většina dochovaných pří-

rodních prvků je územním plánem zapojena do systému ÚSES (biocentra, biokoridory, interakční prvky).

B.2.1 UPŘESNĚNÍ POŽADAVKŮ VYPLÝVAJÍCÍCH Z PÚR ČR

Vyhodnocení souladu s požadavky vyplývajícími z PÚR ČR v aktualizovaném znění je uveden v kap. D.1 Odůvodnění.

B.2.2 UPŘESNĚNÍ POŽADAVKŮ VYPLÝVAJÍCÍCH ZE ZÚR STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Vyhodnocení souladu s požadavky vyplývajícími z ÚPD vydané krajem je uvedeno v kap. D.2 Odůvodnění.

B.3 PŘI NÁVRZÍCH ŘEŠENÍ CELKOVÉ URBANISTICKÉ KONCEPCE ROZVOJE OBCE BUDE ÚZEMNÍ PLÁN REAGOVAT NA NÍŽE UVEDENÉ PROBLÉMY:

- nový územní plán bude vycházet z aktuálních mapových podkladů - do územního plánu bude zapracováno nové území vzniklé změnou hranic katastru,
Rozsah zastavěného území vychází ze schválené územně plánovací dokumentace a je upraven dle stavebního zákona na aktuálním mapovém podkladu. Územním plánem jsou zapracovány úpravy vzniklé změnou hranic katastru.

- sledované občasné záplavové území - podmáčené plochy na Velenském potoce (zejména v blízkosti propustků),
Funkci protipovodňové ochrany tvoří retenční plochy - založení trvalých travních porostů s rozptýlenou a skupinovou zelení (změna K.3), doplnění břehové a doprovodné zeleně u Velenského potoka (změna K.4).

- nedostatečné zázemí pro zájmové spolky a SDH (tréninkové hřiště).
Ve veřejném zájmu bude zbudováno sportoviště a tréninkovou plochu hasičů včetně propojovací komunikace (Z.2) v jihozápadní koncové poloze v návaznosti na sídlo a na přírodní park Kersko – Bory.

- původní zbořeniště ve volné krajině, aktuálně již není takto v KN evidováno.
Využití přestavbové plochy P3 dle původního územního plánu určené pro plochu smíšenou obytnou je novým územním plánem přehodnoceno s ohledem na limity v území – není katastrálně evidováno jako zbořeniště - tudíž se nachází ve volné krajině u lesa a silnice bez návaznosti na zástavbu; OP silnice II/611, OP lesa, resp. vzdálenost do 30 m od hranice lesa, nedořešený způsob zásobování pitnou vodou a energiemi v této lokalitě. Vymezena je plocha Zemědělské jiné (AX).

B.4 DALŠÍ POŽADAVKY (OBCE, VEŘEJNOSTI, DOTČENÝCH ORGÁNŮ)

Požadavky na ochranu zemědělského půdního fondu:
Nové zastavitelné plochy vymezovat výjimečně a s ohledem na kvalitu půdního fondu (chránit kvalitní ZPF).

V okolí obce jsou vyvinuty poměrně kvalitní půdy. Celkem se návrhem se zabírá 0,0898 ha půdy spadající do II. třídy ochrany. Plochy jsou určeny pro dopravní propojení mezi stávajícím sportovištěm a nově navrhovaným ve veřejném zájmu - tréninkové hřiště pro aktivní SDH. Krajinářská opatření se dotýkají 0,7107 ha půd I. třídy ochrany a 2,2793 ha II. třídy ochrany ZPF. Ve skutečnosti nejde o zábory v plném rozsahu, neboť pěší propojení nebude znamenat významný zásah do ZPF. Retenční plochy jsou navrženy k ochraně obce před přívalovými vodami jako protipovodňové opatření a lokální biokoridory na orné půdě jsou navrženy k založení a budou rovněž plnit i protierozní funkci v krajině, zejména proti větrné erozi.

E.3) C/ POŽADAVKY NA KONCEPCI VEŘEJNÉ INFRASTRUKTURY

C.1 V NÁVRHU ÚZEMNÍHO PLÁNU BUDOU RESPEKTOVÁNY:

1. Nadřazené systémy dopravní infrastruktury – dálnice D11, silnice II. třídy č. I/611 Praha - Horní Počernice - Poděbrady a kolmo k ní vedena trasa silnice III/3308 Poříčany - Semice.
Respektováno.

2. Celé správní území spadá pod zájmové území Ministerstva obrany (letiště a letecké stavby a jejich OP a zájmová území). Týká se ochrany MCTR Kbely. Celé správní území je zájmovým územím MO ČR z hlediska povolování vyjmenovaných druhů staveb.
Respektováno. Uvedeno v textové i grafické části územního plánu.

3. Radioreléové trasy (CETIN), trasy VN 22kV, vodovodní a kanalizační řady (včetně ČOV), dálková a místní telekomunikační síť a to vše včetně ochranných a bezpečnostních pásem. Na úseku odpadového hospodářství bude respektována stávající koncepce likvidace TKO včetně sběrného místa bioodpadu/komunitní kompostárny Písečník.
Respektována je veškerá technická infrastruktura v řešeném území – viz. kap. d.4) v textu Výroku a Odůvodnění. Sítě technické infrastruktury včetně ochranných pásem jsou zakresleny v Koordinačním výkrese ÚP. Respektována je plocha pro umístění bioodpadu v lokalitě Písečník. Plocha vyjmuta z interakčního prvku a je vymezena jako plocha smíšená krajinná se zemědělským a jiným specifickým využitím (MU.zx).

4. Ochranné pásmo vrtu (VP 521) ČHMÚ.
Při stavební činnosti v OP vrtu musí být respektovány všeobecné zásady (neměla by být prováděna činnost, která by mohla ovlivňovat hladinu podzemní vody nebo znemožňovat její pravidelné měření, tj. neměla být prováděna stavba studní, trvalé čerpání vody, provádění zemních prací většího rozsahu, bytová výstavba, přeložky silnic a železnic bez vědomí a souhlasu ČHMÚ).

5. Plošná odvodnění a závlahové systémy.
Plocha určená pro sport (Z.2), trasy nových cest (K.1, K.2, K.9), retenční plochy (K.3, K.4) a založení prvků ÚSES (K.7) se dotýkají investic v půdě. V rámci budoucí realizace staveb je třeba příslušnými opatřeními zajistit funkčnost zbývajících částí melioračních zařízení na okolních pozemcích.

C.2 V ÚZEMNÍM PLÁNU BUDOU DÁLE PROVĚŘENY A NA ZÁKLADĚ VÝSLEDKŮ PROVĚŘENÍ KROMĚ NÁVRHŮ POPSANÝCH VE VÝŠE UVEDENÝCH KAPITOLÁCH NAVRŽENY TYTO NÁVRHY:

1. Územním plánem bude na základě požadavku Ministerstva dopravy vymezen koridor pro umístění dopravní infrastruktury CNU.1 pro modernizaci dálnice D11 včetně všech souvisejících a vyvolaných staveb v min. šíři 20 m od vnější hrany tělesa dálnice (oboustranný).
Respektováno. Územním plánem je vymezen koridor pro umístění dopravní infrastruktury CNU.1 pro modernizaci dálnice D11 včetně všech souvisejících a vyvolaných staveb v min. šíři 20 m od vnější hrany tělesa dálnice (oboustranný). Koridor je zařazen jako veřejně prospěšná stavba.

2. V případě návrhů napojení nových lokalit na stávající veřejnou vodovodní síť toto bude vycházet z prověření a potvrzení kapacity stávající vodovodní sítě. Vodovod neslouží jako požární, není zokruhován a jeho kapacita je omezena s rezervou cca 10 - 12 RD. Podobně limitně je naplněna stávající kapacita ČOV Velenka.

Kapacita vodovodní sítě je pro přiměřený návrh zástavby (max. 10 RD) dostačující. Kapacita ČOV je v současnosti naplněna. Rozvoj zástavby je podmíněn intenzifikací ČOV v rámci stávající plochy technické infrastruktury - vodní hospodářství (TW).

3. Návrh územního plánu prověří možnost návrhu využití pro občanskou vybavenost - sport (související zejména s činnosti dobrovolných hasičů). Nabízí se enkláva na jihovýchodním okraji vesnice. Další občanská vybavenost tzv. „komerčního charakteru" bude řešena v rámci přípustného vymezení ploch s rozdílným způsobem využití.
Ve veřejném zájmu bude zbudováno sportoviště a tréninkovou plochu hasičů včetně propojovací komunikace (Z.2) v jihozápadní koncové poloze v návaznosti na sídlo a na přírodní park Kersko – Bory. Další občanská vybavenost tzv. „komerčního charakteru" bude řešena v rámci přípustného vymezení ploch s rozdílným způsobem využití.

4. V rámci ploch skupinové zástavby budou územním plánem dány konkrétní podmínky pro vymezení dílčích ploch veřejného prostranství pro využití typu zeleň, dětská hřiště apod.
Ve vazbě na přírodní park je v rámci změny Z.1 je vymezeno veřejné prostranství se zelení parkovou a parkově upravenou (ZU). Plocha mj. umožňují rekreační využití (občanské vybavení - systém cestní sítě, prvky drobné architektury, mobiliář zvyšující využitelnost veřejných prostranství, dětská hřiště apod.).

C.3 DALŠÍ POŽADAVKY (OBCE, VEŘEJNOSTI, DOTČENÝCH ORGGÁNŮ)

Požadavky na veřejnou dopravní infrastrukturu:
- případné nové lokality určené pro bydlení umisťovat do klidnějších poloh s ohledem na problém identifikovaný v ÚAP ORP Nymburk 2020 – dopravní zatížení obce.
Respektováno. Rozvojové plochy jsou umístěny do klidnějších poloh. Uspořádání systému pozemních komunikací uvnitř zastavitelných ploch se vymezuje v rámci lokality Z.1 v navržených plochách veřejných prostranství všeobecných (PU). V rámci lokality Z.2 je navrženo pěší propojení obou sportovních ploch (stávající i navrhované) podél stávajících zahrad.

Požadavky na obranu a bezpečnost státu:
- Celé správní území se nachází ve vymezeném území Ministerstva obrany – OP RLP – Ochranném pásmu radiolokačního zařízení, které je nutno respektovat. V tomto území lze umístit a povolit níže uvedené stavby jen na základě závazného stanoviska Ministerstva obrany – viz ÚAP – jev 102a. Jedná se o výstavbu (včetně rekonstrukce a přestavby) větrných elektráren, výškových staveb, venkovního vedení vvn a vn, základnových stanic mobilních operátorů. V tomto vymezeném území může být výstavba větrných elektráren, výškových staveb nad 30 m nad terénem a staveb tvořících dominanty v terénu výškově omezena nebo zakázána. Ministerstvo obrany požaduje respektovat výše uvedené vymezené území a zapracovat je do textové části návrhu územního plánu do Odůvodnění, kapitoly Zvláštní zájmy Ministerstva obrany. Do grafické části pod legendu koordinačního výkresu zapracujte následující textovou poznámku: „Celé správní území obce je situováno v ochranném pásmu radiolokačního zařízení Ministerstva obrany".
Na celém správním území je zájem Ministerstva obrany posuzován z hlediska povolování níže uvedených druhů staveb podle ustanovení § 36 zákona č. 283/2021 Sb. (dle ÚAP jev 119). Na celém správním území umístit a povolit níže uvedené stavby jen na základě závazného stanoviska Ministerstva obrany: výstavba, rekonstrukce a opravy dálniční sítě, rychlostních komunikací, silnic I. II. a III. Třídy; výstavba a rekonstruk-

ce železničních tratí a jejich objektů; výstavba a rekonstrukce letišť všech druhů, včetně zařízení; výstavba vedení VN a VVN; výstavba větrných elektráren; výstavba radioelektronických zařízení (radiové, radiolokační, radionavigační, telemetrická) včetně anténních systémů a opěrných konstrukcí (např. základnové stanice….); výstavba objektů a zařízení vysokých 30 m a více nad terénem; výstavba vodních nádrží (přehrady, rybníky); výstavba objektů tvořících dominanty v území(např. rozhledny). Ministerstvo obrany požaduje respektovat výše uvedené vymezené území a zapracovat je do textové části návrhu územního plánu do Odůvodnění, kapitoly Zvláštní zájmy Ministerstva obrany. Do grafické části pod legendu koordinačního výkresu zapracujte následující textovou poznámku: „Celé správní území je zájmovým územím Ministerstva obrany z hlediska povolování vyjmenovaných druhů staveb“. Výše uvedená vymezená území Ministerstva obrany tvoří neopomenutelné limity v území nadregionálního významu a jejich respektování a zapracování do ÚPD je požadováno ve veřejném zájmu pro zajištění obrany a bezpečnosti státu.
Požadavek splněn. Uvedeno v textové i grafické části územního plánu.

E.4) D/ POŽADAVKY NA KONCEPCI USPOŘÁDÁNÍ KRAJINY

D.1 OBECNĚ BUDE ÚZEMNÍ PLÁN PŘI SVÝCH NÁVRZÍCH VYCHÁZET Z EXISTENCE NÍŽE UVEDENÝCH LIMITŮ

- biotop zvláště chráněných druhů velkých savců VS 289 Velenka - migrační koridor, kritický bod představuje křížení s dálnicí D11
V rámci zkapacitnění dálnice je nastíněn návrh řešení: Za účelem zprůchodnění kritického úseku biotopu zvláště chráněných druhů velkých savců v úseku mezi km 21,5 až 22,4 bude nutné prověřit alternativně – buď rozšíření stávajícího dálničního mostu přes silnici III/3308 o další mostní pole určené pouze k průchodu migrujících živočichů nebo stavbu nového ekoduktu. Tato opatření budou zpřesněna v dalším stupni projektové přípravy záměru zkapacitnění dálnice. V trase migračního koridoru jsou v lokalitě "U močidel" vymezeny plochy smíšené krajinné (MU.po, MU.zw), plochy vodní a vodohospodářské (WU), zemědělské všeobecné (AU). Úpravy nutno řešit i v koordinaci s obcí Chrást.

- kontaktní hranice s přírodním parkem Kersko – Bory (v ÚAP vyznačeny dvě hranice, skutečná hranice bude prověřena) – *hranice zakreslena dle Nařízení Středočeského kraje ze dne 15.3.2010 o zřízení přírodního parku Kersko – Bory, dle digitálních podkladů Aktualizace ÚAP Středočeského kraje.*

- vodní toky a plochy (ochranné pásmo graficky nevyjádřitelné) – *zakresleno v koordinačním výkresu dle digitálních podkladů Povodí Labe.*

- pozemky určené k plnění funkcí lesa včetně pásma 30 m od okraje lesa
V koordinačním výkrese je vyznačena hranice 30 m od kraje lesa. Do této vzdálenosti je navržena část plochy Z.1 a Z.2. Součástí závazných regulativů je podmínka:” - respektovat hranici 30 m od lesa (bez nadzemních staveb tj. pouze oplocení, mobiliář, technická zařízení, cesty)”.

- existence zemědělské půdy v I. a II. třídě ochrany ZPF, včetně investic do půdy – odvodnění, závlahy – *Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF je uvedeno v kap. M.1) Odůvodnění a ve výkrese předpokládaných záborů půdního fondu (č. 6)*

- územní systém ekologické stability – lokální biocentra a biokoridory vymezené platným územním plánem – *Prvky lokálního systému ÚSES jsme zpřesněny nad aktuálním mapovým podkladem. Oproti návrhu v původním ÚP je lokální biokoridor*

LBK.5c přeložen na druhou stranu silnice III/3308, pod zemědělským areálem prochází zastavěným územím, kde je součástí biokoridoru drobný lesík podél toku.

- krajinný typ N10 – krajina výrazně polyfunkční – *Respektováno, popis uveden v textu Odůvodnění v kap. b.3) Základní koncepce ochrany a rozvoje přírodních hodnot, podkap. Vymezení cílových kvalit krajiny.*

- oblast krajinného rázu ObKr 16 Čelákovicko a ObKr 31 Nymbursko *Respektováno, popis uveden v textu Odůvodnění v kap. b.3) Základní koncepce ochrany a rozvoje přírodních hodnot, podkap. Oblasti krajinného rázu.*

- ochranné pásmo vrtů a pramenů ČHMÚ – *Respektováno. Při stavební činnosti v OP vrtu musí být respektovány všeobecné zásady (neměla by být prováděna činnost, která by mohla ovlivňovat hladinu podzemní vody nebo znemožňovat její pravidelné měření …*

- trasa silnice II/611 a dálnice D11 včetně koridoru pro modernizaci – *Respektováno. Územním plánem je vymezen koridor pro umístění dopravní infrastruktury CNU.1 pro modernizaci dálnice D11 včetně všech souvisejících a vyvolaných staveb v min. šíři 20 m od vnější hrany tělesa dálnice (oboustranný). Koridor je zařazen jako veřejně prospěšná stavba. Podmínkou zkapacitnění dálnice je realizace podchodu k zajištění prostupnosti krajiny a realizace migračních objektů pro zajištění průchodnosti pro cílové druhy velkých savců v rámci migračního koridoru č. 289 VS Velenka.*

- celé správní území spadá pod zájmové území Ministerstva obrany (letiště a letecké stavby a jejich OP a zájmová území). Týká se ochrany MCTR Kbely. *Respektováno, uvedeno v textové i grafické části ÚP.*

- celé správní území je zájmovým územím MO ČR z hlediska povolování vyjmenovaných druhů staveb. *Respektováno, uvedeno v textové i grafické části ÚP.*

D.2 V RÁMCI NÁVRHU KONCEPCE USPOŘÁDÁNÍ KRAJINY NÁVRH ÚZEMNÍHO PLÁNU PROVĚŘÍ, A NA ZÁKLADĚ PROVĚŘENÍ NAVRHNE:

1. Komplexní řešení územního systému ekologické stability (ÚSES) – tzn. zpřesnění umístění biokoridorů a biocenter lokální úrovně vycházející z nového mapového podkladu. Navazující návrh místního ÚSES bude zároveň zpracován tak, aby z hlediska širších vztahů v území respektoval a zachovával návaznosti na platnou územně plánovací dokumentaci sousedních obcí. Bude prověřena úprava trasy LBK..5c (dle ÚP) jižně zemědělského areálu k Velenskému potoku. Součástí biokoridoru by měl být drobný lesík podél toku.
Prvky lokálního systému ÚSES jsme zpřesněny nad aktuálním mapovým podkladem. Lokální biokoridor LBK.5c přeložen na druhou stranu silnice III/3308, pod zemědělským areálem prochází zastavěným územím, kde je součástí biokoridoru drobný lesík podél toku. Zajištěna je návaznost na systém vymezený v ÚPD navazujících obcí.

2. Za účelem zlepšení prostupnosti krajiny obnovu a případné další doplnění cestní sítě, včetně doplnění doprovodné zeleně podél těchto cest. Z hlediska cestní sítě je prioritní prověřit/navrhnout vycházkové trasy podél zastavěného území Velenky a dále obnovu cesty směrem na Psárce.
Vymezeny jsou vycházkové trasy podél jižní hranice sídla a podél Velenského potoka (změny K.1, K.2). Obnova cesty ve směru k lesu Psárce zrušena, naopak je nově vymezena část cesty Horoušovanda dle skutečného využívání v krajině (změna K.9) a to včetně doprovodné zeleně a záchytných příkopů.

3. Podmínky pro zlepšení stavu retenční schopnosti krajiny, eventuálně ke snížení vodní či větrné eroze. Nabízí se řešit retenci v oblasti křížení cesty Horoušovandy s korytem Velenského potoka.
Vymezeny jsou retenční plochy na levém břehu Velenského potoka v návaznosti na retenční nádrže (K.3) a v oblasti křížení cesty Horoušovandy s korytem Velenského potoka (K.4)

4. Plochy, ve kterých bude vhodné vyloučit umísťování staveb a zařízení a jiných opatření pro účely uvedené v § 122 stavebního zákona.
Územní plán chrání nezastavěné území před zástavbou a dalším nevhodným využitím, které by se dotklo hodnot území. Podmínky pro umisťování staveb, zařízení a jiných opatření pro funkční plochy v nezastavěném území jsou uvedeny ve výrokové části textu v kapitole f) Stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití. Bude respektován a nebude narušován charakter volné krajiny – v textu Odůvodnění kap. D.1.

5. Z obrazu, měřítka a prostředí obce, jehož správní území je v kapitole F) ZÚR Středočeského kraje nazvané„Stanovení cílových kvalit krajin, včetně územních podmínek pro jejich zachování nebo dosažení“ , podkapitole F.6 zařazeno do krajinného typu – krajina výrazně polyfunkční. (N10). Dlouhodobá cílová charakteristika spočívá v dosažení relativně vyváženého poměru ekologicky labilních a stabilních ploch a stabilizaci jejího polyfunkčního charakteru kulturní krajiny. *Respektováno, popis uveden v textu Odůvodnění v kap. b.3) Základní koncepce ochrany a rozvoje přírodních hodnot, podkap. Vymezení cílových kvalit krajiny.*

6. Obecně budou respektovány společné zásady ochrany krajinných a přírodních hodnot uvedené v ZÚR SK(206). Zejména se jedná o tyto principy a požadavky: a) nenarušovat negativně pohledovou scenérii vesnice s hodnotnou stavební dominantou - barokní centrálou a vizuální vztah vesnice s okolní krajinou. Ve volné krajině, resp. v jejich charakterově blízkých částech, bude respektován a nebude narušován její charakter, tj. volná krajina bez významných plošných nebo dynamických technických zařízení. Nebudou vymezovány rozvojové plochy pro stavby a nebudou umisťovány stavby, které by svými plošnými, vertikálními nebo prostorovými parametry mohly negativně narušit hodnoty krajiny - meřítko krajiny, její cílové kvality, přírodní a panorama vesnice. b) Návrhem dbát na zlepšení odtokových poměrů v krajině, akumulaci vody pro použití v období sucha, podporovat rozvoj a obnovu závlahových zařízení.
Respektovány jsou společné zásady ochrany krajinných a přírodních hodnot uvedené v ZÚR SK. Součástí koncepce je stanovení požadavků na způsob využívání a prostorové uspořádání území, z urbanistického, architektonického a estetického hlediska. Tyto požadavky jsou definovány v kapitole f.) územního plánu. Ve volné krajině, resp. v jejich charakterově blízkých částech, bude respektován a nebude narušován její charakter, tj. volná krajina bez významných plošných nebo dynamických technických zařízení. Návrh dbá na zajištění retenční schopnosti území.

7. V oblasti krajinného rázu je třeba dbát na minimalizaci zásahů a zachování významu znaků krajinného rázu, které jsou zásadní nebo spoluurčující pro ráz krajiny a které jsou dle cennosti v rámci státu či regionu jedinečné nebo význačné.
Územním plánem jsou respektovány a chráněny kulturní hodnoty na území obce, zejména zachovaná urbanistická strukturu v historickém jádru sídel a osad a sídelní zeleň včetně krajinného rámce. Územní plán na tento fakt reaguje navrženými prvky prostorového uspořádání s podrobností regulačního plánu. Územní plán Velenka

vytváří podmínky pro ochranu všech přírodních hodnot v území, které v zásadě respektuje a je s nimi koordinován.

E.5) E/ POŽADAVKY NA PROVĚŘENÍ VYMEZENÍ VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH STAVEB, VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH OPATŘENÍ, ASANACÍ A STAVEB A OPATŘENÍ K ZAJIŠŤOVÁNÍ OBRANY A BEZPEČNOSTI STÁTU

1. Z nadřazené dokumentace ZÚR Středočeského kraje v aktuálním znění (Úplné znění ZÚR SK po 1., 2., 3., 6., 7., 10. , 11. , 8., 9., 12., 14., 15. a 16. aktualizaci.), konkrétně z kapitoly 7) „Vymezení veřejně prospěšných staveb a opatření, staveb a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a vymezení asanačních území nadmístního významu, pro které lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit“, pro zpracování návrhu ÚP Velenka nic nevyplývá.

2. Územním plánem bude na základě požadavku Ministerstva dopravy vymezen koridor pro umístění dopravní infrastruktury CNU.1 pro modernizaci dálnice D11 včetně všech souvisejících a vyvolaných staveb v min. šíři 20 m od vnější hrany tělesa dálnice (oboustranný). Koridor bude zařazen jako veřejně prospěšná stavba.
Respektováno, oboustranný koridor pro umístění dopravní infrastruktury CNU.1 pro modernizaci dálnice D11 je zařazen do veřejně prospěšné stavby VD.01. Podmínkou zkapacitnění dálnice je realizace podchodu k zajištění prostupnosti krajiny a realizace migračních objektů pro zajištění průchodnosti pro cílové druhy velkých savců v rámci migračního koridoru č. 289 VS Velenka.

3. Další veřejně prospěšné stavby, případně veřejně prospěšná opatření, pro které bude možné uplatnit vyvlastnění nebo předkupní právo budou stanoveny v průběhu prací na návrhu, a to po konzultaci s pořizovatelem a určeným zastupitelem.
Územním plánem jsou vymezeny veřejně prospěšná opatření dopravní infrastruktury: vycházkové trasy (VD.02, VD.03), veřejně prospěšné stavby: dílčí část cesty Horoušovandy, náprava stavu (VD.04) a podchod pod dálnicí D11 k zajištění prostupnosti územím (VD.05); veřejně prospěšná opatření sloužící ke snižování nebezpečí území: retenční plochy jihozápad a jih (VN.01, VN.02) a veřejně prospěšná opatření pro vytváření prvků ÚSES (VU.01, VU.02, VU.03, VU.04). Vše na základě konzultace s určeným zastupitelem obce.

E.6) F/ POŽADAVKY NA PROVĚŘENÍ VYMEZENÍ PLOCH A KORIDORŮ, VE KTERÝCH BUDE ROZHODOVÁNÍ O ZMĚNÁCH V ÚZEMÍ PODMÍNĚNO VYDÁNÍM REGULAČNÍHO PLÁNU, ZPRACOVÁNÍM ÚZEMNÍ STUDIE, UZAVŘENÍM PLÁNOVACÍ SMLOUVY NEBO ARCHITEKTONICKOU NEBO URBANISTICKOU SOUTĚŽÍ

Vymezení ploch a koridorů, ve kterých by bylo rozhodování o změnách v území podmíněno některým z výše uvedených nástrojů, se návrhem územního plánu nestanovují.

E.7) G/ POŽADAVKY NA VYMEZENÍ PLOCH A KORIDORŮ ÚZEMNÍCH REZERV

» Z nadřazených dokumentací PÚR ani ZÚR pro správní území obce žádný požadavek na vymezení ploch a koridorů územních rezerv nevyplývá. Předpokládá se však, že v průběhu prací na návrhu územního plánu mohou, po dohodě s obcí a pořizovatelem, být vymezeny plochy územní rezervy (podobně jako je tomu dnes u stávající ÚPD).

Po konzultaci s obcí jsou vymezeny plochy územních rezerv určené pro bydlení venkovské (BV) v prostorových prolukách na severním okraji sídla (R.1), při jižním okraji sídla (R.2) a v koncové poloze při západním okraji sídla (R.3).

E.8) H/ POŽADAVKY NA ZPRACOVÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ

» *Požadavky se stanovují pro realizace migračních objektů k zajištění průchodnosti pro cílové druhy velkých savců migračního koridoru č. 289 VS Velenka v rámci zkapacitnění dálnice D11. Není předmětem řešení územního plánu.*

E.9) I/ POŽADAVKY NA ZPRACOVÁNÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU S PRVKY REGULAČNÍHO PLÁNU

» Z důvodu urbanistické ochrany historického jádra obce a ochrany krajinného rázu jejího území bude územní plán, jeho konkrétně vymezené části obsahovat prvky regulačního plánu. Tyto prvky mohou být součástí i regulativů prostorového uspořádání uplatněných v zastavitelných plochách s předpokládanou skupinovou zástavbou.
Územním plánem jsou vymezeny části ÚP s prvky regulačního plánu:
U.1 - opatření se týká zastavitelné plochy Z.1 určené pro bydlení venkovské (BV), regulována je skladba zástavby, výšková regulace zástavby, tvar střechy, oplocení, barevnost
U.2 – opatření se týká smíšených ploch obytných venkovských (SV) - Eventuální nová výstavba v zastavěném území bude přizpůsobena původní dochované a typické urbanistické struktuře se zachováním výškové hladiny. Nová výstavba a přestavba v plochách historického jádra bude navržena a realizována tak, aby svým hmotovým, materiálovým a barevným řešením nenarušila charakter zástavby, včetně významných pohledů a průhledů na místní kulturní dominanty.

F) Základní informace o výsledcích vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, včetně výsledků vyhodnocení vlivů na životní prostředí a posouzení vlivu na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti

Vyhodnocení vlivů územního plánu na životní prostředí, které je součástí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, nebylo zpracováno. Zadání neobsahovalo požadavek na jeho zpracování.
Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství dne 16.12.2024 pod čj. 156812/2024/KUSK vydal stanovisko.

- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Citace:
„Krajský úřad, jako příslušný orgán ochrany přírody dle ustanovení § 77a odst. 4 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., sděluje, že v souladu s § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. lze vyloučit významný vliv předložené koncepce samostatně i ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí stanovených příslušnými vládními nařízeními, které spadají do kompetence Krajského úřadu.“

G) Sdělení, jak bylo zohledněno vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území

Vyhodnocení vlivů územního plánu na životní prostředí, které je součástí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, nebylo zpracováno. Zadání neobsahovalo požadavek na jeho zpracování.

H) Stanovisko příslušného orgánu k vyhodnocení vlivů na životní prostředí se sdělením, jak bylo zohledněno s uvedením závažných důvodů,

pokud některé požadavky nebo podmínky zohledněny nebyly, a další části prohlášení podle § 10g odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí

Vyhodnocení vlivů územního plánu na životní prostředí, které je součástí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, nebylo zpracováno. Zadání neobsahovalo požadavek na jeho zpracování.

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství dne 19.12.2024 pod čj. 155979/2024/KUSK vydal stanovisko.

- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů

Citace: „Orgán posuzování vlivů na životní prostředí příslušný podle ust. § 22 písm. d) zákona na základě ust. § 10i odst. 2 zákona, kritérií uvedených v příloze č. 8 zákona a předložených podkladů nepožaduje zpracovat vyhodnocení vlivů územního plánu Velenka na životní prostředí (tzv. SEA)).

I) Komplexní zdůvodnění přijatého řešení včetně zdůvodnění vybrané varianty a vyloučení záměrů podle § 122 odst. 3 (ve členění kapitol výrokové části)

ad.a)Vymezení zastavěného území

a.1) Vymezení řešeného území a obecná charakteristika

Řešeným územím je v současnosti správní území obce Velenka (číselný kód: 534871), které tvoří katastrální území Velenka (číselný kód: 777781) . Řešené území se nachází v okresu Beroun, Středočeském kraji. Katastr spadá pod ORP Nymburk a stavební úřad Sadská.

Zájmové území sousedí s šesti katastrálními územími rozmístěnými na území šesti obcí okresu Nymburk (Středočeský kraj).

obec	katastrální území
Semice	Semice nad Labem
Hradištko	Hradištko u Sadské
Chrást	Chrást u Poříčan
Kounice	Kounice
Bříství	Bříství
Starý Vestec	Starý Vestec

a.2) Vymezení zastavěného území

Rozsah zastavěného území vychází ze schválené územně plánovací dokumentace a je upraven dle stavebního zákona na aktuálním mapovém podkladu. Územním plánem jsou zapracovány úpravy vzniklé změnou hranic katastru. Na území obce Velenka je k datu 8. 1. 2026 vymezeno celkem pět samostatných zastavěných území:

- sídelní útvar Velenka,
- samota jižně od obce,
- 2x čerpací stanice pohonných hmot u dálnice,
- izolovaný stavební objekt (pro zemědělské účely).

ad. b) Základní koncepce rozvoje území obce

b.1) Základní koncepce rozvoje území obce

Území obce Velenka spadá do jihozápadní části okresu Nymburk. Přes katastrální území obce o velikosti cca 500 ha vedou hlavní silniční/dálniční tranzitní tepny. Kvalitní dopravní spojení má významný vliv na stabilizaci stávajícího stavebního fondu (bydlení, rekreace) a na rozvojové tendence zejména v oblasti bydlení.

Správní území obce je intenzivně zemědělsky využíváno (úrodná polabská krajina), lesnatost je minimální. Plochý krajinný reliéf niv drobných vodních toků oživují terasové plo-

šiny v jižní okrajové části řešeného území (souvislé pásy krajinné zeleně). V kontaktu s řešeným územím (východ.) se nachází přírodní park Kersko-Bory, který je zároveň významnou rekreační oblastí.

Obec tvoří jediný sídelní útvar s cca 380 obyvateli. Velenka plní převážně funkci obytnou, doplněnou o funkci občanské vybavenosti a zemědělské výroby. Tyto základní funkce budou zachovány i nadále.

Mezi hlavní rozvojové předpoklady zájmové oblasti patří:

- geografická poloha v blízkosti regionálního subcentra (Sadská) a měst Nymburk/ Poděbrady s dynamikou rozvoje, snadná dopravní dostupnost Prahy po dálnici,
- vyhledávané přírodně-krajinářské prostředí, statut přírodního parku v přímém sousedství.

Koncepce rozvoje daná územním plánem spočívá zejména v uvážlivém rozvoji převážně obytné funkce tak, aby byly zachovány a dále kultivovány stávající historické, kulturní, urbanisticko-architektonické a krajinářsko-přírodní hodnoty území.

	31. 12. 2023
Celková výměra	498,39
Zemědělská půda	422,84
Orná půda	395,43
Chmelnice	-
Vinice	-
Zahrada	9,12
Ovocný sad	15,06
Trvalý travní porost	3,24
Nezemědělská půda	75,55
Lesní pozemek	25,85
Vodní plocha	4,76
Zastavěná plocha a nádvoří	8,06
Ostatní plocha	36,88

Obyvatelstvo

Demografický vývoj počtu obyvatel v obci odpovídá celkovým urbanizačním trendům i demografickému vývoji ČR (pokles podílu obyvatel bydlících v obcích v poválečném období až do 90. let minulého století). V období 1991 - 2001 je možno sledovat výraznější nárůst počtu obyvatelstva (200<233), který pokračuje výrazně v prvních dvou dekádách 21. století. Za posledních cca 25 let se počet trvale žijících obyvatel navýšil (233<380). Příznivý trend je dán zejména přírůstkem stěhování. V roce 2024 tvořil přírůstek stěhováním 21 obyvatel z celkového počtu 27. Obec aktivně vylepšila standard technické obsluhy (veřejný vodovod, kanalizace), aktivně se podílí i na rozvoji občanské vybavenosti a v neposlední době i úpravám parteru. Poloha obce v blízkosti dálnice a zároveň na hranici přírodního parku je pro bydlení lákavá.

Stavební a bytový fond

Ve statistických údajích týkajících se domovního a bytového fondu můžeme sledovat spíše trend trvalé stagnace (bez výraznějších výkyvů) související zejména s rekreačním využíváním stávajících staveb až do konce 20. století. Výrazný zlom nastal v prvních dvou dekádách 21. století. Za posledních cca 23 let se počet obydlených domů zvedl o polovinu (72<113). Příznivý trend je dán zejména přírůstkem stěhování. Obec aktivně vylepšila standard technické obsluhy (veřejný vodovod, kanalizace), aktivně se podílí i na rozvoji občanské vybavenosti a v neposlední době i úpravám parteru. Poloha obce v blízkosti dálnice a zároveň na hranici přírodního parku je pro bydlení lákavá.

K datu květen 2025 je v obci jeden bytový dům a 141 rodinných domů. Pro rodinnou rekreaci v místě slouží dva domy s č.p. a dva s č.e. Celkem se na území obce nachází 208 budov (údaje z evidence KN - viz. Tabulka). Za pět let se v obci postavilo 10 bytů. Obec preferuje územní rozvoj zejména pro trvalé bydlení v rodinných domech v přiměřeném rozsahu.

Ekonomická základna - proměna venkova

Tradiční venkovská zástavba nesloužila nikdy jen k přespání - čisté formě bydlení či rekreaci. Násilná kolektivizace zemědělství a podpora výstavby bytů ve městech a tzv. střediskových obcích, zcela podlomila další životaschopnost menších zemědělských vesnic. V 50. až 70. letech došlo též k postupné likvidaci drobných řemeslníků a občanských spolků a organizací, což mělo spolu s postupným poklesem zaměstnanosti v zemědělství za následek větší vlnu vystěhovalectví a zánik i základních obslužných zařízení vybavenosti a služeb. Od 80. let se obce stávají cílem rodinné rekreace městského obyvatelstva, zejména pražské aglomerace. Pracovní příležitosti v zájmovém území jsou malé. Tak jako ve většině menších sídelních útvarů hraje podstatnou roli vyjížďka za prací, do zaměstnání vyjíždí pravidelně většina aktivního obyvatelstva. Vlivem výjezdu za prací a do škol v okolních obcích se obec přes den vylidňuje.

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

Ekonomická aktivita 2021			Celkem	muži	ženy
Pracovní síla			178	95	83
v tom zaměstnaní			169	90	79
	z toho	pracující důchodci	17	10	7
		osoby na mateřské dovolené	3	-	3
	v tom podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	139	71	68
		zaměstnavatelé	-	-	-
		osoby pracující na vlastní účet	22	13	9
		nezjištěno	8	6	2
	nezaměstnaní		9	5	4
Osoby mimo pracovní sílu			156	70	86
z toho	nepracující důchodci		61	25	36
	osoby na rodičovské dovolené		10	-	10
	žáci, studenti		53	29	24
Nezjištěno			2	-	2

Podnikatelské subjekty podle právní formy k 31.12.2023	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	79	40
Fyzické osoby	69	36
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	61	30
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	2	1
Zemědělští podnikatelé	5	4
Právnické osoby	10	4
Obchodní společnosti	3	2
akciové společnosti	.	.
Družstva	.	.

Zaměstnaní a žáci a studenti celkem			222
	zaměstnaní vč. pracujících žáků a studentů		169
		na adrese obvyklého pobytu	14

z toho	z toho s místem pracoviště	na jiné adrese v rámci obce	5
		v jiné obci okresu	41
		v jiném okrese kraje	34
		v jiném kraji	39
		v zahraničí	1
	nepracující žáci a studenti		53
	z toho s místem školy	na jiné adrese v rámci obce	-
		mimo obec	52

Zdroj: Výsledky sčítání lidu, domů a bytů 2021(ČSÚ);

Podnikatelské subjekty

Hlavními podnikatelskými subjekty jsou živnostníci a firmy podnikající ve sféře obchodu a služeb. V zemědělském areálu na severním okraji vesnice působí společnost BRAMKO, s.r.o.. Míra podnikatelských aktivit u venkovského obyvatelstva „starousedlíků“ je nízká, za prací se dojíždí do sousedních měst. Převažující funkce vesnice je obytná a rekreační. V obci mají sídla převážně drobní podnikatelé a živnostníci. Drobné živnostenské provozovny tvoří pohostinství, prodejna, autobazar, zámečnictví, opravy karosérií a výrobna knedlíků.
Do ploch výroby a skladování byl původním územním plánem zařazen areál firmy BRAMKO, s.r.o. pěstitel a dodavatel brambor a zeleniny v ČR a soukromá farma (Pavel Hradecký).
Obec vítá stabilizaci stávajících výrobních objektů a zaměstnavatelů v obci, další extenzívní rozvoj průmyslové či zemědělské výroby není žádoucí vzhledem ke stávajícím rezervám.

Zdroj: informace OÚ Velenka 2024
Výsledky sčítání lidu, domů a bytů 2021 (ČSÚ)

b.2) Základní koncepce ochrany a rozvoje kulturních hodnot území

Územním plánem jsou respektovány a chráněny kulturní hodnoty na území obce, zejména zachovaná urbanistická strukturu v historickém jádru sídel a osad a sídelní zeleň včetně krajinného rámce.

Historie zájmového území

První písemná zmínka

První historicky věrohodná písemná zmínka o Velence pochází z roku 1352 a můžeme ji najít v soupise Desátků papežských z diecéze pražské (Registra Decimarum Papalium).

Historie obce Velenka

V roce 1352 byla Velenka osadou s kostelem a farou, a patřila k panství poděbradskému[1]. V době předhusitské byla zřejmě majetkem některého církevního řádu, snad křižovníků Svatomárských, roku 1437 se stala opět součástí poděbradského panství. V 80. letech 16. století připadla obec k panství přerovskému, roku 1616 bylo rozpadající se přerovské panství přiřazeno k panství brandýskému, patřícímu královské komoře. Tam spadala Velenka až do roku 1850, kdy byly pro vykonávání veřejné správy a soudnictví vytvořeny nové okresní úřady, soudy a okresní hejtmanství. Velenka se dostala do nově vzniklého okresu Český Brod, do kterého patřila až do roku 1960, kdy po reorganizaci připadla do okresu Nymburk.
První záznamy o obyvatelích Velenky pocházejí z roku 1584; v té době bylo ve Velence 10 usedlostí, při nichž byla větší či menší hospodářství, při jednom z nich i krčma. Podle Berní ruly z let 1653 – 1655, tedy nedlouho po devastující třicetileté válce, jsou ve Velence obydleny a obhospodařovány pouze dvě usedlosti, ostatní usedlosti včetně krčmy jsou prázdné a pole leží ladem. V roce 1713 se ve Velence uvádí 134 obyvatel. Na přelomu let

[1] Velenka (Velence), kostelní ves u Poříčan, v níž byl farní kostel ve 14. století. Podacími pány byli Bona vdova po Markvartovi a Zdislav (1364), 1408 - 1409 Boček z Poděbrad. Měli tu také statek křižovníci Svatomářští, avšak celá ves patřila r. 1437 k Poděbradům, v 16. století k Přerovu a v letech okolo 1616 - 1850 k Brandýsu. Fara zanikla v 17. století.

1770 a 1771 bylo provedeno z nařízení císařovny Marie Terezie číslování domů; ve Velence vojáci očíslovali 37 domů. V roce 1785 bylo napočítáno 45 domů, v roce 1848 uvádí František Palacký v Popisu království českého 53 domů a 444 obyvatel.

Obr.: Velenka - pohlednice

Za nejstarší část obce je považován ovčín; následující zápis pochází ze 16. století: *„Při panství Přerovském se nachází ovčín, kde se mnoho dobytka ovčího mohlo přes léto přepásti a na zimu zavříti, totiž ovcí bahnic 450 kusů, jalového ovčího 450 kusů. Louky k témuž ovčínu, a z ní pro dobytek ovčí sena a otavy se klidívají: U Velenky louka jedna veliká, slove v Mračenicích, na té louce bývalo vozův sena fůr sedlských okolo 100 vozů a votavy 20. Bývaly louky dvě, pod Kerským rybníkem, Obdélná a pod Farářstvím, jest (nyní) les a bývalo sena pod jednu trávu 20 vozův.“*
Za časů Marie Terezie byl ovčín rozdělen na čtyři chalupy (dnešní domy č.p. 34 – 37). Památky ovčína se zachovaly až do roku 1878, kdy domy na místě bývalého ovčína vyhořely. Výrazné stopy ohně byly patrny ještě při nedávné rekonstrukci střechy domu č. 35. Stále, i když už méně často, se ve Velence užívá místní označení V ovčíně; obyvatelům domu č. 34 se říkalo Bašusovi z ovčína.

V církevním členění patřila Velenka vždy pod správu pražské diecéze. Z konce 14. století jsou známa jména některých knězů, kteří ve Velence působili. Lze se domnívat, že od doby husitské až do počátku třicetileté války ve Velence sloužili kněží pod obojí, kněží husitští. Po třicetileté válce velenská fara zůstala neobsazena a zanikla, Velenka byla přifařena k Sadské. Za působení sadského faráře Jana Schreittera z Schreittenthalu došlo ve Velence v rámci celkové obnovy a zvelebení tzv. Slezské nebo také Císařské cesty ke stavbě nového kostela sv. Petra v okovech a přestavbě zájezdní hospody. Stavba kostela v barokním slohu podle návrhu slavného architekta Kiliána Ignáce Dienzenhofera byla dokončena roku 1734, kostel byl vysvěcen 29. září téhož roku. Při reorganizaci správy církevních institucí roku 1787 Velenka připadla pod farnost břístevskou, v současné době Velenka spadá do správy Římskokatolické farnosti Nymburk.

Zdroj: webové stránky obce, Územní plán Velenka

Nemovité kulturní památky

Vlastník nemovité kulturní památky, zamýšlí-li provádět jakékoliv zásahy do takového objektu, je povinen vyžádat si předem závazné stanovisko orgánu ochrany památek, ve kterém budou stanoveny podmínky, za kterých je možno postupovat.
V řešeném území jsou evidovány a zapsány do Ústředního seznamu kulturních památek tyto kulturní památky:

- rejstříkové číslo 15388/2 - 1965 (3) - areál kostela sv. Petra v okovech (kostel sv. Petra v okovech (01), márnice (02), ohradní zeď (03));
  Kostel sv. Petra v okovech - barokní z. let 1733 -1734 od K. I. Dienzenhofera, podélné centralizující dispozice o oválné lodi a polokruhovém presbytáři. Lodi představěno průčelí ve formě rizalitu, členěné zdvojenými lizénami a kasulovitým oknem se segmentovou římsou a vyvrcholené nad korunní římsou atikovým pásem a vížkou s křídlatými zdmi; před vchodem mladší obdélná předsíň. Boční fasády, konvexně vypnuté, člení velká vpadlá pole a ve středu kasulovité okno; v záběrové apsidě obdobného členění oválná okna. Celou stavbu obíhá výrazná korunní římsa.
  Barokní hřbitovní kostel z 30. let. 18. století od K. I. Dienzenhofera stojí na křižovatce v jižní části obce. Kostel stojí vně funkčního hřbitova, do něhož se obrací vstupním západním průčelím. Součástí areálu je ještě márnice a historické ohrazení.Areál kostela se nachází na mírném návrší v J části obce. Kostel stojí vně hřbitova. Na Z průčelí svatostánku navazuje hřbitovní zeď, která vymezuje zhruba oválný pozemek. Přibližně uprostřed hřbitova se nachází drobná márnice. Předmětem ochrany je kostel, márnice, hřbitovní zeď a příslušné pozemky. Významná urbanistická komponenta.

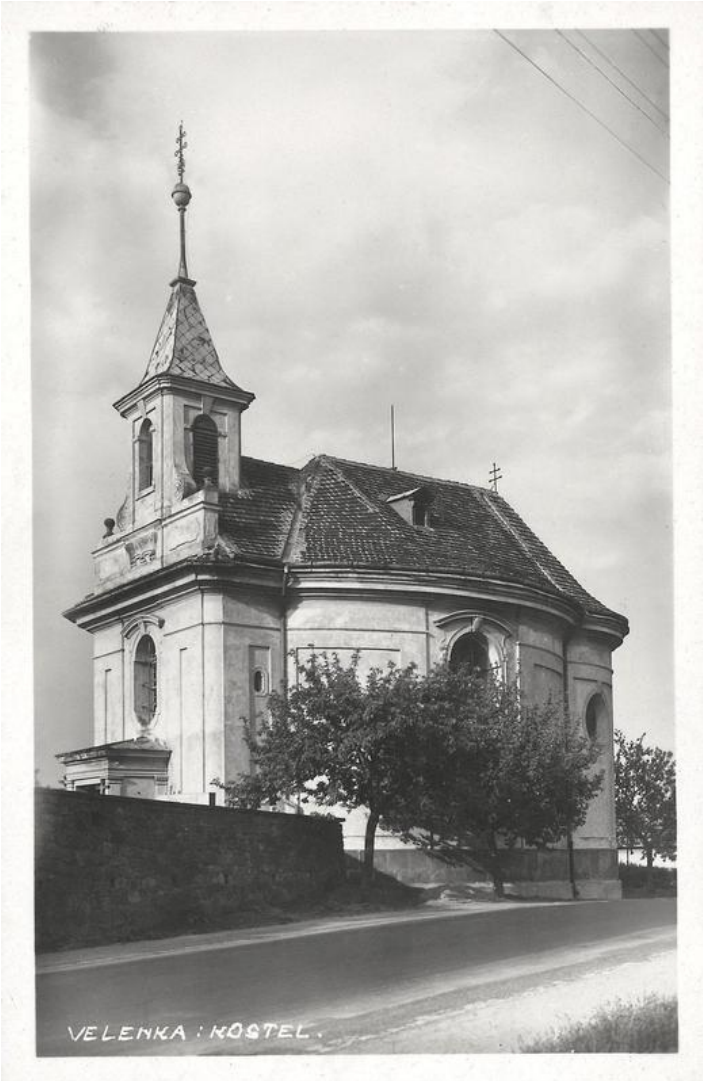

- rejstříkové číslo 20046/2 - 1966 (2) - areál statku č.p. 27 (z toho jen obytná budova (01), brána s brankou (02));
  Přízemní zděný dům z druhé čtvrtiny 19. století s klenutou bránou.
  Zděný statek. Dům přízemní, s půdním polopatrem, souběžně se silnicí, po levé (V) straně klenutá brána s brankou.
  Předmětem ochrany je dům, brána s brankou a pozemky vymezeného areálu. Na ploše památky se nacházejí dva nechráněné objekty.
  Zděná lidová architektura. Působivý celek dvou statků (čp. 27 a 28) s klenutými bránami.
- rejstříkové číslo 15533/2 - 1967 (2)- areál statku č.p. 28 (z toho jen obytná budova (01), brána (02)).
  Přízemní zděný dům z druhé čtvrtiny 19. století s klenutou bránou. Zděný statek. Dům s půdním polopatrem, na půdorysu "T". Navazuje chlév s nižší střechou sedlovou. Po Z straně domu klenutá brána. Předmětem ochrany je dům a brána a příslušný pozemek.
  Zděná lidová architektura. Působivý celek dvou statků (čp. 27 a 28) s klenutými bránami.

Území s archeologickými nálezy

Vzhledem k tomu, že v řešeném území jsou evidována území s archeologickými nálezy, je třeba dodržet ustanovení § 21, 22 a 23 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, týkající se archeologických výzkumů a nálezů, a to především oznamovací povinnost stavebníka a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci (tzn. fyzické nebo právnické osobě, která je držitelem povolení Ministerstva kultury ČR k provádění archeologických výzkumů a zároveň uzavřela dohodu s Akademií věd ČR o rozsahu a podmínkách archeologických výzkumů) provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

V případě archeologického nálezu je nezbytné dodržet ustanovení § 23 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, a to zejména oznamovací povinnost a povinnost zajištění archeologického nálezu a naleziště proti pozměnění situace, poškození nebo odcizení.

První zmínka o vsi pochází z pol. 14. stol., zástavba je seskupena kolem kruhovitě utvářené nejvyšší polohy kterou zaujímá barokní kostel sv. Petra v okovech z let 1733-34 . V řešeném území je vymezena ÚAN II kategorie, které zahrnuje intravilán sídla Velenka.
Zdroj: Národní památkový ústav

Drobné sakrální památky

Na území obce se nachází řada drobných sakrálních památek:
- Památník ke zrušení nevolnictví z roku 1899 v centru obce,
- Památník obětem 1. a 2. světové války v centru obce,
- Boží muka a kříž v krajině.

Ochrana panoramatických hodnot a piety místa

V místním plochém krajinném reliéfu má sídlo nesporné panoramatické hodnoty. Významnou dominantou výrazně se uplatňující v dálkových pohledech je *kostel sv. Petra v okovech*. V rámci areálu kostela se nachází rovněž márnice a hřbitov. Ohradní zeď skrývá toto pietní místo posledního odpočinku.

Region lidové architektury Nymbursko – Městecko a ochrana staveb

Území severně od silnice II. třídy spadá dle ÚAP pod vymezený region lidové architektury Nymbursko – Městecko. Územní plán na tento fakt reaguje navrženými prvky prostorového uspořádání s podrobností regulačního plánu. Při stavební činnosti je dále nutno chránit památkové objekty, které nejsou kulturními památkami ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb.: jedná se o zejména o venkovskou usedlost č.p.21 a č.p.66.

Zdroj: pochozí průzkum zhotovitele, informace obce Velenka, webové stránky obce

b.3) Základní koncepce ochrany a rozvoje přírodních hodnot území

Územní plán Velenka vytváří podmínky pro ochranu všech přírodních hodnot v území, které v zásadě respektuje a je s nimi koordinován. Většina dochovaných přírodních prvků je územním plánem zapojena do systému ÚSES (biocentra, biokoridory, interakční prvky).

Územním plánem je respektováno základní krajinné členění řešeného území:

- krajinný celek zahrnující intenzivně zemědělsky využívanou krajinu v prostoru akumulační roviny v povodí Velenského potoka, s drobnými regulovanými vodotečemi, s historickou cestní sítí a doprovodnými liniovými porosty. Potoční koridor Velenského potoka na západním okraji vytváří přirozenou hranici sídla;
- krajinný celek zahrnující část svědecké plošiny Horky (244 m) s ornou půdou, lučními porosty a sady na náhorní plošině a navazující zalesněné návrší Mračenice.

Při územím rozvoji obce a při rozhodování v území musí být respektovány, chráněny a odpovídajícím způsobem využívány přírodní hodnoty:

- krajinný typ N10 – krajina výrazně polyfunkční;
- oblast krajinného rázu ObKr 16 Čelákovicko a ObKr 31 Nymbursko
- biotop zvláště chráněných druhů velkých savců VS 289 Velenka – migrační koridor, kritický bod představuje křížení s dálnicí D11;
- kontaktní hranice s přírodním parkem Kersko – Bory;
- významné krajinné prvky ze zákona – lesy, rybníky, vodní toky, údolní nivy;
- vodní toky a plochy (ochranné pásmo graficky nevyjádřitelné);
- přírodní a přírodě blízké biotopy, které se vyskytují ve fragmentech a většinou v degradovaných formách - břehové a doprovodné porosty odvodňovacích kanálů a drobných vodotečí;
- lokalita "Písečník" - opuštěná pískovna, vlhký remíz s menším podílem ruderálních i nepůvodních dřevin;
- zalesněné návrší Mračenice – smíšený les s dubohabřinou a příměsí jehličnanů, místy ve žlíbcích roztroušeně malá lesní prameniště a prameništní olšina, spodní části svahu s bohatším podrostem;
- liniové prvky doprovodné zeleně katastrálně evidované či prvky zeleně na orné půdě, enklávy ovocných sadů;
- pozemky určené k plnění funkcí lesa včetně pásma 30 m od okraje lesa;
- existence zemědělské půdy v I. a II. třídě ochrany ZPF, včetně investic do půdy– odvodnění, závlahy,
- ochranné pásmo vrtů a pramenů ČHMÚ
- územní systém ekologické stability – lokální biocentra, biokoridory a interakční prvky.

Přírodní podmínky a krajinný ráz

Současné uspořádání krajiny je ovlivněno přírodními podmínkami. Ty jsou limitující jak pro koncepci uspořádání krajiny, tak i pro urbanistické řešení. Jsou to zejména podmínky klimatické, geologické a geomorfologické, pedologické, hydrologické, fytogeografické, zoogeografické a typologie krajiny a krajinný ráz.

Krajinný ráz je dán zejména přírodní, kulturní a historickou charakteristikou určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonického měřítka a vztahů v krajině.

Klimatické podmínky

Řešené území patří do teplé oblasti T2, do podoblasti mírně suché, okrsku mírně teplého, mírně suchého s mírnou zimou. Průměrné roční teploty jsou 8-9°C, průměrný roční úhrn srážek je 500 - 600 mm. Převažující směr větru je východní až jihovýchodní.

Geologické podmínky

V rovinaté části území převažují pokryvné útvary, které tvoří horniny pleistocénního kvartéru - eolické nezpevněné sedimenty (spraš, sprašová hlína), deluviální nezpevněné písčito-hlinité a hlinito-písčité sedimenty a horniny holocenního kvartéru - deluviofluviální nezpevněné smíšené sedimenty a fluviální nezpevněné nivní sedimenty a sedimenty vodních ploch. Podloží budují odolné slíny a slínovce s polohami vápenců středního a svrchního turonu jizerského souvrství České křídové pánve, místy vytvářejí zarovnané slínovcové povrchy v okolí svědeckých vrchů (oblast Mračenice a okolí, sídlo Velenky). V lokalitě Na horkách jsou sledována souvrství fluviálních nezpevněnýh sedimentů (štěrkovitý písek, písek).

Geomorfologické podmínky

Území je součástí České tabule, oblasti Středočeská tabule. Severní (rovinatá) část řešeného území spadá do podcelku Nymburská kotlina a okrsku Sadská rovina, část jižní (Mračenice - Horka) spadá do podcelku Českobrodské tabule, okrsku Kouřimská plošina.
Sadská rovina – akumulační rovina vytvořená erozně akumulační činností Labe a přítoků na turonských slínovcích a písčitých slínovcích zakrytých většinou kvartérními říčními sedimenty; vyznačuje se nízkými středopleistocenními a mladopleistocenními říčními terasami, širokými nivami, pokryvy a přesypy vátých písků, zarovnanými slínovcovými povrchy v okolí svědeckých vrchů.
Kouřimská plošina - plochá pahorkatina vzniklá na spodnoturonských slínovcích, písčitých slínovcích a jílovcích zakrývajících svory, svorové ruly, ortoruly a amfibolity; vycházející v údolních zářezech a na elevacích; tvoří převážně akumulační reliéf rozsáhlých staropleistocenních teras Labe, většinou zakrytých sprašemi a erozními údolími, odkrývajících křídové a krystalinické podloží staropleistocenní erozí byly vypreparovány rulové a amfibolitové suky s příbojovými uloženinami křídového moře. Významným bodem Kouřimské plošiny jsou v řešeném území Horky - jedná se o rozsáhlou svědeckou plošinu (vrcholová kóta 244 m), protaženou ve směru vjv – zsz od Bříství až k Poříčanům. Skalní podloží budují slínovce, kaolinické pískovce a vápence jizerského souvrství (střední turon), které překrývají sedimenty bělohorského souvrství (spodní turon).

Území je charakterizováno jako krajinný reliéf niv malých vodních toků a terasových plošin. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 184 - 243 m n.m. (Na horkách).

Pedologické poměry

Krajinu charakterizuje poměrně pestrá mozaika půd určovaná různými substráty a utvářením reliéfu. Střídají se zde černozemě na hlubokých spraších s podložím jílu, černozemě arenické na píscích nebo mělkých spraších, modální černozemě a pelické černozemě, hnědozemě, půdy arenického typu na píscích a štěrkopíscích nad nepropustným podložím jílů s kolísavým vodním režimem, pararendziny, fluvizemě písčité a černice s nepříznivými vláhovými poměry v důsledku vysoké hladiny spodní vody. V řešeném území převažují půdy s vysokým produkčním potenciálem (I. a II. třída ochrany). Tyto půdy se rovněž vyskytují (vyjma východní části) v kontaktu se zastavěným územím.

Vodní režim je upraven investicemi do půdy (odvodnění, závlahy). Půdy v řešeném území pouze okrajově spadají do skupin půd ohrožených vodních erozí v lokalitě Na horkách. Zemědělská půda je ohrožena větrnou erozí. Zemědělskou půdu v k.ú. Velenka obhospodařuje společnost Družstvo BRAMKO CZ a v menší míře soukromě hospodařící zemědělci. Převažuje hospodaření na orné půdě, která je intenzivně využívána. Zemědělská výroba je specializovaná na pěstování polní zeleniny a brambor.

Hydrogeologické podmínky

Řešené území Řešené území spadá do oblasti Horní a střední Labe, na rozhraní tří hydrogeologických rajonů 1152 Kvartér Labe po Nymburk, 4360 Labská křída a 4510 Křída severně od Prahy.

ID HGR 1152

Název HGR	**Kvartér Labe po Nymburk**
Plocha HGR	238,59
ID povodí	Labe
ID oblasti	Horní a střední Labe
Geologie HGR	Kvartérní a propojené kvartérní a neogenní sedimenty
Skupina HGR	Kvartérní sedimenty Labe a jeho přítoků

V plochém a poměrně širokém údolí Labe jsou vyvinuty fluviální sedimenty na relativně nepropustném podloží většinou slínovcové facie křídy. Jde převážně o spojité údolní terasy, vyšší terasy jsou zachovány jen lokálně. Labské terasy se vyznačují jemnozrnným materiálem, s dobrou propustností a mocnostmi až 30 m. Převažuje písčitá složka, hrubší štěrky se vyskytují ojediněle. Terasy mají průlinovou propustnost s vysokým stupněm transmisivity (součinitel nad 1.10-3 m2/s). Zvodnění údolních teras je přímo ovlivňováno skutečností, že tok Labe je kanalizován, režim podzemní vody v údolní terase je v hydraulické souvislosti s povrchovou vodou, a je tedy přímo ovlivňován hladinou vody v jezových zdržích. V prostoru labských sedimentů je rozsáhlá těžba ložisek štěrkopísků a intenzivní čerpání podzemní vody pro vodárenské využití, které vyvolává vznik tzv. indukovaných zdrojů, tedy zvýšenou infiltraci vod z povrchového toku.

ID HGR	4360
Název HGR	**Labská křída**
Plocha HGR	2 845,75
ID povodí	Labe
ID oblasti	Horní a střední Labe
Skupina HGR	Křída Středního Labe po Jizeru
Geologie HGR	Sedimenty svrchní křídy

Rajón Labská křída zahrnuje centrální část křídové pánve. V plochém povrchu rajónu dominuje březenské souvrství v nepropustné jílovité labské facii. Rajón je vymezen 4. kolektorem v přípovrchové zóně slínovců, jílovců a prachovců v podloží kvartérních sedimentů a je dotován buď přímou infiltrací srážek, nebo přítokem v místech absence slínového izolátoru. Toto zvodnění je15 - 50 m mocné a vyznačuje se volnou až mírně napjatou hladinou podzemní vody, průlinovo-puklinovou propustností s nízkou transmisivitou v řádu 10-4 m/s-1. Chemický stav vodního útvaru je nevyhovující (plošné a bodové zdroje znečištění).

ID HGR	4510
Název HGR	**Křída severně od Prahy**
Plocha HGR	602,73
ID povodí	Labe
ID oblasti	Horní a střední Labe
Skupina HGR	Křída Ohře a Středního Labe po Litoměřice
Geologie HGR	Sedimenty svrchní křídy

Prostředím výskytu podzemní vody jsou horniny předkvartérního podkladu – slínovce, které se vyznačují velmi omezenou puklinovou propustností. V zájmovém území se vytváří zvodeň s

napjatou hladinou, jejíž vydatnost je velmi výrazně ovlivněna nízkou propustností slínitých hornin. Podložní ordovické horniny jsou slabě puklinově propustné. Výraznější zvodnění je vázané na přípovrchovou zónu zvětrání, popř. na poruchové linie. Dobře propustné jsou pískovce a slepence cenomanu (prostředí cenomanských pískovců s průlinovo puklinovou propustností). Kvartérní štěrkopísky jsou velmi dobře průlinově propustné, nacházejí se však nad úrovní hladiny podzemní vody. Hlíny v nejvyšších partiích horninového profilu jsou omezeně průlinově propustné, znesnadňují vsak srážkových vod do podzemí a možnost infiltrace srážkových vod je omezena. Lokálně tak mohou vznikat na povrchu zamokřená místa. Proudění podzemní vody směřuje směrem k místním vodotečím. Chemický stav vodního útvaru je nevyhovující (plošné a bodové zdroje znečištění), kvantitativní stav vodního útvaru je potenciálně nevyhovující.
Zásobování vodou je zabezpečeno z vodovodu pro veřejnou potřebu, který je napojen na koncový řad distribuční vodovodní sítě v obci Hradištko (osada Kersko). Domovní studny slouží pro zásobování užitkovou vodou.
Do části řešeného území zasahuje okrajově ochranné pásmo o poloměru 500 m vrtu č. VP 521 státní pozorovací sítě ČHMÚ. Při stavební činnosti v OP vrtu musí být respektovány všeobecné zásady (neměla by být prováděna činnost, která by mohla ovlivňovat hladinu podzemní vody nebo znemožňovat její pravidelné měření, tj. neměla být prováděna stavba studní, trvalé čerpání vody, provádění zemních prací většího rozsahu, bytová výstavba, přeložky silnic a železnic bez vědomí a souhlasu ČHMÚ).
V oblasti vrchu Horky jsou neevidované prameny.
Řešené území nespadá do chráněné oblasti přirozené akumulace vod.
Katastrální území Velenka je zařazeno mezi vymezené zranitelné oblasti dle Nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, v novelizovaném znění. Zemědělský subjekt hospodařící v této oblasti se musí řídit tzv. nitrátovou směrnicí.

Hydrologické podmínky

Řešené území spadá do jednoho hydrologického pořadí hlavního povodí 1 - 04 - 07 (Labe od Výrovky po Jizeru), které se dělí na tři pramenné úseky drobných vodních toků:

- povodí Velenského potoka (ČHP 1-04-07-029) - převažující část řešeného území včetně sídelního útvaru,
- povodí bezejmenné vodoteče k Semicím (ČHP 1-04-07-039) - severovýchodní a východní okrajová část katastrálního území,
- povodí Kounického a Poříčanského potoka (ČHP 1-04-07-035) - jižní okrajová část katastrálního území - Na Horkách.

Odvodňovacím tokem v území je otevřený odvodňovací meliorační kanál (hlavní meliorační zařízení) v oblasti lokality “Na Syslové obci” zaústěný západně od obce do Velenského potoka - hlavního recipientu území. Oba drobné vodní toky jsou ve správě Lesů ČR. Na odvodnění území se dále podílejí odvodňovací rigoly podél komunikací a cest zaústěné do Velenského potoka.

V lokalitě Horky je situována umělá vodní nádrž (kapacita 18 800 m^3, 240,56 m n.m. - 245,80 m n.m.;), sloužící jako zdroj závlahové vody v rámci zbudovaného systému Sedlčánky - Mochov. Na nádrž navazuje systém plošných závlah na zemědělsky obhospodařovaných pozemcích. V obci jsou zbudovány dvě umělé vodní nádrže (parc.č. 237, 323). Plní zejména funkci protipožární ochrany a funkci retenční. Nádrže jsou napájeny i odvodňovány do Velenského potoka. V rámci návrhu ÚP Velenka jsou vymezena plochy pro retenci přívalových vod, které budou plnit funkci protipovodňové ochrany obce (změny K.3, K.4).

Na cca 80% ploch zemědělského půdního fondu jsou provedeny plošné meliorace - odvodnění systematickou drenáží. Detail (plošný drenážní systém) je v majetku vlastníků pozemků. Hlavní meliorační zařízení (HMZ) jsou ve správě Státního pozemkového úřadu, oddělení správy vodohospodářských děl při odboru řízení správy nemovitostí, územní pracoviště Hradec Králové. Jedná se o drobné, regulované vodoteče v poli, otevřené i zatrubněné odvodňovací kanály. Hlavním recipientem území je Velenský potok a jeho bezejmenný levostranný přítok ve správě Lesů ČR. Zásahy do HMZ se nepředpokládají. V rámci budoucí realizace staveb je třeba příslušnými opatřeními zajistit funkčnost zbývajících částí melioračních zařízení na okolních pozemcích, včetně bezproblémového odtoku vod, tzn.bude nutno drenážní systém podchytit vně zájmového území záchytnými drény a svést vody do nejbližších recipientů. Případné narušení části systému by se mohlo negativně projevit na funkčnosti celého systému.

Na plochách ZPF (část) je rovněž realizován systém zásobování vodou pro zemědělské závlahy. Provozovatelem tohoto zařízení je společnost Závlahy Přerov nad Labem s.r.o. Jedná se o hlavní výtlačné potrubí (JS 630), které zásobuje vodní nádrž Horka, s navazujícími závlahovými řady (JS 250-150). V případě činností znamenající dotčení závlahových zařízení, je třeba příslušnými opatřeními zajistit funkčnost zbývajících částí těchto zařízení na okolních pozemcích.

Přirozená vegetace

Pro určení vhodné skladby zeleně je základním vodítkem mapa potenciální přirozené vegetace. Její mapovací jednotky představují nejen soubor druhově podobných porostů, ale zároveň i soubor víceméně podobných stanovišť s podobnými růstovými podmínkami. Mapa potenciální přirozené vegetace je výrazem současného ekologického potenciálu krajiny. Dle geobotanické rekonstrukční mapy (Mikyška et al. 1968) jsou dominantní jednotkou dubohabrové háje (C), okrajově subxerofilní doubravy (Q), v údolí Vranského potoka luhy a olšiny (AU).

Dle mapy potenciální přirozené vegetace (Neuhäuslová a kol., 2001) je potenciální přirozenou vegetací v řešeném území 7 - černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*), okrajově se vyskytuje 33 – mochnová doubrava (*Potentillo albae-Quercetum*) a v nivách vodních toků střemchová jasenina v komplexu s mokřadními olšinami (*Pruno-Fraxinetum*).

Černýšová dubohabřina (7)

Obsah mapovací jednotky tvoří stinné dubohabřiny s dominantním dubem zimním a habrem, s častou příměsí lípy (lípa srdčitá, na vlhčích stanovištích lípa velkolistá), dubu letního a stanoviště náročnějších listnáčů (jasan ztepilý, javor klen, javor mléč, třešeň). Ve vyšších nebo inverzních polohách se též objevuje buk lesní a jedle bělokorá.
Dobře vyvinuté keřové patro tvořené mezofilními druhy opadavých listnatých lesů nalezneme pouze v prosvětlených porostech. Charakter bylinného para určují především mezofilní hájové druhy.
Nejčastější dřeviny stromořadí: třešeň ptačí, lípa srdčitá, lípa velkolistá, javor mléč, ořešák královský, hrušeň obecná, hybridní topoly, méně jabloň domácí a švestka domácí.
Vhodné dřeviny pro soliterní výsadbu a rozptýlenou zeleň: lípa srdčitá, dub zimní a letní, habr obecný, třešeň ptačí, lípa velkolistá, svída krvavá, ptačí zob obecný, hloh jednosemenný a obecný, líska obecná.
Vhodné směsi pro zatravňovaná místa: kostřava červená, kostřava luční, srha říznačka, lipnice luční, lipnice obecná, v sušších polohách psineček obecný, lipnice smáčknutá.

Mochnová doubrava (33)

Druhově bohatá teplomilná doubrava s dubem zimním nebo letním, v příměsi podúrovňový habr nebo lípa srdčitá, vzácněji buk a jeřáb. Významné je zastoupení keřového a bylinného patra teplomilných doubrav. V keřovém patru je diagnosticky významné zastoupení krušiny olšové, častěji se vyskytuje líska obecná, růže šípková a další druhy. Bylinné patro má mozaikovitou strukturu, která odráží mikroreliéfové změny a stupeň ovlivnění podzemní vodou. Nejčastěji dominují lipnice hajní, ostřice horská, válečka prapořitá nebo konvalinka. Charakter bylinného patra určuje společné zastoupení druhů teplomilných doubrav, druhů střídavě vlhkých půd, mezofilních a (sub)acidofilních druhů.
Nejčastější dřeviny stromořadí: třešeň ptačí, lípa srdčitá, lípa velkolistá, ořešák královský, švestka domácí, hrušeň obecná, jabloň domácí
Vhodné dřeviny pro solitérní a rozptýlenou zeleň: dub zimní, dub letní, lípa srdčitá, lípa velkolistá, habr obecný, líska obecná, hlohy, svída krvavá, ptačí zob obecný.
Vhodné směsi na zatravňovaná místa: kostřava luční, srha říznačka, ovsík vyvýšený, sveřep vzpřímený, válečka prapořitá, lipnice luční, lipnice úzkolistá, kostřava žlábkovitá.

Střemchová jasenina v komplexu s mokřadními olšinami (1)

Jasanový nebo olšovo-jasanový luh širokých rovinatých niv menších řek a potoků vázaný na glejové půdy s pomalu proudící podzemní vodou v pahorkatinném stupni. Dominantní dřevinou je jasan ztepilý, olše lepkavá, pravidelně bývá přimíšen dub letní, střemcha hroznovitá, řidčeji javor mléč nebo lípa srdčitá. Druhově pestré keřové patro – střemcha hroznovitá, brs-

len evropský, meruzalka srstka, jasan ztepilý, bez černý, svída krvavá, líska obecná. Bylinné patro je druhově velmi pestré
Nejčastější dřeviny stromořadí: jasan ztepilý, méně lípa srdčitá, javor klen
Vhodné dřeviny pro soliterní výsadbu a rozptýlenou zeleň: jasan ztepilý, olše lepkavá, lípa srdčitá, příměs střemcha hroznovitá, javor klen, svída krvavá, kalina obecná, brslen evropský, líska obecná, hloh obecný. Výsadba jehličnanů je zcela nevhodná, omezit expanzi bezu černého.
Vhodné směsi pro zatravňovaná místa: lipnice obecná, lipnice luční, psineček výběžkatý, srha říznačka, psárka luční, kostřava luční, jetel zvrhlý.

Biogeografické členění krajiny

Řešené území spadá do 1.7 Polabského bioregionu. Bioregion se rozkládá v nejnižší části České tabule. Typickým rysem je katéna niv, nízkých a středních teras. Biota patří do 2. bukovo-dubového vegetačního stupně, vlivem substrátu bez buku. Na terasách převažují borové doubravy s výskytem sarmatských prvků, v podmáčených sníženinách jsou typické slatinné černavy. Nereprezentativními částmi jsou vystupující svědecké opukové a slínovcové vrchy s teplomilnými doubravami a dubohabřinami (Polabské hůry).
V rámci bioregionu jsou v řešeném území zastoupeny biochory:

2Do - Podmáčené sníženiny na kyselých sedimentech 2. vegetačního stupně (v.s.)
2RE - Plošiny na spraších 2. v.s.
2RN - Plošiny na zahliněných píscích 2. v.s.
2RU - Plošiny na kyselých štěrkopíscích 2. v.s.
-2PB - Pahorkatiny na slínech v suché oblasti 2. v.s.

Z hlediska fytogeofrafického členění spadá řešené území do Termofytika: 11b - Poděbradské Polabí.

Typologie krajiny (oblasti a místa krajinného rázu)

V kontextu Evropské úmluvy o krajině byla vytvořena Typologie České krajiny (Löw a kol. 2005), podle níž celé řešené území obce Velenka spadá do krajinného typu:
1Z1: charakter osídlení krajiny: stará sídelní krajina Hercynica a Polonica
charakter využití krajiny: zemědělská krajina
charakter reliéfu krajiny: krajina plošin a pahorkatin
V rámci typologie ČR se jedná o běžný typ krajiny.

Vymezení cílových charakteristik krajiny (zdroj ZÚR Středočeského kraje)

N10 – krajiny výrazně polyfunkční
ZÚR vymezují krajiny výrazně polyfunkční v částech území kraje s těmito cílovými kvalitami:
a) pestrá skladba v krajinné mozaiky, s převahou druhů pozemků snižujících ekologickou stabilitu krajiny;
b) omezené zastoupení přírodních a kulturních hodnot krajiny;
c) významné zastoupení zemědělské půdy převážně nižší kvality.
ZÚR stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území:
a) zvýšení podílu ploch s vyšším stupněm ekologické stability;
b) plošně rozsáhlé změny ve využití území podmiňovat realizací kompenzačních opatření k posílení ekologických funkcí krajiny (retence, prostupnost, nelesní zeleň);
c) vytvářet podmínky pro specifické zemědělské funkce

Oblasti krajinného rázu

Z hlediska hodnocení krajinného rázu území spadá do oblastí krajinného rázu ObKr 16 Čelákovicko a ObKr 31 Nymbursko - dle Studie vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje, část 1 a 2; Ateliér V - Ing. arch. Ivan Vorel a kol., 2008 – 2009.

V daném případě se jedná o rozsáhlou oblast Polabí ve střední části Čech představující typický obraz Polabské nížiny s velkým měřítkem intenzivně obhospodařované zemědělské krajiny.

Oblast krajinného rázu zahrnuje souvislý pás otevřené zemědělské krajiny, která se mírně sklání k severovýchodu k toku Labe. Historická kulturní levobřežní krajina je pouze místy členěna výraznějšími koridory vodotečí (např. Velenský potok s přítoky). Dominantou

regionálního významu je celý rozsáhlý převážně holý povrch oblasti. Přírodní dominanty rázu elevací jsou vzácné. Také nevystupují příliš nad okolí, ale v rovinatém terénu tvoří nápadné body, tvoří dominanty téměř regionálního významu. K nim patří dvojvrší např. Přerovské a Semické hůry, Křížová hora u Bříství; v řešeném území pak svědecká plošina Horky s Mračenicí. Současná vegetace je silně změněná, převažují agrocenózy. Lokálně se vyvinuly přírodě blízké doubravy s příměsí dalších dřevin, na jižních srázech svědeckých vrchů jsou dochované fragmenty druhotných teplomilných stepních trávníků. Svéráznými nápadnými dominantami jsou v jinak odlesněné okolní krajině velké celky borových lesů. Vnější pohledy jsou otevřené, se vzdálenými horizonty, zobrazující krajinu velkých prostorových dimenzí a velkého měřítka.

Z hlediska krajinotvorných způsobů využívání se jedná o polní krajinu se systémem drobných vodních toků, které byly ve velké míře regulovány. Vodní toky v důsledku srážkového deficitu a agrárního hospodaření v letních měsících často vysýchají, naopak při přívalových deštích může docházet k vybřežování vody mimo koryto vodoteče. Intenzifikace zemědělství během dvou staletí zapříčinila rovněž postupný zánik většiny přírodních prvků, mezí, polních cest. Výraznějšími nositeli biologické rozmanitosti jsou částečně zalesněné a částečně ladem nechané svahy Horky. Svéráz oblasti podtrhují i minerální prameny, ojedinělé v širokém okolí.

Díky kvalitní půdě a příznivým klimatickým podmínkám je oblast soustavně obývána a intenzivně zemědělsky využívána již od pravěku. Ve staré sídelní oblasti se nachází velké množství památkově cenných objektů a lokalit, významné archeologické lokality. Oblast je úzce spojena s počátky slovanského osídlení Čech. Oblast zahrnuje národopisný region Polabí

Zemědělská krajina s otevřenými scenériemi a vzdálenými horizonty vytváří charakteristické scenérie agrárního Polabí – krajiny velkého měřítka, v jejímž obraze se promítají současně jak sídla se zástavbou, výrobními a skladovými areály, tak technické prvky koridorů vedení VVN a tak i drobné partie vodotečí a hřbítků, zjemňující měřítko a kontrastující s otevřeností prostoru.

V oblasti krajinného rázu je třeba dbát o minimalizaci zásahů a zachování významu znaků krajinného rázu, které jsou zásadní nebo spoluurčující pro ráz krajiny a které jsou dle cennosti v rámci státu či regionu jedinečné nebo význačné. Jedná se o následující zásady ochrany krajinného rázu, z nichž některé jsou obecně použitelné pro ochranu přírody a krajiny a některé pro územně plánovací činnost:

- Péče o dřevinnou nelesní vegetaci (stromořadí, břehové porosty) členící polní krajinu
- Doplňování dřevinných vegetačních prvků v území rozsáhlých holých polích s nedostatkem dělících přírodních prvků
- Ochrana vegetačních prvků liniové zeleně podél vodních toků a vodních ploch jakožto důležitých prvků prostorové struktury a znaků přírodních hodnot.
- Ochrana vegetačních prvků nelesní zeleně v otevřených partiích zemědělské krajiny
- Zachování historických krajinných úprav a struktur kulturní krajiny včetně vazby na obce a na architektonické dominanty kompozic
- Ochrana siluet kulturních dominant a historické zástavby.
- Zlepšování charakteru prostředí odstraněním nevhodných a rušivých staveb a úpravou nebo novým využitím devastovaných ploch.

Charakter krajiny

Řešené území se nachází v centrální části českého Polabí na levém břehu řeky Labe. Jde o typicky rovinatou krajinu, jejíž horninové podloží tvoří druhohorní svrchnokřídové střednoturonské slíny, které jsou překryty drobnozrnnými štěrkopísky nižších labských teras s pokryvy jemných vátých písků. Východní hranice katastrálního území Velenka navazuje na lesní komplex Kersko (od roku 1992 vyhlášen přírodní park Kersko-Bory). Zahrnuje rozsáhlý lesní komplex (bývalou oboru), jehož součástí je také rekreační chatová oblast. Důvodem ochrany je zachování biologických, krajinných i estetických hodnot celého území. Západní hranici částečně lemuje menší lesní komplex Psárce, jižní hranici tabulovitá vyvýšenina Na horkách (Horky) se zalesněným stržovitým svahem Mračenice a Paleček. Území přírodního parku lemují zbytky slatinných luk z nichž Slatinná louka u Velenky je národní přírodní památkou (vzhledem k výskytu některých vzácných a kriticky ohrožených druhů rostlin jako je např. lněnka bezlistenná, mečík bahenní), současně je evropsky významnou lokalitou. Toto zvláště chráněné území do řešeného území nezasahuje, nachází se cca 800 m severně od zastavěného území obce Velenka.

V řešeném území převažují agrocenózy, krajina je vodohospodářskými úpravami a hospodářskou činností silně pozměněna. Podíl zemědělské půdy v k.ú. Velenka činí 84,8 % z celkové výměry v katastru. Porosty s přirozenou skladbou jsou pouze fragmentální. Lesnatost v řešeném území činí celkem 5,18%. V území se nachází jediný větší lesní celek v lokalitě na Mračenici. Jedná se o převážně severně orientovaný svažitý pozemek v jižní části řešeného území. Po úpatí lokality je vedeno dálniční těleso. Jde o zachovalý listnatný a smíšený les blížící se skladbou původní s významnou ekostabilizační funkcí. Část je podmáčená. Les je zahrnut do systému místního ÚSES a je součástí migračního koridoru VS Velenka. Dále je na severním okraji sídelního útvaru Velenka maloplošný lesík, který bude v budoucnu plnit významnou měrou funkci ochranné a izolační zeleně (obytná zástavba x zemědělský areál).

Vyhodnocení:

Územním plánem Velenka jsou respektována opatření pro ochranu krajinného rázu. Dodržení stanovených podmínek prostorového uspořádání při výstavbě by mělo přispět k citlivému začlenění nově navržené zástavby do okolní zástavby i do krajiny, tak aby nedošlo k narušení krajinného rázu. Součástí koncepce je stanovení požadavků na způsob využívání a prostorové uspořádání území, z urbanistického, architektonického a estetického hlediska. Tyto požadavky jsou definovány v kapitole f.)

Ochrana přírody a krajiny

ÚP Velenka vytváří podmínky pro ochranu všech přírodních hodnot v území, které v zásadě respektuje a je s nimi koordinován. Většina dochovaných přírodních prvků je územním plánem zapojena do systému ÚSES (biocentra, biokoridory, interakční prvky).

Zvláště chráněná území přírody

V řešeném území se nenacházejí zvláště chráněná území přírody (dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění) v kategoriích: národní park, chráněná krajinná oblast, národní přírodní rezervace a přírodní památka, přírodní rezervace a přírodní památka (a ani sem nezasahují jejich ochranná pásma).

V řešeném území nejsou evidovány památné stromy.

Natura 2000

V řešeném území se nenacházejí lokality soustavy Natura 2000, tj. ptačí oblasti (PO) ani evropsky významné lokality (EVL).

Obecná ochrana přírody a krajiny

Východní hranice katastrálního území Velenka navazuje na lesní komplex Kersko (od roku 1992 vyhlášen přírodní park Kersko-Bory). Zahrnuje rozsáhlý lesní komplex (bývalou oboru), jehož součástí je také rekreační chatová oblast. Důvodem ochrany je zachování biologických, krajinných i estetických hodnot celého území.

V řešeném území jsou územním plánem respektovány a chráněny významné krajinné prvky ze zákona - lesy, vodní toky, rybníky a údolní nivy. Registrované významné krajinné prvky, lokality s výskytem chráněných druhů organismů se zde nevyskytují.

ad.c) Urbanistická koncepce

c.1) Principy urbanistické koncepce a urbanistické kompozice

Územní rozvoj obce se bude řídit následujícími urbanistickými principy a zásadami, které jsou uplatněny v územním plánu a budou respektovány v jeho změnách a při rozhodování o změnách v území:

- zachování struktur kulturní krajiny včetně pohledových vazeb na vesnici a na její unikátní barokní dominantu - kostel sv. Petra v okovech
- ochrana nivy Velenského potoka před zástavbou, stejně tak respektování pásma 30 m od lesa
- nová obytnou výstavba je situována ve vazbě na strukturu stávající zástavby a veřejnou infrastrukturu; zástavbu doprovází návrh veřejného prostranství - zeleně
- při realizaci nové výstavby respektování základních architektonických pravidel či forem venkovské zástavby, účelová zástavba vybočující měřítkem nad obytné objekty na území sídla je vyloučena

- stabilizace převažujícího využití stávající zástavby pro bydlení s možností hospodaření včetně agroturistiky, chalupaření
- zajištění prostupnosti území zejména pro chodce
- vyloučení realizace zástavby v izolované pozici od sídla.

Urbanistický vývoj, hodnocení, možnosti rozvoje

Pozice sídla v krajinném rámci

Soustředěné sídlo situované mezi meandrem Velenského potoka a lesem s dominantou kostela sv. Petra v okovech při císařské silnici. Vesnice je v ploché krajině dobře voditelná, akcent působivé barokní centrály je významnou urbanistickou komponentou širšího území.

Polohu sídla dobře dokumentují mapy z poloviny 19. století:

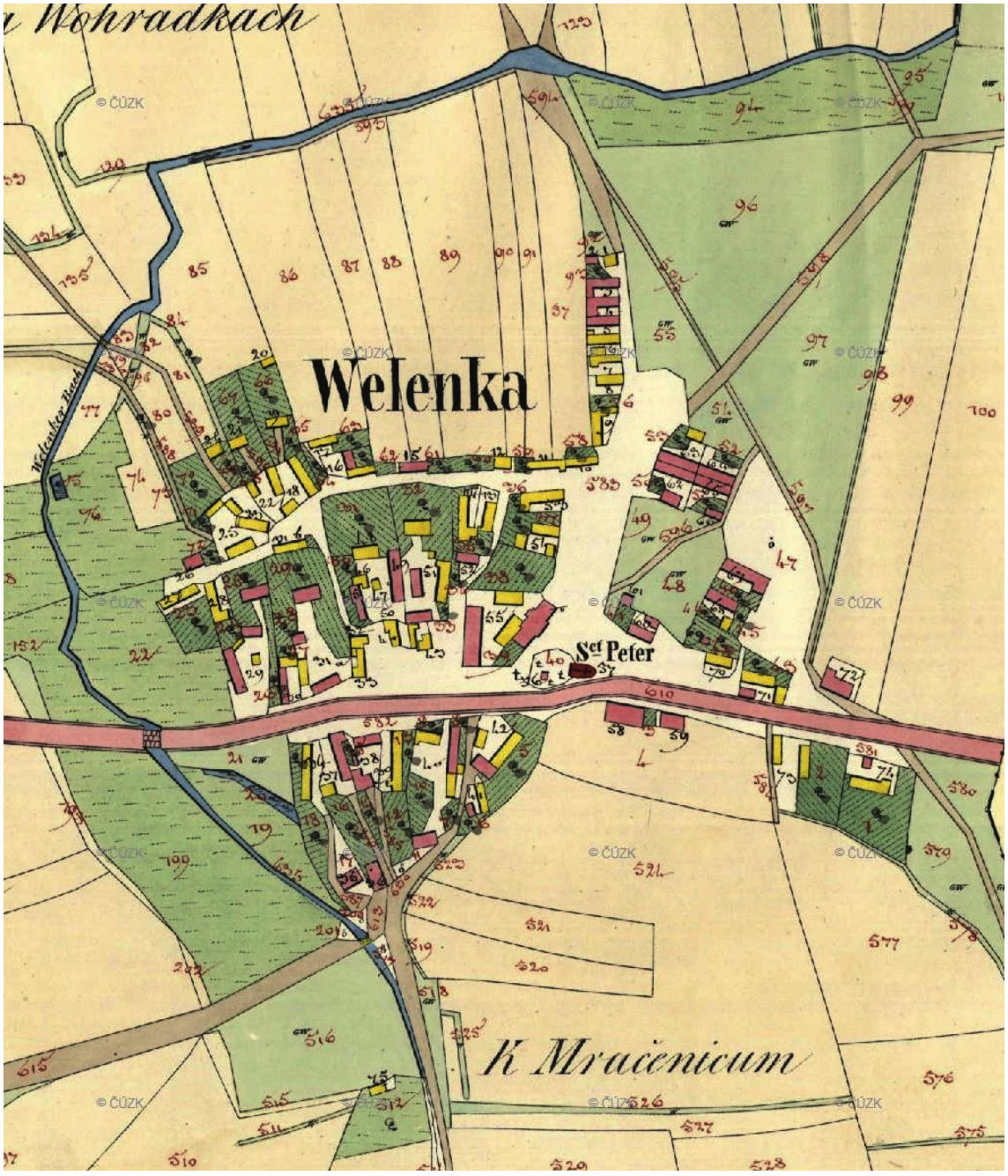

Císařský povinný otisk stabilního katastru (1841)

Vizuální projev zástavby (urbanistická struktura a charakter zástavby)

Zemědělská ves situovaná při hlavní cestě z Prahy do Poděbrad (tzv. Císařská cesta). Osnovou je rozšířená návesní ulicovka s nepravidelnou shlukovou zástavbou zemědělských usedlostí, akcentovaná stavbou kostela při křížení cest. Barokní kostel *sv. Petra v okovech* z první poloviny 18. století je kompoziční a zdaleka viditelnou působivou dominantou polabské krajiny. Původní jádro vsi ze západní strany lemuje široká niva Velenského potoka.
Obec se dále rozvíjela severně od návsi a dále podél komunikace na Semice v podobě uliční oboustranné zástavby. Parcelace v této části sídla je pravidelná, s navazujícími záhumenními pozemky v hloubkách parcel, využívanými dnes jako zahrady. Ulicová zástavba menších zemědělských usedlostí má jednotný charakter ojediněle doplněný hospodářskými objekty (stodolami) v hloubkách stavebních parcel. Druhá polovina 19. století zastavěla podobným způsobem i cestu na Hradišťko.

Na transformaci sídla měla v minulém století vliv zemědělská velkovýroba. Na jižním okraji obce mimo existující zástavbu vznikl zemědělský závod. Ten je v současnosti oddělen vysokou zelení od obytné zástavby.
Již od 60. let minulého století lákal přírodní půvab polabské krajiny včetně lesního komplexu Kersko (od roku 1992 vyhlášen přírodní park Kersko-Bory) k odpočinku obyvatele měst. Některé stavby (asi čtvrtina domovního a bytového fondu), se tak začaly využívat pro účely chalupaření. Příliv nového obyvatelstva z měst se projevil rozšiřováním sídelní struktury spíše "městského" charakteru (individuální výstavba rodinných domů). V posledním období je tímto způsobem realizována skupinová výstavba izolovaných domů (rodinné bydlení) na východním okraji obce.

Lze konstatovat, že ves Velenka si ve svém historickém jádru převážně dochovala původní urbanistickou strukturu. Jednotící charakter vytváří zejména opakovaná pozice obdélného půdorysu domu kolmá k uliční linii, tradiční hmotové řešení vesnických domů včetně zastřešení i udržované předzahrádky v uličním prostoru. Ojediněle jsou však zastavovány zahrady původních statků či jsou zbořeny původní domy a volná plocha je zastavěna způsobem nerespektujícím hmotovou skladbu zástavby (např. č.p. 146, č.p. 154, č.p. 11, p.č. 46).
Území severně od silnice II. třídy spadá dle ÚAP pod vymezený region lidové architektury Nymbursko – Městecko. Územní plán na tento fakt reaguje navrženými prvky prostorového uspořádání s podrobností regulačního plánu U.2 v rámci vymezených ploch smíšených venkovských (SV). Při přestavbách objektů ve starší zástavbě musí být respektováno tradiční hmotové řešení vesnických domů, jejich poloha vůči veřejné komunikaci apod. Při stavební činnosti je dále nutno chránit památkové objekty, které nejsou kulturními památkami ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb.: jedná se o zejména o venkovskou usedlost č.p. 21 a č.p. 66.

c.2) Vymezení ploch s rozdílným způsobem využití

Venkovské sídlo mělo v minulosti převážně zemědělskou funkci, kterou nahradila převážně funkce obytná s funkcí rekreační (chalupaření). Svým novým posláním - změna z funkce zemědělské na funkci obytnou resp. rekreační ztrácí vesnice základní rys - existenční závislost zástavby na obdělávané krajině.

Urbanizované území obce je členěno na následující typy ploch s rozdílným způsobem využití:

- bydlení venkovské (BV)
- bydlení hromadné (BH)
- smíšené obytné venkovské (SV)
- občanské vybavení veřejné (OV)
  občanské vybavení veřejné - kultura (OV.k)
- občanské vybavení sport (OS)
- veřejná prostranství všeobecná (PU)
- zeleň všeobecná (ZU)
- zeleň zahradní a sadová (ZZ)
- zeleň ochranná a izolační (ZO)
- výroba zemědělská a lesnická (VZ)
- vodní hospodářství (TW)
- doprava silniční (DS).

c.3) Vymezení zastavitelných ploch

Územním plánem Velenka jsou vymezeny zastavitelné plochy (plochy určené k zastavění).

Velenka

Označení plochy:	Z.1
Funkční využití:	bydlení venkovské (BV) veřejná prostranství všeobecná (PU) zeleň všeobecná (ZU) zeleň ochranná a izolační (ZO)
Hlavní využití:	koncová východní plocha, situovaná při Kerském lese, určená maximálně pro deset venkovských domků se zázemím v zahradách, veřejné prostranství - komunikaci, veřejnou zeleň a zeleň ochranného charakteru
Omezující podmínky:	- plocha s prvky regulačního plánu **U.1** - respektovat hranici 30 m od lesa (bez nadzemních staveb tj. pouze oplocení, mobiliář, technická zařízení, cesty)

Odůvodnění: jedná se defacto o prostorovou cenzuru mezi současnou novodobou zástavbou Velenky a Kerským lesem v katastru Hradištko, kde je územním plánem plocha zařazena funkčního celku D - Severní Kersko. Zde je přípustná výstavba rodinných domů pro trvalé bydlení, výstavba rekreačních chat, drobných staveb s doplňkovou funkcí pro rodinné domy a rekreační chaty. Rozvojová plocha navazuje na realizované investice Velenky v podobě sítí a komunikace od západu a jihu. Směrem k lesním pozemkům je navržena zeleň. OP lesa je navrženo respektovat, jakkoliv tomu tak není v sousedním katastrálním území.

Označení plochy:	Z.2
Funkční využití:	občanské vybavení - sport (OS) veřejná prostranství všeobecná (PU)
Hlavní využití:	koncová plocha na jihovýchodním okraji vesnice určená zejména pro sportoviště a tréninkovou plochu hasičů a pěší propojovací komunikaci
Omezující podmínky:	- po západním okraji založit liniovou zeleň - respektovat hranici 30 m od lesa (bez nadzemních staveb tj. pouze oplocení, mobiliář, technická zařízení, cesty); respektovat plošné odvodnění

Odůvodnění: Jedná se o návrh propojující navržené a stávající sportoviště. SDH je v obci aktivní a hřiště pro tyto účely bude zbudováno ve veřejném zájmu - viz. kapitola d.1). Limity jsou respektovány.

c.4) Vymezení systému sídelní zeleně

Systém sídelní zeleně tvoří plochy, které se významně podílejí na utváření charakteru zastavěného území, příznivě ovlivňují vodní režim v zastavěném území a jeho mikroklimatické podmínky. Vymezením těchto ploch budou zajištěny podmínky pro ochranu sídelní zeleně před zástavbou.

Velenka je obec ležící v nivě Velenského potoka mezi meandrem vodoteče a masivem lesa. Významnou roli má však i zeleň uplatňující se zejména v zahradách a v rámci několika ploch veřejného prostranství s převažující funkcí zeleně.

- Územním plánem jsou vymezeny plochy zeleně v hlavní funkci:
  - zeleň všeobecná (ZU), kam spadá veřejná zeleň na rozšířených plochách veřejného prostranství a při areálu kostela sv. Petra v okovech

- zeleň zahradní a sadová (ZZ) vymezená převážně v místech nivní údolnice a v místech sledovaného záplavového území, spadají sem pozemky sadů a zahrad u samot a některé pozemky v koncových polohách vesnice jako přechodný prvek mezi zástavbou a volnou krajinou
- zeleň ochranná a izolační (ZO) vymezená zejména v kontaktu se zemědělským areálem.

- Územním plánem jsou navrženy plochy zeleně v hlavní funkci:
  - v rámci lokality Z.1 zeleň všeobecná (ZU), navazující na navrženou a stávající zástavbu v okrajové poloze u lesa
  - v rámci lokality Z.1 zeleň ochranná a izolační (ZO), navazující na na vrženou zástavbu v okrajové poloze u lesa

- Systém sídelní zeleně dále zahrnuje plochy zeleně ve vedlejší funkci. Jedná se zejména o:
  - samostatné zahrady, či zahrady u usedlostí a rodinných domů,
  - doprovodnou zeleň komunikací,
  - ochrannou, izolační zeleň a další plochy zeleně v rámci ploch s rozdílným způsobem využití v zastavěném území.

ad.d) Odůvodnění koncepce veřejné infrastruktury

d.1) Občanské vybavení

- Stávající občanské vybavení je stabilizováno. Je přiměřené velikosti sídla.
- Základní občanská vybavenost jako je lékař, mateřská a základní škola[2], církevní služby, obchody je zajištěna v okolních městech Nymburk a Sadská a v obci Semi ce.
- Další stavby a zařízení občanského vybavení včetně staveb pro sport a volný čas lze umístit, rekonstruovat, rozšiřovat nebo intenzifikovat v rámci ploch s rozdílným způsobem využití v souladu s podmínkami pro jejich využití stanovenými v kapitole f.). Např. smíšené venkovské využití (provozovny - autoservis, výrobna knedlíků) apod. Dětské hřiště je součástí vymezených ploch zeleně všeobecné (ZU). V těchto plochách (ZU) je doporučeno umisťovat i sportovní mobiliář pro seniory apod.
- Územní plán vymezuje tyto stávající plochy občanského vybavení:
  Občanské vybavení veřejné (OV)
  - Obecní úřad.
  - Knihovna v budově Obecního úřadu.
  - Hasičská zbrojnice (u Obecního úřadu).

  Občanské vybavení veřejné - kultura (OV.k)
  - areál kostela Sv. Petra v okovech se hřbitovem
- Občanské vybavení sport (OS)
  - Víceúčelové travnaté hřiště.

- Územním plánem jsou navrženy plochy pro veřejnou občanskou vybavenost - sport (OS):

Z.2 - sportovní plocha a zařízení určená zejména pro využití SDH Velenka na jihovýchodním okraji vesnice; součástí návrhu je pěší propojení se stávající sportovní plochou. Plocha Z.2 se jeví jako nezbytná, neboť SDH Velenka v současnosti má přibližně 100 členů, z nichž je ale téměř polovina mladší osmnácti let. Sbor je pobočným spolkem Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, které je největší dobrovolnickou organizací v ČR, co do počtu dospělých členů i mládeže.

---

[2] Historici se domnívají, že ve 14. století mohla být ve Velence farní škola, vychovávající chlapce k chrámovým potřebám, ke zpěvu. Postupně se snad přidávalo i vzdělání další. Pokud tomu tak skutečně bylo, tato škola zanikla nejpozději s velenskou farou, tj. v období třicetileté války. Velenské děti pak navštěvovaly školu v Poříčanech. V zimě roku 1761 začal ve Velence ve svém domě č. 22 vyučovat velenský rodák Jan Janeček, vyučený krejčí a vysloužilý voják. V roce 1822 byla postavena školní budova s jednou třídou a bytem pro učitele, v roce 1882 bylo zahájeno vyučování ve druhé třídě. O deset let později, v roce 1892 byla slavnostně otevřena nová škola se dvěma třídami, stará škola dál sloužila jako byt řídícího učitele. V této nové škole se učilo až do šedesátých let 20. století, pak ještě v budově fungovala nějakou dobu mateřská školka.

d.2) Veřejná prostranství

- Územním plánem jsou vymezeny stávající plochy veřejných prostranství všeobecných (PU) zahrnující komunikační systém v zastavěném území.
- Součástí rozvojových ploch Z.1, Z.2 je návrh ploch pro veřejná prostranství všeobecná (PU) - komunikace.
- Veřejná prostranství charakteru účelových komunikací ve volné krajině, která jsou důležitá z hlediska obsluhy pozemků v krajině i prostupnosti území pro pěší a cyklisty jsou stabilizována jako plochy DX – doprava jiná.
- Veřejná prostranství lze umístit, rekonstruovat, rozšiřovat nebo intenzifikovat dle potřeby v rámci ploch s rozdílným způsobem využití v souladu s podmínkami pro jejich využití stanovenými v kapitole f.).

- <u>Doporučení při tvorbě venkovských veřejných prostranství ve vztahu k vlastníku pozemků</u>

  Velmi důležité je respektovat a rozvíjet spojitý systém veřejných prostranství zajišťující prostupnost celého území obce. Důvodem požadavků na kvalitní veřejná prostranství je zajištění pohodlného pohybu zejména pěších v obci, zvýšení kvality vystavěného prostředí obce, provázání zastavěného území obce a krajiny. Velmi významným důvodem je podpora komunitního života v obci.
  Obecně je zcela nežádoucí vytvářet soukromé, veřejně nepřístupné komunikace, vytvářející nové, izolované či neprůchodné segmenty zástavby.
  Parkování v centrálním části a u veřejných zařízení je nutné přizpůsobit, ideálně přímo podřídit plnění i ostatních funkcí veřejného prostoru.
  Při úpravách historického jádra, je nutné přistupovat velmi citlivě a respektovat jejich jednoduché uspořádání a vzhled. Pro vhodné řešení nelze stanovit obecná pravidla, ovšem v případě dochování původního charakteru většinou platí čím méně tím lépe. Žádoucí je vždy zachovávat vzrostlé, listnaté solitéry, které jsou pro jádrové veřejné prostory charakteristické, často jako doprovod funkčně specifických budov nebo drobných památek. Při jejich obnově je žádoucí opět vysazovat místní druhy listnatých dřevin.
  Venkovskému prostředí je rovněž nutné přizpůsobit vzhled a umístění novodobých, drobných veřejný staveb (zastávky, lavičky, přístřešky, informační systémy, zábradlí, odpadní koše, kontejnery na tříděný odpad apod.). Nejvhodnější bývají nadčasové, tvarově jednoduché a nenápadné konstrukce z tradičních stavebních materiálů, umístěné mimo pohledově exponovaná místa.

- <u>Doporučení při tvorbě venkovských veřejných prostranství ve vztahu k vlastníku souvisejících domů</u>

  Charakter veřejného prostranství spoluvytváří fasády okolních domů. Svislé plochy uličních a často dekorovaných fasád vytváří živou a zároveň pocitově bezpečnou atmosféru ulice, návsi. Do veřejného prostranství se obytné budovy obracejí okny z obytných místností. Transparentní část fasády, jíž je okno, umožňuje mj. kontakt obyvatele domu s dějem na ulici. Hospodaření se výhradně odehrává za zdmi, oplocením.
  Stávající charakter veřejného prostranství nelze měnit formou přestaveb s cílem zaslepit okna obytných domů směřující do ulice, do hlavních uličních fasád orientovat úzká okénka ze zázemí domu, nebo původně obytné místnosti přestavovat na garáže. Totéž platí o umisťování balkonů, loggií do fasád obytných domů orientovaných do ulice. Jedná se o architektonické prvky, které do veřejného prostranství na venkově nepatří.
  Charakter veřejného prostranství dotváří zeleň podél plotů. Vhodným řešením jsou tradiční květinové předzahrádky, kde je cílem podtrhnout estetiku domu květinovou výzdobou. Charakter veřejného prostranství na venkově neplní schování domu za husté, uměle tvarované neprůhledné keře nebo stromy.

d.3) Dopravní infrastruktura

Širší dopravní vztahy

Obec Velenka leží asi 12 km jihozápadně od regionálního centra města Nymburk. Přes území obce vedou do hlavního města historicky - vůči metropoli radiálně uspořádané hlavní silniční tranzitní tepny. Dopravní dostupnost vůči nadřazeným sídelním útvarům je efektivní.

Z hlediska širších dopravních vztahů lze konstatovat, že obec je prakticky plně obsluhována prostředky silniční automobilové dopravy. Páteřní komunikační trasou širšího spádového území je trasa dálnice D11 procházející jižně od obce ve vzdálenosti cca 1 km (měřeno od okraje sídelního útvaru). Spádové území je k trase D11 připojeno v dálniční křižovatce Bříství 18 km prostřednictvím silnic II/272 a II/611 a nebo z druhého směru v dálniční křižovatce Sadská 25 km, prostřednictvím silnic II/330 a II/611.

Nejbližší připojení k železniční dopravě je v železniční stanici Poříčany (docházková vzdálenost cca 4 km) na trati Praha - Český Brod - Kolín a v železniční stanici Lysá nad Labem na trati Kolín - Český Brod - Praha. Ostatní dopravní obory nejsou ve vlastním řešeném území zastoupeny a ani ve výhledu nejsou předpoklady pro jejich uplatnění.

Letecká doprava

Celé správní území spadá pod zájmové území Ministerstva obrany (letiště a letecké stavby a jejich OP a zájmová území). Týká se ochrany MCTR Kbely. Konkrétně se jedná o:

- OP SRE – Ochranné pásmo radiolokačního zařízení, které je nutno respektovat podle ustanovení § 37 zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a dalšími právními předpisy
- LK D – létání ve vzdušním prostoru k ochraně letového provozu na letištích a letadel letících na okruhu

Dálnice D11

- Dálnice D11 prochází napříč katastrálním územím ve směru od Prahy do Hradce Králové (směr Z-V).
- Územním plánem je vymezen koridor pro umístění dopravní infrastruktury CNU.1 pro modernizaci dálnice D11 včetně všech souvisejících a vyvolaných staveb v min. šíři 20 m od vnější hrany tělesa dálnice (oboustranný). Koridor je zařazen jako veřejně prospěšná stavba na základě požadavku uplatněného v zadání ÚP.
- Je respektováno ochranné pásmo dálnice. V řešeném území se uplatňují v souladu s příslušnými ustanovením zákona č. 13/97 Sb., o pozemních komunikacích, mimo souvisle zastavěná území, ochranná pásma komunikací. Ochranná pásmo dálnice je vedené po obou jejich stranách trasy ve vzdálenosti 100 m od osy přilehlého jízdního pásu a je vyznačeno v koordinačním výkrese.
- .

Silniční doprava

- Územní plán vymezuje základní páteřní komunikační systém správního území obce, který tvoří trasy průjezdních úseků silnice II/611 Praha - Horní Počernice - Poděbrady a silnic III. třídy - III/3308 Poříčany - Semice.
- Územní plán respektuje současnou trasu silnice II/611 a silnice III. třídy - III/3308 a považuje je územně za dlouhodobě stabilizované. Případné jejich úpravy je možné očekávat pouze v návaznosti na případné významnější stavební počiny v území související se zkapacitněním dálnice či dílčích úprav souvisejících se zajištěním bezpečnosti provozu zejména pěších. To se týká zejména úseku u č.p. 54.
- Trasy silnic třetí třídy jsou stabilizované (v rámci běžné silniční údržby budou prováděny pouze místní opravy, bude zajišťováno uvolnění rozhledových polí v trase i křižovatkách a šířkové uspořádání průjezdního průřezu bude postupně upravováno).
- Síť dálnic a silnic je součástí vymezených ploch dopravní infrastruktury - doprava silniční (DS).
- Jsou respektována ochranná pásma silnic. V řešeném území se uplatňují v souladu s příslušnými ustanovením zákona č. 13/97 Sb., o pozemních komunikacích, mimo souvisle zastavěná území, ochranná pásma komunikací. Ochranné pásmo silnice II. a III. třídy (mimo souvisle zastavěná území) je 15 m od osy vozovky a jsou vyznačena v koordinačním výkrese.

Síť místních a účelových komunikací

- Na páteřní skelet průjezdních úseků silničních tras je připojena soustava místních a účelových komunikací, které zajišťují propojení jednotlivých místních částí a sektorů, dále dopravní obsluhu jednotlivých objektů a pozemků.
- Územní plán považuje stávající systém místních a účelových komunikací, které zajišťují komunikační dostupnost a obsluhu stávající zástavby správního území obce, za stabilizovaný, dílčí úpravy jsou přípustné.
- Uspořádání systému pozemních komunikací uvnitř zastavitelných ploch se vymezuje v rámci lokality Z.1 v navržených plochách veřejných prostranství všeobecných (PU) . Umístění komunikací a jejich technické parametry budou dále řešeny projektovou dokumentací s ohledem na uspořádání jednotlivých pozemků.
- V rámci lokality Z.2 je navrženo pěší propojení obou sportovních ploch (stávající i navrhované) podél stávajících zahrad.
- Komunikační dostupnost dalších rozvojových lokalit je zajištěna prostřednictvím vazeb na stávající komunikační síť.
- Síť místních a účelových komunikací v zastavěném území je územním plánem součástí vymezených ploch vybraných veřejných prostranství všeobecných (PU).
- Síť místních a účelových komunikací mimo zastavěné území je územním plánem součástí vymezených ploch Doprava jiná (DX). Jedná se o stávající i navržené účelové komunikace / polní cesty sloužící ke zpřístupnění pozemků polních tratí i jednotlivých pozemků a ke zvýšení prostupnosti krajiny zejména jižním směrem. Návrh je popsán v kapitole e.1) textové části.

- Dopravní obsluha lokalit musí, v souladu s ustanovením §10 zákona č 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění, a v souladu s vyhláškou č. 104/1997 Sb., v platném znění, splňovat požadavky ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, včetně připojení navržených komunikací na stávající komunikace dle ČSN 73 6102.
- Při výstavbě nových komunikací, nebo úpravách stávajících, či při zřizování nebo úpravě a připojení komunikací ke stávající komunikační síti bude projektová dokumentace konzultována s Policií ČR DI.
- Nově navrhované pozemky veřejných prostranství budou respektovat příslušná ustanovení prováděcím předpisů.

Doprava v klidu

- Nové plochy pro parkování se nevymezují.
- Nové plochy pro parkování lze umisťovat v plochách s rozdílným způsobem využití v souladu s podmínkami pro jejich využití stanovenými v kapitole f). Jedná se zejména o plochy veřejných prostranství všeobecných (PU).
- Při realizaci nově navrhovaných objektů je třeba počítat se zajištěním odpovídajících potřebných počtů odstavných a parkovacích stání v rámci vlastních pozemků a to dle skutečně navrhovaných kapacit objektů.
- Nutné respektovat vyhlášku č. 146/2024 Sb. Vyhláška o požadavcích na výstavbu, kdy dle §7 odst.1 Pro stavby nebo pro účel využití pozemku, s výjimkou staveb dočasných na dobu nejvýše 1 roku, se parkovací stání navrhují a provádí v počtu podle přílohy č. 1 vyhlášky 146/2024 Sb. Vyhláška o požadavcích na výstavbu. V případě staveb pro bydlení je vyhláškou stanoveno 1 stání na 120m2 podlahové plochy. Jelikož se výpočet odvíjí od podlahové plochy, může se stát, že v rámci RD vznikne více bytových jednotek (s podlahovou plochou celkem do 120m2), které ze zákona budou mít pouze jedno parkovací místo. Noví majitelé buď budou více využívat stávající parkovací místa v uličním prostranství, nebo čistě prostě nemusí mít své auto kam zaparkovat.
- Územním plánem jsou z toho důvodu nad rámec předpisu zpřesněny podmínky: Pro výpočet parkovacího stání ve smyslu prováděcích předpisů k SZ bude aplikována pro stavby určené k bydlení procentuální korekce 50% na počet účelových jednotek na 1 stání - tedy 1 parkovací stání na 60 m2 podlahové plochy.

- S ohledem na téměř výlučně individuální charakter bytové zástavby odstavování a parkování vozidel pro potřeby bydlení nepředstavuje v řešeném území vážnější prob-

lém. Pro potřeby dopravy v klidu u jednotlivých objektů vybavenosti jsou pak využívány příležitosti na plochách přiléhajících komunikací.

- Při realizaci nově navrhovaných objektů je třeba počítat se zajištěním odpovídajících potřebných počtů odstavných a parkovacích stání v rámci vlastních pozemků a to dle skutečně navrhovaných kapacit objektů.

Dopravní obsluha

- Územní plán vytváří podmínky pro zajištění funkčnosti systému zajišťujícího dostupnost a obsluhu správního území prostředky hromadné dopravy osob, a to systémem pravidelné veřejné autobusové dopravy.
  Obec je zařazena do systému příměstské integrované dopravy. Přes obec je zavedena linka pravidelné autobusové dopravy 398 navazující na linky PID a urychlující přepravu osob směrem na Černý Most (Praha) - Poděbrady. Obsluha prostředky hromadné dopravy je dále realizována pravidelnou veřejnou autobusovou dopravou s další pravidelnou místní linkou 698 (Poříčany - Velenka - Semice) provozovanou společností Okresní autobusová doprava Kolín, s.r.o.
  Zastávky pravidelné autobusové dopravy jsou situovány při průjezdním úseku silnic II/611 a III/3308 ve střední části obce (poblíž Obecního úřadu a u bývalé školy).
  Celé zastavěné území sídelního útvaru obce včetně předpokládaných zastavitelných ploch je pokryto v 500 metrové docházkové vzdálenosti, což představuje asi 7-8 minutovou docházkovou dobu. Zastávky pravidelné veřejné autobusové dopravy jsou zobrazeny v koordinačním výkrese.
- Rozšiřování a optimalizace systému veřejné autobusové dopravy, zejména umisťování nových autobusových zastávek, jsou umožněny dle aktuálních potřeb a poptávky.

Dopravní vybavenost

Nejbližší čerpací stanice pohonných hmot a nabídka základních servisních služeb pro motoristy jsou při trase dálnice D11 a v Sadské při trase silnice II/ 611.

Pěší a cyklistická doprava

- Jsou stabilizovány místní a účelové komunikace a stávající značená turistická trasa.
- V rámci lokality Z.2 je navrženo pěší propojení obou sportovních ploch (stávající i navrhované) podél zahrad.
- Značené turistické trasy, účelové komunikace v krajině, naučné stezky, cyklotrasy lze vymezovat a zřizovat dle aktuálních potřeb cestovního ruchu.
- Nové značené turistické trasy, naučné stezky, hipostezky a cyklotrasy lze vymezovat a zřizovat dle aktuálních potřeb cestovního ruchu. Návrhy cest ve volné krajině jsou popsány v kapitole e.3).

d.4) Technická infrastruktura

Obec Velenka (185 - 199 m n.m.) leží jihozápadně od města Nymburk na levém břehu řeky Labe v kontaktu s přírodním parkem Kersko - Bory. Hlavním recipientem je Velenský potok. V řešeném území je zajištěno zásobování elektrickou energií a telekomunikačními službami, zásobování pitnou vodou a v návaznosti na to je zbudována oddílná kanalizační síť zaústěná do ČOV Velenka.

ZÁSOBOVÁNÍ PITNOU A UŽITKOVOU VODOU - Současný stav

Zásobování vodou je zabezpečeno z vodovodu pro veřejnou potřebu, který je napojen na koncový řad distribuční vodovodní sítě v obci Hradištko (osada Kersko). ATS je umístěna na pozemku p.č. 331/52 v k.ú. Velenka. Systém zajistil dodávku vody do spotřebiště v dostatečných kapacitních i tlakových poměrech v souladu s platnými předpisy. Vodovodní řady jsou gravitační plastové PE 100, PN 10 o rozměrech d90 (90x5,4), SDR 17 v celkové délce 1 304,1 m a d63 (63x5,8), SDR 11 v celkové délce 2 369,3 m. Domovní studny slouží pro zásobování užitkovou vodou.

ZÁSOBOVÁNÍ VODOU - Návrh řešení

- Rozvoj vodovodní sítě bude realizován v souladu s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje.

- Bude zachován stávající systém zásobování pitné vody ze skupinového vodovodu pro veřejnou potřebu (napojení na koncový řad distribuční vodovodní sítě v obci Hradištko (osada Kersko).
- U rozvojových ploch bude zásobování pitnou vodou přednostně řešeno novými vodovodními řady a přípojkami s napojením na stávající vodovodní síť obce. Kapacita vodovodní sítě je pro přiměřený návrh zástavby (max. 10 RD) dostačující.
- V odůvodněných případech lze řešit zásobování pitnou vodou individuálně z vlastních studní u objektů, kde není jejich napojení na veřejnou vodovodní síť technicky proveditelné (např. samoty).
- Potřeba požární vody je zajištěna z obecní požární nádrže.
- V odůvodněných případech lze řešit zásobování pitnou vodou individuálně z vlastních studní (samoty).
- Obecní studny budou využívány pouze jako zdroje užitkové vody.
- Stavby určené pro převažující vodohospodářské využití (např. vrty, vodní zdroje) jsou součástí územním plánem vymezených ploch technické infrastruktury - vodní hospodářství (TW).

- Základní parametry potřeby vody (dle vyhl. č.428/2001 Sb) pro výhledový počet obyvatel v rámci zájmového území (cca 480):
  Spotřeba pitné vody - 120 l/os. den
  Qprům.denní = 480 x 0,12 = 57,6 m3/d.
  Qmax.denní= Qprům.denní x 1,5 = 86,4 m3/d. = 1,0l/s
  Qmax.h= Qmax.denní (l/s) x 1,8 = 1,8 l/s

Zajištění požární vody
Při konkrétních návrzích vodovodní sítě k novým lokalitám je nutno počítat i se zajištěním požární vody, a to v souladu s ustanovením § 29 odst. 1, písm. k) zákona č. 133/1985 Sb., ve znění pozdějších předpisů v množství stanoveném ČSN 73 08 73. V případě neexistence veřejné vodovodní sítě odpovídající zajištění požární vody bude provedeno z požárních nádrží. Potřeba požární vody (obec Velenka) je kryta odběrem odběrem vody z požární nádrže na západním okraji obce.

Vodní hospodářství - hydromeliorační a závlahová zařízení:
Na cca 80 % ploch zemědělského půdního fondu jsou provedeny plošné hydromeliorace - drenáže (v majetku vlastníků pozemků). Plošně meliorovaná území navazují na prvky HMZ (meliorační odvodňovací kanál) či DVT Velenský potok. V území se rovněž vyskytují hlavní odvodňovací drény (v majetku vlastníka pozemku). Zásahy do HMZ se nepředpokládají. V případě činností znamenající dotčení zařízení plošných hydromeliorací, je třeba příslušnými opatřeními zajistit funkčnost zbývajících částí hydromeliračních zařízení na okolních pozemcích, tj. fungování systému jako celku včetně bezproblémového odtoku vod.
Na plochách ZPF (část) je rovněž realizován systém zásobování vodou pro zemědělské závlahy. Provozovatelem tohoto zařízení je společnost Závlahy Přerov nad Labem s.r.o. Jedná se o hlavní výtlačné potrubí (DN 630), které zásobuje vodní nádrž Horka, s navazujícími závlahovými řady (DN 250-150), vytvářejícími rozvodnou síť.
V případě činností znamenající dotčení závlahových zařízení, je třeba příslušnými opatřeními zajistit funkčnost zbývajících částí těchto zařízení na okolních pozemcích, tj. fungování systému jako celku.

Ochranná pásma vodárenských zařízení se určují dle zákona číslo 274/2001 Sb., o veřejných vodovodech a kanalizacích.
- Ochranné pásmo vodovodních řadů (do DN 500).....1,5 m
- Ochranné pásmo vodojemu činí min. 10 m, OP vodárenských zařízení je dáno oplocením.

ODVÁDĚNÍ A LIKVIDACE ODPADNÍCH VOD - Současný stav
Obec Velenka má v současnosti vybudovaný systém splaškové kanalizace pro veřejnou potřebu na vlastní ČOV, situovanou na severním okraji vesnice. Realizací projektu se významně snížilo znečištění vodního toku Velenský potok, který je pod obcí Velenka součástí součástí Evropsky významné lokality Slatinná louka u Velenky (kód lokality CZ0212021).

Nová mechanicko-biologické ČOV pro 350 EO. Kanalizace gravitační (případně tlaková) kombinovaná s lokálním přečerpáváním odpadních vod.
Orientační parametry:
- *mechanicko-bilogická ČOV, 350 EO*
- *gravitační kanalizace PP DN 300, dl. 2,54 km*
- *gravitační kanalizace PP DN 250, dl. 0,64 km*
- *výtlak PE DN 80, dl. 0,38 km*
- *ČS 5 l/s, 2 ks.*

Odvedení srážkových vod zde celkově nečiní po většinu roku při průměrných hydrologických podmínkách větších potíží vzhledem k relativně příznivým morfologickým terénním podmínkám, relativně dobré propustnosti a retenční schopnosti povrchu terénu, vzhledem k existenci přirozených recipientních prvků a vzhledem k již realizovaným technickým opatřením. To však neplatí v úsecích, kde lze zaznamenat nedostatečnou údržbu a nahodilé či živelné, neodborné zásahy a změny.

ODVÁDĚNÍ A LIKVIDACE ODPADNÍCH VOD - Návrh řešení

- Rozvoj systému odvádění a likvidace odpadních vod bude realizován v souladu s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje.
- Bude zachován stávající systém likvidace splaškových odpadních vod. Splaškové odpadní vody jsou odváděny sítí splaškové oddílné kanalizace do ČOV Velenka.
- Kapacita ČOV je v současnosti naplněna. Rozvoj zástavby je podmíněn intenzifikací ČOV v rámci stávající plochy technické infrastruktury - vodní hospodářství (TW).
- U návrhové plochy v dosahu kanalizace bude odvádění a likvidace odpadních vod přednostně řešeno prodloužením stávajících kanalizačních stok a napojením na stávající kanalizační stokovou síť.
- Na samotách bude i nadále zachován stávající systém (tam, kde jsou septiky, budou tyto zrekonstruovány na bezodtokové jímky nebo budou nahrazeny novými bezodtokovými jímkami).
- Dešťové vody z rozvojových ploch budou zachycovány a likvidovány přímo na pozemcích jednotlivých nemovitostí přednostně vsakováním, případně budou jinak využívány (akumulovány např. pro zavlažování apod.).
- Dešťové vody z komunikací a ostatních zpevněných ploch veřejných prostranství budou zachycovány a zasakovány ve vhodných plochách co nejblíže místu jejich spadu, případně bude za předpokladu předsazených retenčních resp. regulačních opatření využit stávající systém odvodu dešťových vod do nejbližších recipientů, vodních děl.
- V urbanizovaném území se musí efektivně hospodařit s dešťovou vodou. Základním předpokladem pro odvádění dešťových vod je podmínka, že odtokové poměry z povrchu urbanizovaného území zůstanou srovnatelné se stavem před výstavbou, tj. změnou v území nesmí za deště docházet ke zhoršení průtokových poměrů v toku.
- Stavby určené pro převažující vodohospodářské využití jsou součástí územním plánem vymezených ploch technické infrastruktury - vodní hospodářství (TW).
- V urbanizovaném území se musí efektivně hospodařit s dešťovou vodou viz. např. Katalog opatření hospodaření s dešťovou vodou v urbanizovaném zemí zpracovaný v rámci projektu TAČR - Prostředí pro život (2022), resp. METODIKA MMR ČR. Základním předpokladem pro odvádění dešťových vod je podmínka, že odtokové poměry z povrchu urbanizovaného území zůstanou srovnatelné se stavem před výstavbou, tj. změnou v území nesmí za deště docházet ke zhoršení průtokových poměrů v toku.
- S ohledem na ustanovení příslušných platných předpisů musí být stavební pozemky vždy vymezeny tak, aby na nich byla vyřešena akumulace srážkových vod pro jejich následné využití, případně vsakování nebo regulované odvádění srážkových vod ze zastavěných ploch nebo zpevněných ploch, pokud se neplánuje jejich jiné využití ; přitom musí být řešeno
  1. omezení odtoku srážkových vod akumulací a jejich následným využitím,
  2. popřípadě jejich vsakování na pozemku, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, není-li možné vsakování,
  3. jejich zadržování a regulované odvádění oddílnou kanalizací k odvádění srážkových vod do vod povrchových, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, nebo

4. není-li možné oddělené odvádění do vod povrchových, pak jejich regulované vypouštění do jednotné kanalizace.

Ochranná pásma kanalizačních zařízení:
Ochranná pásma kanalizačních zařízení se určují dle ČSN 75 6081 (TNV 75 6011) *Hygienická ochrana prostředí kolem kanalizačních zařízení* z roku 1996 a dle zákona číslo 274/2001 Sb., *o veřejných vodovodech a kanalizacích*, v platném znění.
- Ochranné pásmo stok do DN 500 .....1,5 m, pro DN > DN 500 ..... 2,5 m (na každou stranu od vnějšího líce stoky).
- Ochranné pásmo evakuační a čerpací stanice odpadních vod podtlakového kanalizačního systému ..... cca 10 až 20 i více m.

Ochrana podzemních a povrchových vod (dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění):
Do části řešeného území zasahuje okrajově ochranné pásmo o poloměru 500 m vrtu č. VP 521 státní pozorovací sítě ČHMÚ. Při stavební činnosti v OP vrtu musí být respektovány všeobecné zásady (neměla by být prováděna činnost, která by mohla ovlivňovat hladinu podzemní vody nebo znemožňovat její pravidelné měření, tj. neměla být prováděna stavba studní, trvalé čerpání vody, provádění zemních prací většího rozsahu, bytová výstavba, přeložky silnic a železnic bez vědomí a souhlasu ČHMÚ).

ENERGETICKÁ NÁROČNOST ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ
Energetické nároky jsou mj. spjaty s klimatickými podmínkami zájmového území. Ty lze charakterizovat jako spíše mírné s občasným výskytem intenzivního západního až severozápadního proudění vzduchu. Minimální výpočtová teplota vzduchu dle ČSN zde činí –12 °C. Průměrný počet dnů s teplotou vzduchu nižší než 12 °C je 224. Průměrná teplota vzduchu v otopném období činí cca 3,4 °C.
Řešené území není zatím příliš energeticky náročné (ve smyslu výskytu energeticky náročných podnikatelských aktivit). Energetické odběry zahrnují komunální odběry, odběry drobných výroben a zemědělského podniku. S postupnou obnovou bytového fondu je možno počítat s investicemi do zateplování objektů, které se mohou příznivě odrazit v bilanci spotřeby energií na vytápění.

ZÁSOBOVÁNÍ ELEKTRICKOU ENERGIÍ - Současný stav
Páteří rozvodného systému je primární venkovní vedení VN 22 kV, procházející napříč řešeným územím.
Z tohoto vedení jsou odbočeny přípojky směrované mj. do hlavní distribuční trafostanice umístěné na JZ okraji obce (U potoka, 280076). V souvislosti se skupinovou výstavbou rodinných domů ve východní okrajové části obce byla zbudována nová kiosková trafostanice (RD, 28III3), která je propojena podzemním kabelovým vedením 22 kV s trafostanicí (ÚSP, 280762) v k.ú. Hradištko u Sadské. Zemědělský výrobní areál a jižní část obce jsou zásobovány z distribuční trafostanice (ZD, 280622) umístěné na okraji areálu ZD. Distribuční trafostanice jsou ve vlastnictví ČEZ Distribuce,a.s. (Děčín).
Severním okrajem (lokalita Horka) prochází venkovní vedení 22 kV (směrem na Bříství), z něhož je mj. též odbočena přípojka pro trafostanici u hospodářské nádrže Horka (slouží jako zdroj vody závlahového systému). Tato trafostanice se nachází v k.ú. Kounice.
Z energetického hlediska má dodávka elektrická energie v obci v současné době dominantní úlohu. Eventuální potřeba posílení zásobování elektrickou energií bude řešena především posílením stávajících trafostanic.
Rozvodná síť NN je vedena převážně vzdušnou trasou. Vzdušné vedení je zastaralé a tudíž nestandardní. Náhrada kabelovou podzemní trasou je do budoucna nezbytná. Paralelně s rozvody NN je v některých částech obce realizována též síť veřejného osvětlení. Kapacita distribuční sítě je dle vytížení a případných žádostí o rezervované příkony upravována.
Současný stav primární napájecí sítě je celkem uspokojivý, v obci osazené transformační stanice pokrývají nynější požadavky na odběr elektrické energie. Při předpokládaném rozvoji v obci bude v případě vyčerpání výkonu nutná rekonstrukce některých stávajících stanic a výměny transformátorů za výkonově větší. Sekundární rozvody stejně jako rozvody veřejného osvětlení jsou provedeny nadzemním i kabelovým vedením.

ZÁSOBOVÁNÍ ELEKTRICKOU ENERGIÍ - Návrh řešení

- Stávající systém zásobování elektrickou energií je stabilizován a bude zachován.
- Energetická koncepce vymezených rozvojových ploch bude založena na dvojcestném zásobování energiemi, a to na kombinaci elektrické energie a alternativního ekologického zdroje nezávislého na sítích technické infrastruktury.
- Pro zajištění příkonu pro novou výstavbu v rozvojových lokalitách podle urbanistického návrhu rozvoje a posílení distribuce nejsou navržena žádná nová vedení a zařízení primární sítě VN. Stávající trafostanice zajistí zásobování elektrickou energií nových rozvojových lokalit včetně posílení stávající zástavby. Výkonově vyčerpané trafostanice budou v případě požadavků na zvýšení příkonu rekonstruovány. V rozvojových lokalitách bude případně zřízena nová kabelová síť NN. Konkrétní požadavky na zajištění příkonu budou projednány s dodavatelem energie a provozovatelem energetických zařízení. Vyhlášená ochranná pásma veškerých stávajících energetických zařízení budou při navrhovaném rozvoji respektována. U případných rekonstruovaných trafostanic bude zohledněn vliv hluku na navrhovanou a stávající obytnou zástavbu.

Ochranná pásma elektrických zařízení

Šířka ochranných pásem rozvodných zařízení zřizovaných po 31.12. 1994 je dána energetickým zákonem č. 222/1994 Sb. Ochranné pásmo venkovního vedení je vymezeno svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti kolmo na vedení od krajního vodiče (u kabelových vedení od krajního kabelu) na každou stranu; v závorce jsou uváděny hodnoty dle zák. č. 458/2000 Sb. pro nová zařízení:

- u venkovních vedení 22 kV (do 35 kV)	7 m
- u kabelových vedení (do 52 kV)	1 m
- u el. stanic (do 52 kV)	7 m
- u el. stanice kompaktních a zděných (do 52 kV)	2 m od obrysů stanice.

V případě zájmového území zde veškerá dříve instalovaná zařízení (venkovní vedení VN 22 kV a distribuční trafostanice) mají ochranné pásmo 10 m na každou stranu dle zák. č.79/1957 a prováděcích předpisů č.80/1957. ČEZ Distribuce, a.s. současně požaduje zachovat volný průjezdný (neoplocený, bez překážek) pruh pod vedením VN 22 kV.

ZÁSOBOVÁNÍ TEPLEM - současný stav

Vytápění je převážně zajištěno spalováním tuhých paliv v domácích topeništích. Část domácností má elektrické vytápění, na některých domech byly osazeny fotovoltaické panely (ohřev vody), v nové zástavbě jsou ojediněle používána i tepelná čerpadla. Případné potřeby obyvatel (hlavně vaření) jsou ojediněle uspokojovány i dodávkou propan-butanu v tlakových lahvích.

ZÁSOBOVÁNÍ TEPLEM - návrh řešení

S plynofikací obce Velenka ani s využitím centrálního zásobování tepla se neuvažuje. Energetická koncepce v obci Velenka bude založena na dvojcestném zásobování energiemi, a to na kombinaci elektrické energie a alternativního ekologického zdroje nezávislého na sítích technické infrastruktury. Jako ekologicky vhodné zdroje energie jsou pro vytápění doporučeny kvalitní paliva pro přímé spalování, propan-butan, vytápění kotli na tuhá paliva vyšší emisní třídy, či alternativní zdroje (sluneční energie, geotermální energie apod.).

TELEKOMUNIKACE A RADIOKOMUNIKACE - Současný stav

Podkladem pro zákres je dokumentace současného stavu optických a metalických kabelů, poskytnutá v digitální podobě v podkladech ÚAP bez textové části. Komunikační zařízení, radioreléové trasy a jejich ochranná pásma jsou v ÚAP dokumentovány v celém řešeném území. Ochranná pásma veškerých sítí a zařízení elektronických komunikací je nutno při navrhovaném rozvoji obce respektovat. V řešeném území se dle ÚAP nachází tři základnové stanice operátorů mobilních sítí (2x čerpací stanice pohonných hmot, 1x Velenka č.parcely 40), provozovatel společnost Telefónica Czech Republic, a.s.

Místní telekomunikační síť

Zájmové území přísluší k místní telekomunikační ústředně (MTÚ) Semice síťový obvod Nymburk. Vlastní napojení je prostřednictvím ATÚ-podústředny. Místní rozvody jsou pře-

vážně kabelové v zemi a malá část je venkovní vedení prostřednictvím účastnických rozvaděčů.
Paralelně s el. rozvody NN a veřejného osvětlení je v některých částech obce realizována též síť místního rozhlasu, která je ve správě obce.

TELEKOMUNIKACE A RADIOKOMUNIKACE - Navržené řešení
- Územním plánem jsou respektována stávající podzemní telekomunikační vedení sítě elektronických komunikací, základnových stanic a radioreléových tras.
- Síť elektronických komunikací bude dále rozšiřována. Požadavky na zajištění dalších individuálních připojení budou řešeny s konkrétními investory nových objektů postupně po vypracování podrobných investičních záměrů, s využitím ponechaných rezerv v kabelové síti, s použitím vysokofrekvenčních technologií atp.

Ochranná pásma telekomunikačních zařízení
Ochranná pásma jsou dána zákonem č. 151/2000 Sb., resp. zákonem č.127/2005 Sb., o elektronických komunikacích. U telekomunikačních zařízení pak činí v případě:
- kabelového vedení přístupové sítě volně uloženého 1,5 m na obě strany od krajních kabelů
- kabelového vedení v ochranné konstrukci 1,5 m od okraje výkopové rýhy
- kabelů transportní sítě ochranné pásmo stanovuje CETIN, a.s.

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY - současný stav
Systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a systém nakládání se stavebním odpadem vyplývá z obecně závazné vyhlášky obce[3].
V současné době není v kat. území Velenka žádná evidovaná skládka. Dřívější stará skládková zátěž na pozemku č. 314 (lokalita Písečník) byla zlikvidována, byla dokončena biologická rekultivace. V rámci lokality Písečník část vymezené plochy u cesty slouží jako oplocená komunitní kompostárna a sběrové místo (umístění kontejnerů pro větší větve apod.). Přírodní charakter lokality byl vzhledem k přírodnímu charakteru okolí zachován.

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY - navržené řešení
- Stávající systém odvozu a likvidace komunálního odpadů je stabilizován a bude zachován včetně sběrného místa bioodpadu/komunitní kompostárny Písečník. V řešeném území nejsou evidovány lokality s povolením k ukládání odpadů.
- Nové plochy, na kterých by bylo přípustné ukládání odpadů, nejsou územním plánem navrženy.

d.5) Zelená infrastruktura
Velenka se nachází v nivě Velenského potoka mezi meandrem vodoteče a lesním celkem Kersko - Bory. Významnou roli má však i zeleň uplatňující se zejména v zahradách a v rámci několika ploch veřejného prostranství s převažující funkcí zeleně.

- Územní plán navrhuje komplexní krajinářská opatření vedoucí k přirozené retenční a absorpční schopnosti půdy a krajiny. V zastavěném území jsou vymezeny plochy zeleně (parky a parkově upravené plochy, zahrady a sady zeleň ochranná a izolační) a jsou dány podmínky limitně omezující zastavěnost stavebních pozemků společně s podmínkami pro efektivní hospodaření s dešťovou vodou.

d.6) Ochrana obyvatel

Zvláštní zájmy Ministerstva obrany

[3] Systém nakládání s odpady v obci v r. 2023: • směsný komunální odpad (SKO) – typizované černé nádoby o objemu 120 a 240l • BIO odpad – typizované hnědé nádoby 120 a 240l, odkládání objemného BIO odpadu (větví apod.) na místech určených obcí podle sezonních potřeb • plast včetně nápojových kartonů – typizované žluté nádoby o objemu 240l • papír – typizované modré nádoby o objemu 240l • sklo – zelené nádoby typu zvon o objemu 1 100l *) • kovy – šedá nádoby typu zvon o objemu 1 100l*) + mobilní svoz 1x /rok (SDH Velenka) • jedlé oleje a tuky – sběrná nádoba 240l *) • nebezpečný a elektroodpad – mobilní svoz 2x/rok • velkoobjemový odpad – mobilní svoz 2x/rok • kontejner Textil Eco*) na oděvy, boty, hračky, knihy, bytové doplňky, nádobí apod. *) Sběrné místo pro tento druh odpadu se nachází na pozemku 252 mezi č.p. 51 a 34. Ostatní nádoby jsou obsluhovány od každé nemovitosti. Stavební odpad a suť obecní systém neřeší, zajišťují si ho majitelé nemovitostí sami.

Celé správní území se nachází ve vymezeném území Ministerstva obrany – OP RLP – Ochranném pásmu radiolokačního zařízení, které je nutno respektovat. V tomto území lze umístit a povolit níže uvedené stavby jen na základě závazného stanoviska Ministerstva obrany – viz ÚAP – jev 102a. Jedná se o výstavbu (včetně rekonstrukce a přestavby) větrných elektráren, výškových staveb, venkovního vedení VVN a VN, základnových stanic mobilních operátorů. V tomto vymezeném území může být výstavba větrných elektráren, výškových staveb nad 30 m nad terénem a staveb tvořících dominanty v terénu výškově omezena nebo zakázána.
Do grafické části pod legendu koordinačního výkresu je zapracována následující textová poznámka: „ Celé správní území obce je situováno v ochranném pásmu radiolokačního zařízení Ministerstva obrany".

Na celém správním území je zájem Ministerstva obrany posuzován z hlediska povolování níže uvedených druhů staveb podle ustanovení § 36 zákona č. 283/2021 Sb. (dle ÚAP jev 119). Na celém správním území umístit a povolit níže uvedené stavby jen na základě závazného stanoviska Ministerstva obrany: výstavba, rekonstrukce a opravy dálniční sítě, rychlostních komunikací, silnic I. II. a III. Třídy; výstavba a rekonstrukce železničních tratí a jejich objektů; výstavba a rekonstrukce letišť všech druhů, včetně zařízení; výstavba vedení VN a VVN; výstavba větrných elektráren; výstavba radioelektronických zařízení (radiové, radiolokační, radionavigační, telemetrická) včetně anténních systémů a opěrných konstrukcí (např. základnové stanice….); výstavba objektů a zařízení vysokých 30 m a více nad terénem; výstavba vodních nádrží (přehrady, rybníky); výstavba objektů tvořících dominanty v území (např. rozhledny).
Do grafické části pod legendu koordinačního výkresu je zapracována následující textová poznámka: „Celé správní území je zájmovým územím Ministerstva obrany z hlediska povolování vyjmenovaných druhů staveb".

<u>Požadavky požární ochrany</u>

- Při všech činnostech v obci je třeba dbát na trvalou použitelnost zdrojů vody pro hašení požárů a nesmí být narušena funkce objektů požární ochrany nebo požárně bezpečnostních zařízení.
- Při realizaci jednotlivých staveb je třeba vycházet z platných předpisů a předkládat požárně bezpečnostní řešení, plnit požadavky na požární ochranu a při umisťování staveb plnit požadavky vyplývající z platných zákonů, prováděcích předpisů a norem.
- Ochrana životů, zdraví a majetku občanů před požáry, živelními pohromami a jinými mimořádnými událostmi v katastru obce je zajištěna jednotkou SDH Velenka (požární zbrojnice je umístěna v areálu Obecního úřadu); dále HZS Středočeského kraje PS Nymburk, Lysá nad Labem či Čelákovice se stálou pohotovostní službou. Jako ohlašovna požárů slouží Obecní úřad (krizová tel. linka 150, nebo 112).
- Zdroje požární vody v řešeném území musí být zabezpečeny dle ČSN 75 2411 a ČSN 73 0873 *(pozn.: Pro objekty musí být dostupný použitelný zdroj požární vody s potřebnou kapacitou (pro RD do 200 m2 min. DN80 ve vzdálenosti do 200 m, jedná-li se o vodovod, příp. 14 m3 do 600 m vzdálenosti, jedná-li se o požární nádrž; je-li domek nad 200 m2, požaduje se vodovod DN100 do 150 m nebo nádrž 22 m3 do 600 m).*
- Potřeba požární vody je zajištěna z obecní požární nádrže.
  Zdroje vody pro požární účely musí respektovat vyhlášku 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb (ve znění vyhlášky 268/2011 Sb.).
- Při návrhu přístupových komunikací k objektům a stavbám musí být dodržena vyhláška 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb (ve znění vyhlášky *268/2011 Sb.) (pozn.: Zajistit možnosti příjezdu do vzdálenosti NE větší než 50 m od vstupů do objektů - vyplývá už z § 20 odst. 7 vyhlášky č. 501/2006 (šířka příjezdové komunikace dle normových požadavků činí nejmíň 3 m - čl. 4.4.1 ČSN 730833). Pokud je příjezdová komunikace slepá, v případě, že je jednopruhová, musí být na jejím konci obratiště, je-li delší než 50 m (bod 3 přílohy 3 vyhlášky 23/2008, v návaznosti na § 12 této vyhlášky), v případě, že je dvoupruhová, je to nad 100 m délky podle čl. 14.2.1 ČSN 736110. Pokud by byl RD umístěn víc než 50 m od vjezdových vrat na pozemek, měl by být vjezd široký nejméně 3,5 m a patřičně vysoký ve smyslu čl. 12.3 ČSN 730802).-*
  Přístupové komunikace pro požární techniku jsou totožné se stávajícími a navrženými komunikacemi v této hierarchii: silnice II. a III. třídy, místní komunikace, pří-

stupové komunikace. Komunikační dostupnost rozvojových lokalit je zajištěna prostřednictvím vazeb na stávající komunikační síť a dále návrhem ploch pro rozšíření veřejného prostranství - komunikace.

Požadavky civilní ochrany

- Vymezení záplavových, ohrožených a ochranných oblastí:
  Pro hlavní místní recipient - Velenský potok nejsou administrativně určená záplavová území. Do území tzv. sledovaných záplav není navržena zástavba.
- Oblast varování a vyrozumění obyvatelstva:
  V obci je funkční síť místního rozhlasu s dostatečnou slyšitelností, jež může být využita pro vyrozumění obyvatelstva včetně sirény.
- Oblast ukrytí obyvatelstva:
  V obci je nutno počítat s využitím vhodných částí objektů jako improvizovaných úkrytů ke snížení destrukčních, radioaktivních, toxických a infekčních účinků soudobých zbraní, případně radioaktivních účinků při haváriích v míru. Pro hromadné úkryty dále může sloužit objekt Obecního úřadu.
- Oblast evakuace obyvatelstva a jeho ubytování:
  Při evakuaci osob v obci je v současné době využitelné možné provizorní ubytování v prostorách obecního úřadu. Pro potřeby plošné evakuace bude obec postupovat v součinnosti s orgány civilní ochrany.
- Skladování materiálu civilní ochrany a humanitární pomoci:
  Materiál CO byl odvezen, pro případnou humanitární pomoc jsou připraveny prostory obecního úřadu.
- Vyvezení a uskladnění nebezpečných látek, plochy pro dekontaminaci:
  Dopravní cesty pro vyvezení a uskladnění nebezpečných látek mimo hranice zástavby obce jsou totožné se silnicemi II. a III. třídy. Pro záchranné a likvidační práce a dekontaminaci může sloužit venkovní plocha obecního hřiště poblíž silnice II. třídy a po realizaci nová plocha na JV okraji vesnice.
- Ochrana před vlivy nebezpečných látek skladovaných v území:
  V řešeném území nejsou skladovány žádné nebezpečné látky v rozsahu vyžadujícím přijetí opatření.
- Pohřební služby:
  Zajištění bezodkladných pohřebních služeb je možné na veřejném pohřebišti v centrální části obce.
- V řešeném území, ani v jeho dosahu, se nenacházejí zařízení (např. jaderná), která by vyžadovala stanovení zón havarijního plánování.
- Při činnostech v obci je nutno respektovat požadavky vyplývající z vyhlášky č.380/2002Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.

Nouzové zásobování obyvatelstva pitnou a užitkovou vodou a elektrickou energií:

Nouzové zásobování pitnou vodou bude zajišťováno dopravou pitné vody v množství maximálně 15 l/obyvatele•den cisternami z vodárenského objektu Písty (bývalá úpravna vody; dnes ATS s dostatečně naddimenzovanou akumulační nádrží). Zásobení pitnou vodou bude doplňováno balenou vodou. Nouzové zásobování užitkovou vodou bude zajišťováno z domovních studní. Při využívání zdrojů pro zásobení užitkovou vodou se bude postupovat podle pokynů územně příslušného hygienika. Zásobování užitkovou vodou může být zajišťováno z vodovodu pro veřejnou potřebu (podmínky odběru užitkové vody určí územně příslušný hygienik) a místních studní. V sezónním období provozu závlahového systému jej lze použít jako další zdroj požární a užitkové vody. Nouzové zásobování elektrickou energií bude zajištěno mobilními zdroji v součinnosti s orgány civilní ochrany.

ad.e) Odůvodnění koncepce uspořádání krajiny

e.1) Promítnutí koncepce uspořádání krajiny do ploch s rozdílným způsobem využití v krajině a stanovení podmínek pro změny v jejich využití

Nezastavěné území

Nezastavěným územím jsou pozemky nezahrnuté do zastavěného území nebo do zastavitelného území. Územní plán chrání krajinu před zástavbou a dalším nevhodným využi-

tím, které by se dotklo hodnot území. Plochy nezastavěného území jsou členěny podle charakteru využití, limitujících jevů a utváření krajiny.

Převažují plochy zemědělské všeobecné (AU), v menší míře trvalé travní porosty (AL) a plochy zemědělské jiné (AX). Dochované přírodní prvky zprostředkovávají ekostabilizační působení na okolní nestabilní krajinu a jako takové jsou územním plánem chráněny. V rámci nezastavěného území jsou lokální biocentra a interakční prvky zařazeny mezi plochy přírodní (NU), popřípadě mezi plochy smíšené krajinné všeobecné (MU). Konkrétní specifikaci vícefunkčního využití plochy se stanovuje kombinací indexů a popisem v rámci příslušného regulativu. Index přípustných funkcí: (MU.p ..) – přírodní priority, (MU.z ..) – zemědělství extenzivní, (MU.l ..) – lesnictví extenzivní, (MU.w ..) – vodohospodářské zájmy, (MU.o ..) – ochrana proti ohrožení území, distanční plochy mezi zastavěným územím a intenzivně využívanými plochami, (MU.x ..) – jiné specifické využití. Plochy lesní nejsou samostatně vymezovány, jsou součástí plochy smíšené krajinné všeobecné. Dále je vymezena plocha krajinná jiná (MX) v návaznosti na zemědělský areál a to zemědělské pozemky se specifickým využitím - odstavné a manipulační plochy sloužící zemědělským účelům, s využitím pro umístění zemědělské techniky.

K zajištění průchodnosti krajinou a k zajištění přístupnosti zemědělských, lesních a dalších pozemků v nezastavěném území jsou vymezeny plochy dopravy jiné (DX), zahrnující účelové komunikace/polní cesty stávající i navržené. Vodní plochy a toky (WU) zahrnují zejména pozemky vodních ploch, koryt vodních toků a pozemky určené pro převažující vodohospodářské využití.

Skladebné části územního systému ekologické stability (biokoridory) jsou pokládány za součást přírodní zóny (NU), ačkoliv jsou tyto prvky s ohledem na jejich prostorové parametry zahrnuty i do dalších ploch s rozdílným způsobem využití.

Ve volné krajině, resp. v jejich charakterově blízkých částech, bude respektován a nebude narušován její charakter, tj. volná krajina bez významných plošných nebo dynamických technických zařízení. Není přípustná žádná další realizace staveb a zřízení, které by negativně ovlivnily krajinný ráz, zvláště pak objekty dominantního významu (např. větrné elektrárny, fotovoltaické elektrárny). Výstavba větrných elektráren není možná ani v plochách změn. Vzhledem k přírodnímu charakteru území (navazující přírodní park Kersko – Bory, svědecký vrch Horky s lesním porostem Mračenice, migrační koridor, kvalitní půdy, investice do půdy, pozorovací vrty ČHMÚ ...) a vzhledem k zatížení území intenzivní zemědělskou výrobou a dopravní infrastrukturou je umístění výrobny energie ve volné krajině nevhodné. FVE mohou být instalovány na střechách/fasádách v zastavěném území a to převážně bez pohledového uplatnění z veřejného prostranství. Zdůvodnění je blíže popsáno v kap. D.1 textu Odůvodnění.

Plochy změn v krajině

Územním plánem jsou navrženy plochy změn v krajině (K). Jedná se o opatření k zajištění prostupnosti krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny a k založení prvků územního systému ekologické stability.

- **K.1 Cesta na jihu Velenky** – vycházková trasa ve směru od Velenského potoka podél jižní hrany stávající zástavby ke sportovní ploše.
- **K.2 Cesta podél Velenského potoka** - vycházková trasa bude součástí revitalizace potočního koridoru, bude navazovat na stávající komunikační síť v obci.
- **K.3 Retenční plocha - jihozápad -** pro zachycení přívalových vod je při jihozápadním okraji obce na levém břehu Velenského potoka v návaznosti na retenční nádrže navrženo založení trvalých travních porostů s rozptýlenou a skupinovou zelení.
- **K.4 Retenční plocha - jih** – v oblasti u křížení cesty Horoušovandy s Velenským potokem je navržena retenční plocha pro zlepšení stavu retenční schopnosti krajiny. Navrženo je založení trvalých travních porostů , doplnění břehové a doprovodné zeleně.
- **K.5 U Mračenice** – založení dílčí části lokálního biokoridoru LBK.5b na svahu v úseku mezi lesem Mračenice a dálnicí D11. Trvalý travní porost založený na orné půdě bude v trase LBK doplněn stromovou a keřovou zelení.

- **K.6 Pod Horkami u Psárců** – založení dílčí části lokálního biokoridoru LBK.5b v úseku mezi dálnicí D11 a lesem Psárce. Na orné půdě a podél drobného vodního toku u cesty v poli bude založen trvalý travní porost a pás břehové a doprovodné zeleně.
- **K.7 Od Psárců k Písečníku a obci** – založení dílčí části lokálního biokoridoru LBK.5c na orné půdě podél jižní strany polní cesty U písečníku a podél západní strany silnice III/3308 ve směru k Velenskému potoku. Cílem je založení trvalého travního porostu a doplnění stromové a keřové zeleně.
- **K.8 Velenský potok pod vsí** - založení dílčí části lokálního biokoridoru LBK.5c podél Velenského potoka. Cílem je založení trvalého travního porostu, doplnění břehové a doprovodné zeleně.
- **K.9 Horoušovanda** – cesta vymezena dle skutečného stavu využívání v úseku od křížení cest Pod Horkami - U vrby. Součástí budou záchytné příkopy a doprovodná zeleň.
- **K.10 Podchod pod dálnicí D11** – v rámci zkapacitnění dálnice navržen podchod, který zajistí oboustranné zprůchodnění krajiny ve směru od lesa Psárce, cesty Horoušovandy k lesu Mračenice a svědeckému vrchu Horky.

Podíl zeleně ve většině vymezených ploch nezastavěného území krajiny je třeba zvyšovat, a to při realizaci návrhu územního systému ekologické stability, liniové doprovodné zeleně komunikací, vodotečí a mezí, zatravněním nebo doplněním ploch nelesní zeleně s přírodní funkcí. Rodová a druhová skladba zeleně musí vycházet z původních rostlinných společenstev. Potenciální přirozenou vegetací je černýšová dubohabřina (převážná část území), mochnová doubrava (jižní část území - oblast Horky), okrajově mokřadní společenstva (podél vodních toků, zamokřené sníženiny).

Plochy s rozdílným způsobem využití v nezastavěném území a plochy změn v krajině jsou vymezeny graficky ve výkresu č. 2 ÚP Velenka (Hlavní výkres). Podmínky pro umisťování staveb, zařízení a jiných opatření pro funkční plochy v nezastavěném území jsou uvedeny ve výrokové části textu v kapitole f) Stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití.

e.2) Územní systém ekologické stability

Součástí zeleně je územní systém ekologické stability (dále jen ÚSES). Jedná se o vybranou soustavu vnitřně ekologicky stabilnějších segmentů krajiny, účelně rozmístěných na základě funkčních a prostorových kritérií.

Hlavním cílem vytváření ÚSES je trvalé zajištění biodiverzity, biologické rozmanitosti, která je definována jako variabilita všech žijících organismů a jejich společenstev a zahrnuje rozmanitost v rámci druhů, mezi druhy a rozmanitost ekosystémů. Podstatou ÚSES je vymezení sítě přírodě blízkých ploch v minimálním územním rozsahu, který už nelze dále snižovat bez ohrožení ekologické stability a biologické rozmanitosti území.

ÚSES se dělí podle biogeografického významu skladebných prvků na nadregionální, regionální a lokální. V obci Velenka jsou vymezeny prvky lokální úrovně. Je tvořen biocentry a biokoridory a interakčními prvky.

- Biocentrum (LBC) je tvořeno ekologicky významným segmentem krajiny, který svou velikostí a stavem ekologických podmínek umožňuje trvalou existenci druhů i společenstev přirozeného genofondu krajiny. Jedná se o biotop nebo soubor biotopů, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému.

- Biokoridor (LBK) je, nebo cílově má být, tvořen ekologicky významným segmentem krajiny, který propojuje biocentra a umožňuje a podporuje migraci, šíření a vzájemné kontakty živých organismů. Interakční prvek je ekologicky významný krajinný prvek nebo ekologicky významné liniové společenstvo, vytvářející existenční podmínky rostlinám a živočichům, významně ovlivňujícím fungování ekosystémů kulturní krajiny.

- Interakční prvek (IP) je ekologicky významný krajinný prvek nebo ekologicky významné liniové společenstvo, vytvářející existenční podmínky rostlinám a živočichům, významně ovlivňujícím fungování ekosystémů kulturní krajiny. Územním plánem jsou vymezeny jako plochy přírodní (NU) či plochy smíšené krajinné všeobecné (MU ...).

Podle prostorové funkčnosti jsou prvky ÚSES funkční (existující, jednoznačně vymezené) a navržené k založení (nefunkční, vymezené). Funkční prvky jsou sítí vybraných částí kostry ekologické stability a navržené prvky doplňují kostru ekologické stability tak, aby byl ÚSES schopen plnit svoje předpokládané funkce v krajině.

Podkladem pro zapracování ÚSES jsou následující práce:

- ZÚR Středočeského kraje v aktualizovaném znění;
- ÚAP ORP Nymburk v aktualizovaném znění;
- Územní plán Velenka (PAFF – architekti, Praha; 07/2008)
- Územní plány navazujících obcí:
  Bříství, Hradišťko, Chrást, Kounice, Starý Vestec
- Generel místního ÚSES, v rámci spádového území, které zahrnuje území obcí Kounice, Vykáň, Chrást, Velenka, Bříství, Starý Vestec a Černíky (KZT s.r.o., říjen 1995),

Jednotlivé prvky jsou z výše uvedených prací převzaty a přizpůsobeny podmínkám návrhu územního plánu a podmínkám ochrany a tvorby krajiny. Systém ÚSES je v územním plánu zpracován autorizovanou osobou. Místní systém ekologické stability řešeného území je přitom koncipován tak, aby především:

- navazoval na prvky nadregionálního a regionálního systému ekologické stability,
- ve svých prvcích zajistil životní podmínky v rámci skupin typů geobiocénů zastoupených na zpracovávaném území,
- zajistil návaznost na místní systém ekologické stability v sousedních katastrech, kde byl již systém zpracován/schválen v rámci ÚPD,
- byl dodržen požadavek minimality nároků systému ekologické stability na další území při respektování minimálních požadavků na parametry prvků územního systému ekologické stability.

Skladebné části ÚSES jsou nezastavitelným územím. Umisťování staveb v systému ÚSES je omezeno jen na příčné přechody inženýrských a dopravních staveb. Jiné umístění těchto staveb je výjimečně přípustné, a to pouze za podmínky zachování minimálních prostorových parametrů, daných příslušnou metodikou pro tvorbu ÚSES. Stavby procházející ÚSES by měly být uzpůsobovány tak, aby nevytvářely migrační bariéru pro organismy.

Je nutné dodržovat zásadu, že pro výsadbu a případné jiné zásahy do prvků ÚSES se používá pouze geograficky původních rostlinných druhů. Jako podklad pro tuto původní skladu slouží především rekonstruované mapy původních geobotanických jednotek a mapy lesních typologických jednotek.

V plochách prvků ÚSES musí být zajištěny podmínky pro zachování a rozvoj genofondu, zvyšování ekologické stability a příznivé působení na okolní krajinu. Pro prvky ÚSES platí regulační opatření:

- regulace lesního hospodářství s důrazem na druhovou skladbu dřevin, která by měla být co nejbližší původním lesním společenstvům; na lesních plochách bude podporována přirozená obnova porostů se zachováním původních dřevin;
- revitalizace vodních toků tak, aby po splnění nezbytných vodohospodářských funkcí plnily co největší měrou i funkce ekologické; v prvcích ÚSES u vodotečí budou založeny keřové a stromové porosty na vyvýšených březích, v lokalitách volně přístupných břehových partií budou vytvořeny podmínky pro posílení zeleně;

- v prvcích ÚSES vymezených na orné půdě budou vytvořeny podmínky pro realizování porostů přirozené druhové skladby dřevin dle stanovištních podmínek.

Minimální velikost lokálního biocentra by měla být 3 ha, minimální šířka lokálního biokoridoru 15 m (společenstvo lesní, kombinované), 20 m (společenstvo luční). Pro společenstvo kombinované (luční + lesní) je možné přerušení do 50 m zastavěnou plochou, 80 m ornou půdou a 100 m při ostatních kulturách. Interakční prvky nedosahují parametrů biocenter a biokoridorů, významně se však podílejí na zvýšení ekologické stability v krajině.

Zajištěno je propojení skladebných částí ÚSES navržených v územních plánech navazujících obcí Hradištko, Chrást, Kounice, Semice, Starý Vestec.

Širší vztahy ÚSES

Z hlediska širších vztahů prochází severně řešeného území nadregionální biokoridor NK.10 "Stříbrný roh – Polabský luh", osa vodní a nivní. Ochranné pásmo (tzv. nárazníková zóna) dosahuje téměř až k hranici řešeného území, řešeného území se však již nedotýká. V trase nadregionálního biokoridoru jsou vložena regionální biocentra: nejblíže řešenému území je to RC.349 „Niva Labe u Lysé nad Labem“. Z tohoto biocentra je lesním komplexem Kersko vedeny trasy regionálního biokoridoru RK.1232, RK.1233 .... V trase regionálního biokoridoru jsou vložena regionální biocentra RC.1025 "Kersko I", RC.1850 "Kersko II". Nadmístní systém ÚSES je doplněn sítí lokálních prvků ÚSES - biocentry, biokoridory, interakčními prvky.

Lokální ÚSES

Stávajícími lokálními biocentry (vymezenými, funkčními) jsou biocentra označená pod pořadovými čísly LBC.7 a LBC.8. Jedná se o lesní porost na severním svahu plošiny Horky u dálnice a okrajovou část větší lesní plochy Psárce. Propojovacím biokoridorem je přerušovaný biokoridor LBK 5a, který vede z k.ú. Chrást u Poříčan přes sady do LBC.7 a podle dálnice v pásu cca 20m. Na něj navazuje přerušovaný lokální biokoridor LBK 5b, který v řešeném území vede v porostech mezí směrem k hranici k.ú. Starý Vestec a mimo řešené území pak lesem Psárce k biocentru LBC. 8. Směrem od lesa Psárce je veden lokální biokoridor LBK.5c, jižně od polní cesty u Písečníku, dále podél západní strany komunikace III/3308 k Velenskému potoku. Pod zemědělským areálem prochází zastavěným územím, kde je součástí biokoridoru drobný lesík podél toku, podél Velenského potoka směrem do Kerského lesa k NNP Slatinná louka u Velenky. Od LBC.7 je stávajícími lesními porosty veden lokální biokoridor LBK.7, západním směrem do Kerského lesa.

Lokální biocentra

- **LBC.7 "Mračenice"** - lokální biocentrum funkční, rozloha 6,61 ha
  Zachovalý, převážně vlhčí, dubohabrový porost na severním svahu plošiny Horky mezi sady a dálnicí D 11. Druhy dřevin: dub letní, jilm vaz, javor klen, javor mléč, borovice lesní, habr obecný, brslen evropský, hlohy, ostružiník křovitý, líska obecná; v podrostu ptačinec hajní, čistec lesní, krtičník hlíznatý, třtina křovištní, netýkavka malokvětá, kopřiva dvoudomá, violka vonná. Fauna: strakapoud velký, káně lesní.
  Možné znehodnocení: těžba holosečí, degradace porostu.
  Návrh opatření: respektovat LHP a jeho pokyny (mýtní doba, obnovní doba, obnovní cíl), převod z hospodářského lesa na les zvláštního určení. Cílem bude listnatý vlhký lesní porost
- **LBC.8 "V Psárcích"** - lokální biocentrum funkční, rozloha celkem 3,5 ha, z toho v řešeném území 0,34 ha
  Světlá acidofilní doubrava a lemová společenstva při severovýchodním okraji lesa mezi Starým Vestcem a Velenkou, z větší části mimo řešené území (k.ú. Starý Vestec).
  Druhy dřevin: borovice lesní, dub letní, dub zimní, bez černý, ostružiník křovitý, v podrostu jestřábník chlupáček, smilka tuhá, vřes obecný, vikev ptačí, violka vonná.
  Fauna: sojka obecná, sýkora koňadra, puštík obecný, muflon.

Návrh opatření: respektovat LHP a jeho pokyny (mýtní doba, obnovní doba, obnovní cíl), převod z hospodářského lesa do jiné kategorie lesa. Cílem bude listnatý lesní porost s převahou přirozených druhů.

Lokální biokoridory

- **LBK.5 "Mračenice - Psárce - Kerský les"** - lokální biokoridor převážně nefunkční, navržen k založení. Biokoridor vede v porostech mezí mezi agrocenózami, částečně v polní trati nebo podél polních cest. V místech, kde jsou doprovodné či břehové porosty se vyskytují tyto druhy dřevin: bříza bělokorá, topol, jasan ztepilý, jabloň domácí, borovice lesní, dub zimní, javor mléč, třešeň ptačí, bez černý, růže polní, růže šípková, trnka obecná, slivoň křovitá, ostružiník křovitý, hlohy. V podrostu kerblík lesní, opletník plotní, chmel otáčivý, rozrazil rezekvítek, lebeda lesklá, merlík všedobr, řebříček obecný, kopřiva dvoudomá, ptačinec žabinec, mochna husí, pelyněk černobýl, knotovka nadmutá, hluchavka bílá, jitrocel kopinatý. Možné znehodnocení: odp. vodami, zemědělskými splachy a úpravami toku, erozí půdy, ruderalizací a sukcesí invazních druhů.
  Návrh opatření: revitalizace toku, dosadba dřevin podél cest a v polní trati do funkční šířky 15-20 m, vytvoření nárazníkových - přechodových luk mezi biokoridorem a zemědělskými plochami.
  Rozdělen na tři dílčí úseky LBK.5a, LBK.5b, LBK.5c:
  LBK.5a - dílčí úsek Na horeckých vrších navazuje na vymezený biokoridor v k.ú. Chrást, trasa je vedena přes sady k lesnímu biocentru LBC.7 "Mračenice"; biokoridor je převážně funkční.
  LBK.5b - dílčí úsek propojuje LBC.7 "Mračenice" s prvky ÚSES vymezenými v k.ú Starý Vestec (LBK.4 "Ke Křížové Hůře a LBC.8 "V Psárcích"). Trasa vede zatravněnou ornou půdou na svahu u Mračenice, podchází dálnici a dále podél drobného vodního toku a polní cesty přes pole až k lesu Horní Psárce, kde opouští katastr Velenka; biokoridor je převážně nefunkční, navržen k založení (viz. změny v krajině K.5 a K.6, K.10).
  LBK.5c - dílčí úsek propojuje LBC 8 "V Psárcích" s prvky ÚSES vymezenými v Kerském lese (Hradištko). Trasa je vedena jižně polní cesty u Písečníku a dále podél západní strany komunikace III/3308 k Velenskému potoku. Pod zemědělským areálem prochází zastavěným územím, kde je součástí biokoridoru drobný lesík podél toku. Mimo zastavěné území dále pokračuje podél Velenského potoka směrem k NPP "Slatinná louka u Velenky"; biokoridor převážně nefunkční (mimo lesík v zastavěném území). Na orné půdě je navržen k založení (viz. změny v krajině K.7 a K.8)
  .
- **LBK.7 "Mračenice - Chrást - Kerský les"** - lokální biokoridor funkční
  Trasa vedena lesním porostem Mračenice ke hranici katastru, kde navazuje na biokoridor vymezený v k.ú. Chrást; zachovalá vlhká dubohabřina na severních svazích plošiny Horky.
  Druhy dřevin: dub letní, javor babyka, javor klen, javor mléč, borovice lesní, habr obecný, brslen evropský, hlohy, ostružiník křovitý, ostružiník maliník, líska obecná; v podrostu ptačinec hajní, čistec lesní, krtičník hlíznatý, třtina křovištní, netýkavka malokvětá, kopřiva dvoudomá, violka vonná, smilka tuhá, kerblík lesní. Fauna: strakapoud velký, káně lesní. Možné znehodnocení: těžba holosečí, degradace porostu.
  Návrh opatření: respektovat LHP a jeho pokyny (mýtní doba, obnovní doba, obnovní cíl), převod z hospodářského lesa na les zvláštního určení. Cílem bude listnatý vlhký lesní porost

Interakční prvky (IP)

Jedná se o plošnou, bodovou a liniovou zeleň v zemědělské krajině (remízy, meze, ostrůvky zeleně, strouhy, lemová společenstva lesů, doprovodná zeleň podél polních cest, atd.), mohou sloužit jako refugium a biotop zvláště chráněných druhů živočichů), mají charakter interakčních prvků doplňující biocentra a biokoridory. Jsou součástí ploch smíšených krajinných všeobecných s indexem p – přírodní priorita (MU.p ...).

Tyto plochy mají přírodní ráz, které je nutno zachovat – jde o nelesní zeleň, která odděluje plochy různých funkcí. Rušení přírodních prvků v krajině je vyloučeno.

Interakční prvky vymezené v ÚP:

- **IP.1 "Písečník"** - vlhký remíz v poli v místě opuštěného písníku
- **IP.2 "Na syslové obci"** - sad v poli s travinnobylinným podrostem
- **IP.3 "Na příkopech 1"** - břehový a doprovodný porost, rákosiny, vlhká tužebníková lada podél Velenského potoka a silnice Chrást - Velenka
- **IP.4 "Na příkopech 2"** - porost vrb, vlhká tužebníková lada a rákosiny na soutoku Velenského potoka a melioračního příkopu u silnice Chrást - Velenka

e.3) Biotop vybraných zvláště chráněných druhů

Do územního plánu je zanesen prvek ochrany biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců, konkrétně se jedná o migrační koridor č. 289 VS Velenka , který prochází jižním až jihozápadním okrajem řešeného území, zcela mimo zastavěné a zastavitelné území.

Biotop zahrnuje lesní komplex Kersko – Bory (jádrové území), ze kterého vybíhá JZ směrem, překonává dálnici D11 mostním objektem, pod kterým je převedena silnice III/3308 Velenka – Chrást. Dále je veden k JZ přes část polí do prostoru lesního porostu Mračenice a dále k jihozápadu. Mostním objektem přes silnici III/3308 probíhá migrace savců (stopy srnčího, divokých prasat, lišky, zajíců; na silnici nalezeny i kadávery zajíců, ježka).

Stávající dálnice D11 vzhledem k převážně rovinatému terénu v současnosti významně fragmentuje území a představuje tak výraznou migrační bariéru, v úseku km cca 21,5 až 22,2 generuje kritické místo biotopu. Migrační potenciál většiny stávajících migračních objektů (propustky, mosty) je nevyhovující.

Cílem ochrany této části biotopu je zajištění migrační funkce, tedy zajištění průchodnosti pro cílové druhy velkých savců tak, aby bylo zajištěné vzájemné propojení jednotlivých jádrových území, tj. oblastí vhodných pro jejich rozmnožování a přežití populací.
V rámci zkapacitnění dálnice je proto nastíněn návrh řešení: *Za účelem zprůchodnění kritického úseku biotopu zvláště chráněných druhů velkých savců v úseku mezi km 21,5 až 22,4 bude nutné prověřit alternativně*

- buď rozšíření stávajícího dálničního mostu přes silnici III/3308 v km 21,79 o další mostní pole určené pouze k průchodu migrujících živočichů mimo kontakt s tělesem silnice;
- nebo stavbu nového ekoduktu s využitím stávajícího dálničního zářezu procházejícího terénní elevací východně od mostu přes silnici Velenka - Chrást kolem km 22,20, zde jde o jediný možný prostor s terénní konfigurací, který se na trase zkapacitnění nachází;
- migrační objekty bude nezbytné optimalizovat a kombinovat s dalšími opatřeními, zejména naváděcími prvky v podobě oplocení a trvalých bariér. Tato opatření budou zpřesněna v dalším stupni projektové přípravy záměru zkapacitnění dálnice.

Zapracování limitu využití území je v souladu s požadavky metodiky „Ochrana biotopu vybraných zvláště chráněných druhů v územním plánovaní", AOPK ČR, 2021.
„V migračním koridoru chráněných druhů velkých savců musí být v rámci navazujících správních řízení prokázáno zachování prostupnosti pro předmětné zvláště chráněné druhy živočichů. Územní plán vylučuje veškeré využití území a záměry, které by mohly zhoršit migrační prostupnost pro cílové druhy."

V trase migračního koridoru jsou v lokalitě "U močidel" vymezeny plochy smíšené krajinné (MU.po, MU.zw), plochy vodní a vodohospodářské (WU), zemědělské všeobecné (AU). Úpravy nutno řešit i v koordinaci s obcí Chrást.

e.4) Stanovení podmínek pro prostupnost krajiny

Prostupnost územím je více méně omezena tělesem dálnice D11 a silnicí II/611. Plochy zemědělské a lesní jsou přístupné historicky vzniklou sítí účelových komunikací. Tato síť umožňující prostupnost krajiny a dostupnost okolních sídel je stabilizována. Označeny jsou jako doprava jiná (DX) – účelové komunikace / polní a lesní cesty. Kromě zpřístupnění zemědělských a lesních pozemků cesty plní další krajinotvorné funkce – propojení sousedních katastrů a obcí, protierozní, vodohospodářskou, rekreační.

V rámci návrhu ÚP Velenka jsou navržena následující opatření:
- vycházková trasa ve směru od Velenského potoka podél jižní hrany stávající zástavby ke sportovní ploše (změna K.1);
- vycházková trasa podél Velenského potoka; účelová komunikace bude součástí revitalizace potočního koridoru, bude navazovat na stávající komunikační síť v obci (změna K.2);
- návrh cesty Horoušovandy dle skutečného využívání v úseku Pod Horkami – U vrby (změna K.9)
- v rámci zkapacitnění dálnice D11 navržen podchod, který zajistí oboustranné zprůchodnění krajiny ve směru od lesa Psárce, cesty Horoušovandy k lesu Mračenice a svědeckému vrchu Horky (změna K.10).

Cyklostezky, cyklotrasy a pěší trasy

Řešeným územím neprocházejí žádné značené cykloturistické trasy. Dobré terénní podmínky dávají předpoklady pro vedení lokálních cyklostezek po místních a účelových komunikacích (polních i lesních cestách).

Řešeným územím prochází (žlutá) propojovací turistická trasa ve směru Přerov nad Labem - Starý Vestec - Křížová (Břístevská) hůra - les Psárce - Písečník - Velenka - Motorest Kersko. Trasa je v území vedena po stávajících účelových komunikacích - polních a lesních cestách, částeně je vedena po silnici III/3308, prochází zastavěným územím obce a směřuje do přírodního parku Kersko. Pěší trasy jsou územním plánem stabilizovány.

Prostupnost krajinou nesmí být narušena oplocením pozemků v nezastavěném území (ve volné krajině). Za „oplocení“ nejsou považovány oplocenky na PUPFL a oplocení pastvin pomocí ohradníku či dřevěných bradel. Oplocenky a ohradníky však nesmí narušovat síť místních a účelových komunikací a bránit volné migraci živočichů a průchodnosti krajinou.

e.5) Protierozní ochrana

Půdy v řešeném území pouze okrajově spadají do skupin půd ohrožených vodních erozí. Jedná se o půdy se sklonem 12°-17° (BPEJ 2.41.77) a půdy se sklonem 7°-12° (BPEJ 2.08.50) v lokalitě Na horkách. Jedná se o zemědělskou půdu (orná a trvalé travní porosty). Pro tyto půdy jsou v citovaném nařízení stanovena protierozní opatření. Z pohledu erozní ohroženosti jsou půdy náchylné k větrné erozi.

Protierozní opatření lze dle potřeby budovat v souladu se stanovenými podmínkami využití ploch v nezastavěném území. Funkci protierozní ochrany tvoří zejména:
- účelové komunikace / polní cesty včetně doprovodné zeleně a příkopů
- retenční plochy - založení trvalých travních porostů s rozptýlenou a skupinovou zelení (změna K.3), doplnění břehové a doprovodné zeleně (změna K.4)
- prvky ÚSES navržené k založení (změny K.5, K.6, K.7, K.8)

V plochách smíšených krajinných všeobecných s indexem p – přírodní priority, o – ochrana proti ohrožení území, w – vodohospodářské zájmy budou ve vyšší míře uplatněny prvky zvyšující ekologickou stabilitu území, tzn. trvalé travní porosty, liniové porosty a rozptýlená zeleň.

e.6) Ochrana před povodněmi

Pro místní drobné vodní toky nejsou administrativně určena záplavová území. Při mimořádných hydrologických situacích dochází k naplnění koryta Velenského potoka a k zaplavování části zastavěného území obce nacházející se poblíž vodoteče (západní část sídla).

V rámci návrhu ÚP jsou navržena opatření pro zvýšení ochrany území před velkými vodami:
- v území sledovaných záplav nejsou navrhovány žádné rozvojové lokality;
- pro zachycení přívalových vod je při jihozápadním okraji obce na levém břehu Velenského potoka v návaznosti na retenční nádrže navrženo založení trvalých travních porostů s rozptýlenou a skupinovou zelení (změna K.3);
- v oblasti u křížení cesty Horoušovandy s Velenským potokem je navržena retenční plocha pro zlepšení stavu retenční schopnosti krajiny. Založení trvalých travních porostů, doplnění břehové a doprovodné zeleně (změna K.4)

- podél koryt vodních toků je žádoucí zachovat volné nezastavěné a neoplocené území o šíři min. 6 m od břehové hrany na obě strany (tzv. potoční koridory) - pro průchod velkých vod a zároveň jako manipulační pruh pro účel správy a údržby vodního toku
- v území určeném k zástavbě je třeba zabezpečit, aby odtokové poměry z povrchu urbanizovaného území byly po výstavbě srovnatelné se stavem před ní. Odvodnění nutno řešit kombinovaným systémem přirozené / umělé retence, např. vsakem na pozemcích, odvedením obvodovým drenážním systémem do jímek v nejnižším místě plochy (regulovaný odtok do recipientu, popř. následné využití vody pro zálivku v době přísušku);
- v lokalitách, kde bylo v minulosti provedeno systematické odvodnění, realizovány závlahy a které jsou součástí rozvojových ploch, je třeba příslušnými opatřeními zajistit funkčnost zbývajících částí těchto zařízení na okolních pozemcích.

e.7) Rekreace

Rekreace se uskutečňuje formou pobytové krátkodobé rekreace (chalupaření) v sídle; cca čtvrtina domovního a bytového fondu stávající sídelní struktury je využívána pro účely individuální rekreace - chalupaření. Zařízení přechodného ubytování se na území obce zatím nevyskytuje. Dle KN pro rodinnou rekreaci v místě slouží dva domy s č.p. a dva s č.e.

Územním plánem Velenka jsou v oblasti rekreace navržena následující opatření:

- ve vazbě na přírodní park je v rámci změny Z.1 je vymezeno veřejné prostranství se zelení parkovou a parkově upravenou (ZU). Plocha mj. umožňují rekreační využití (občanské vybavení - systém cestní sítě, prvky drobné architektury, mobiliář zvyšující využitelnost veřejných prostranství, dětská hřiště apod.);
- při jihovýchodním okraji obce je vymezena plocha pro sportoviště a tréninkovou plochu hasičů, součástí návrhu je pěší propojení se stávající sportovní plochou (změna Z.2);
- k rekreaci je možno využívat zejména dlouhodobě nevyužívané historické zemědělské usedlosti v jádru obce, např. pro rozvoj drobného podnikání v oblasti cestovního ruchu, turistiky a agroturistiky.

V nezastavěném území (v krajině) není možné umisťovat žádné stavby pro rodinnou ani hromadnou rekreaci (viz. podmínky využití ploch - kap. f).

Nezastavěné území bude i nadále sloužit pro nepobytovou rekreaci - pěší turistiku a cyklistiku, pro kterou budou využívány účelové cesty v krajině (stávající a navržené).

e.8) Nerostné suroviny

Řešené území se nachází mimo výhradní ložiska užitkových nerostů, chráněná ložisková území a dobývací prostory nerostných surovin ani tyto nejsou územním plánem navrženy. Rovněž zde nejsou evidována poddolovaná a sesuvná území.
Na území jižně od dálnice - v lokalitě Na horkách se nacházejí stavební písky, které jsou nevyhrazeným nerostem a jsou ve vlastnictví majitelů pozemků.

ad f) Stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití

Územním plánem jsou vymezeny plochy s rozdílným způsobem využití v sídle, včetně stanovení podmínek pro jejich stabilizaci nebo změny v jejich využití.

Urbanizované území obce je členěno na následující typy ploch s rozdílným způsobem využití:

- bydlení venkovské (BV)
- bydlení hromadné (BH)
- smíšené obytné venkovské (SV)
- občanské vybavení veřejné (OV)
  občanské vybavení veřejné - kultura (OV.k)
- občanské vybavení sport (OS)
- veřejná prostranství všeobecná (PU)

- zeleň všeobecná (ZU)
- zeleň zahradní a sadová (ZZ)
- zeleň ochranná a izolační (ZO)
- výroba zemědělská a lesnická (VZ)
- technická infrastruktura - vodní hospodářství (TW)
- doprava silniční (DS)

Plochy nezastavěného území jsou členěny podle charakteru využití, limitujících jevů a utváření krajiny na:

- doprava jiná (DX), kam spadají účelové komunikace / polní a lesní cesty
- vodní a vodohospodářské všeobecné (WU)
- zemědělské všeobecné (AU)
- zemědělské jiné (AX)
- zemědělské – trvalé travní porosty (AL)
- přírodní všeobecné (NU)
- smíšené krajinné všeobecné (MU ...)

  Konkrétní specifikaci vícefunkčního využití plochy se stanovuje kombinací indexů a popisem v rámci příslušného regulativu:

  MU.p – přírodní priority
  MU.z – zemědělství extenzivní
  MU.l – lesnictví extenzivní
  MU.w – vodohospodářské zájmy
  MU.o – ochrana proti ohrožení území
  MU.x – jiné specifické využití
- smíšené krajinné jiné (MX)

Skladebné části územního systému ekologické stability (biokoridory) jsou pokládány za součást přírodní zóny (NU), ačkoliv jsou tyto prvky s ohledem na jejich prostorové parametry zahrnuty i do dalších ploch s rozdílným způsobem využití - zóny smíšené MU s kombinací indexů p – přírodní priority, z – zemědělství extenzivní, l – lesnictví extenzivní, w - vodohospodářské zájmy; do plochy vodní a vodohospodářské (WU) a plochy dopravy jiné (DX). Umisťování staveb, zařízení a jiných opatření v krajině je regulováno v kapitole f.).

Podmínky pro využití ploch s rozdílným způsobem využití jsou definovány pomocí hlavního, přípustného, nepřípustného a případně podmíněně přípustného využití. Využití ploch vychází z definice v platné legislativě a metodikách a je upřesněno s cílem specifikovat daný způsob využití a vyloučit možné kolize a nevhodná urbanistická řešení (např. vyloučení ekonomických činností narušujících kvalitu životního prostředí v plochách smíšených obytných, podmíněně přípustné využití pro občanské vybavení a živnostenské provozy v plochách bydlení apod.). Podmínky prostorového uspořádání jsou stanoveny pro plochy s rozdílným způsobem využití v rámci zastavěného území. Definují strukturu zástavby, výškovou regulaci zástavby a pokud je to účelné tak i míru zastavění a minimální podíl zeleně. Pro některé plochy jsou stanoveny specifické podmínky pro daný typ plochy s rozdílným způsobem využití vzešlé z návrhu ÚP. Podmínky využití ploch a a jejich prostorového uspořádání jsou stanoveny pro zajištění účelného harmonického a kompozičně vyváženého souladu zástavby v navrhovaných plochách se zástavbou či charakterem okolního území. Pro stanovení převládajícího typu urbanistické struktury je určující zejména způsob formování veřejného prostoru zástavbou, tj. zda je zástavba umístěna na veřejně přístupných či soukromých pozemcích, zda vytváří souvislou kompaktní hranu (uliční frontu) nebo je rozvolněná a prostupná.
Maximální výška zástavby je stanovena pro potřeby zajištění stávajícího charakteru zástavby a ochrany krajinného rázu. Maximální výška zástavby je stanovena dle převládající stávající výšky zástavby v dané lokalitě, případně dle navrhovaných změn ve způsobu využití nebo prostorovém uspořádání, kde stanovení maximální výšky zástavby vychází z obvyklých hodnot daného typu zástavby. Důvodem pro její stanovení je ochrana a stabilizace stávající urbanistické struktury zástavby sídel. Další podmínkou je míra zastavění vyjádřená jako maximální v procentech z celkové plochy stavebního pozemku. Maximální zastavění je stanoveno s ohledem na charakter stávající zástavby se shodným využitím. Míra zastavění zohledňuje nejen plochu zastavitelnou hlavní stavbou, ale i doprovodnými stavbami a nezbytným záze-

mím. Minimální podíl zeleně je stanoven v případech, kdy je nezbytné zajistit podíl zeleně zajišťující příznivé podmínky obytného nebo rekreačního území a zejména retenční schopnost území (!). Další podmínkou je požadavek respektovat současné prostorové parametry okolní zástavby, zejména její výšku, měřítko staveb a kontext.

Zdůvodnění vyloučení záměrů podle § 122, odst. 3)
Územní plán chrání nezastavěné území před zástavbou a dalším nevhodným využitím, které by se dotklo hodnot území. Podmínky pro umisťování staveb, zařízení a jiných opatření pro funkční plochy v nezastavěném území jsou uvedeny ve výrokové části textu v kapitole f) Stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití. Podmínky jsou definovány pomocí hlavního, přípustného, nepřípustného a případně podmíněně přípustného využití.
V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem povolovat záměry označené jako plochy změn v krajině (K). Jedná se o opatření k zajištění prostupnosti krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny a k založení prvků územního systému ekologické stability.
Konkrétní výčet nepřípustného využití je uveden u těchto ploch: vodní a vodohospodářské všeobecné (WU), smíšené krajinné všeobecné (MU ..), smíšené krajinné jiné (MX) a skladebné části ÚSES (biocentra, biokoridory). U ploch doprava jiná (DX), zemědělské všeobecné (AU), trvalé travní porosty (AL), přírodní všeobecné (NU) lze za nepřípustné využití považovat veškeré stavby, zařízení a činnosti nesouvisející s hlavním nebo přípustným využitím.
Pro všechny plochy nezastavěného území dále platí, že ve volné krajině, resp. v jejich charakterově blízkých částech, bude respektován a nebude narušován její charakter, tj. volná krajina bez významných plošných nebo dynamických technických zařízení. Není přípustná žádná další realizace staveb a zřízení, které by negativně ovlivnily krajinný ráz, zvláště pak objekty dominantního významu (např. větrné elektrárny, fotovoltaické elektrárny). Výstavba větrných elektráren není možná ani v plochách změn. Vzhledem k přírodnímu charakteru území (navazující přírodní park Kersko – Bory, svědecký vrch Horky s lesním porostem Mračenice, migrační koridor, kvalitní půdy, investice do půdy, pozorovací vrty ČHMÚ, zájmy Ministerstva obrany ...) a vzhledem k zatížení území intenzivní zemědělskou výrobou a dopravní infrastrukturou je umístění výrobny energie ve volné krajině nevhodné. FVE mohou být instalovány na střechách/fasádách v zastavěném území a to převážně bez pohledového uplatnění z veřejného prostranství. Zdůvodnění je blíže popsáno v kap. D.1 textu Odůvodnění.

Koridory pro umístění dopravní infrastruktury (CNU.1)
- Územním plánem je vymezen koridor pro umístění dopravní infrastruktury CNU.1 pro modernizaci dálnice D11 včetně všech souvisejících a vyvolaných staveb v min. šíři 20 m od vnější hrany tělesa dálnice (oboustranný). Koridor je zařazen jako veřejně prospěšná stavba.
- Přípustné je využití pro všechny související stavby a zařízení nezbytné pro realizaci a provoz uvedené stavby.
- Podmínkou zkapacitnění dálnice je realizace podchodu k zajištění prostupnosti krajiny a realizace migračních objektů pro zajištění průchodnosti pro cílové druhy velkých savců v rámci migračního koridoru č. 289 VS Velenka.

Implementace požadavku ze zadání - požadavek Ministerstva dopravy resp. Ředitelství silnic a dálnic.

g) Vymezení veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření, staveb a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a ploch pro asanaci

VPS/VPO dopravní infrastruktury
- VD.01 - koridor pro umístění dopravní infrastruktury CNU.1 pro modernizaci dálnice D11. Veřejně prospěšná stavba. Implementace požadavku ze zadání nového ÚP Velenka - požadavek Ministerstva dopravy resp. Ředitelství silnic a dálnic.
- VD.02 - vycházková trasa ve směru od Velenského potoka podél jižní hrany stávající zástavby ke sportovní ploše. Veřejně prospěšné opatření.
- VD.03 - vycházková trasa podél Velenského potoka bude součástí revitalizace potočního koridoru, naváže na stávající komunikační síť v obci. Veřejně prospěšné opatření.

- VD.04 - cesta Horoušovanda vymezena dle skutečného stavu využívání v úseku od křížení cest Pod Horkami - U vrby. Veřejně prospěšná stavba
- VD.05 - v rámci zkapacitnění dálnice D11 navržen podchod, který zajistí oboustranné zprůchodnění krajiny ve směru od lesa Psárce, cesty Horoušovandy k lesu Mračenice a svědeckému vrchu Horky. Veřejně prospěšná stavba.

VPO sloužící ke snižování nebezpečí v území

- VN.01 - Retenční plocha – jihozápad určená pro zachycení přívalových vod při jihozápadním okraji obce na levém břehu Velenského potoka v návaznosti na retenční nádrže.
- VN.02 - Retenční plocha - jih vymezena u křížení cesty Horoušovandy s Velenským potokem pro zlepšení stavu retenční schopnosti krajiny.

VPO pro vytváření prvků územního systému ekologické stability

- VU.01 - založení dílčí části lokálního biokoridoru LBK.5b na svahu v úseku mezi lesem Mračenice a dálnicí D11.
- VU.02 - založení dílčí části lokálního biokoridoru LBK.5b v úseku mezi dálnicí D11 a lesem Psárce.
- VU.03 - založení dílčí části lokálního biokoridoru LBK.5c na orné půdě podél jižní strany polní cesty U písečníku a podél západní strany silnice III/3308 ve směru k Velenskému potoku.
- VU.04 - založení dílčí části lokálního biokoridoru LBK.5c podél Velenského potoka pod vsí

Vymezení VPS a VPO je zdůvodněno v předešlých částech textu odůvodnění.

h) Vymezení ploch a koridorů územních rezerv

Územním plánem jsou tyto plochy vymezeny v rozsahu:

R.1 - územní rezerva pro funkční využití - bydlení venkovské (BV) v prostorové proluce při severním okraji vesnice

R.2 - územní rezerva pro funkční využití - bydlení venkovské (BV) v prostorové proluce při jižním okraji vesnice

R.3 - územní rezerva pro funkční využití - bydlení venkovské (BV) v koncové poloze při západním okraji vesnice

V současnosti jsou pro rozvoj sídla dána omezení zejména ve vztahu ke kapacitám veřejné infrastruktury. Po naplnění primární rozvojové lokality bude možno obec rozvíjet v polohách sledovaných územních rezerv a to za předpokladu navýšení kapacit vodovodu a ČOV.

ad. xx) Zdravé životní podmínky

Ochrana ovzduší

Řešené území je poměrně dobře provětrávané. Krajina je vystavena převládajícímu východnímu až jihovýchodnímu proudění, průměrná rychlost větru je cca 8-10 m/s. Z hlediska znečištění ovzduší leží lokalita v oblasti spadu škodlivin z dálkového přenosu z aglomerací Kolín a Praha.

Zdroje emitující do ovzduší znečišťující látky jsou celostátně sledovány v rámci Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO), který provozuje ČHMÚ. Dle evidence REZZO 1 (2020) se v řešeném území nenacházejí žádné velké zdroje znečišťování ovzduší. Nejbližšími velkými zdroji jsou: spalovna v Lysé nad Labem, INTERAGENCIE Business services - Pískovna Chrást a Agroracio, s.r.o. - bioplynová stanice Chrást.

Značný vliv na kvalitu ovzduší mají domácí topeniště vytápěná tuhými palivy (pozn.: tato topeniště představují významné zdroje látek negativně ovlivňující lidské zdraví) a mobilní zdroje. Ze zdrojů REZZO 4 se v území uplatňují zejména silniční vozidla na dálnici D11 a silnici II. třídy. Obec významně ovlivňuje druhotná prašnost způsobována větrnou erozí.

Podle ročenek Českého hydrometeorologického ústavu "Znečištění ovzduší na území České republiky" byly v oblasti Velenka v období za roky 2019 až 2023 dosahovány níže uvedené průměrné kon-centrace škodlivin:

oxid dusičitý NO2 - roční průměr: 10,0 až 13,0 μg/m3 (imisní limit 40 μg/m3)
polétavý prach PM10 - roční průměr: 18,1 až 18,7 μg/m3 (imisní limit 40 μg/m3)
polétavý prach PM10 - 36. nejvyšší 24.hodinová koncentrace: 32 až 33 μg/m3 (imisní limit 50 μg/m3)
jemné částice PM2,5 – roční průměr: 12,9 až 13,5 μg/m3 (limit 20 μg/m3)
benzo(a)pyren BaP - roční průměr: 0,6 až 0,7 ng/m3 (imisní limit 1 ng/m3)
oxid siřičitý SO2 - 4. nejvyšší 24.hodinová koncentrace: 7,0 až 8,0 μg/m3 (imisní limit 125 μg/m3)

U znečišťujících látek nejsou v žádné imisní charakteristice překračovány příslušné imisní limity. Na základě odhadu stávajícího imisního pozadí lze předpokládat, že v zájmové lokalitě především v okolí dálnice D11 a silnice II/611 může být krátkodobě překročen imisní limit i pro denní koncentrace PM10. Cílové imisní limity přízemního ozonu jsou překročeny na většině území ORP Nymburk, ale toto je v současné době celorepublikový jev.

Území (ORP Nymburk) nespadá do oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k limitům pro ochranu zdraví. Území není zahrnuto do oblastí ochrany a ekosystémů a vegetace.

Obec není plynofikována, tzn., na znečištění přízemní vrstvy atmosféry se podílejí spíše domácí topeniště a druhotná prašnost ze zemědělské činnosti.

Vytápění je převážně zajištěno spalováním tuhých paliv v domácích topeništích. Část domácností má elektrické vytápění, na některých domech byly osazeny fotovoltaické panely (ohřev vody), v nové zástavbě jsou ojediněle používána i tepelná čerpadla. Případné potřeby obyvatel (hlavně vaření) jsou ojediněle uspokojovány i dodávkou propan-butanu v tlakových lahvích (pohostinství). Jako ekologicky vhodné zdroje energie jsou pro vytápění doporučeny kvalitní paliva pro přímé spalování, propan-butan, vytápění kotli na tuhá paliva vyšší emisní třídy, či alternativní zdroje (sluneční energie, geotermální energie apod.).

Výhled a doporučení :

- na úseku ochrany ovzduší respektovat a dodržovat práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší v platném znění, a souvisejících právních předpisů;
- u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít centrálních zdrojů tepla popř. alternativních zdrojů za předpokladu, že to bude technicky možné a ekonomicky přijatelné (§ 3, odst. 8 zákona),
- jako ekologicky vhodné zdroje energie jsou pro vytápění doporučeny kvalitní paliva pro přímé spalování, propan-butan, vytápění kotli na tuhá paliva vyšší emisní třídy, či alternativní zdroje (např. geotermální energie; sluneční energie pouze za podmínky, že bude chráněno historické jádro obce).

<u>Ochrana zdraví před účinky hluku a vibrací</u>

Hluk je jedním z faktorů, který negativně ovlivňuje životní prostředí a jeho působení může vyvolávat nepříznivé dopady na zdraví obyvatel. Odborná literatura uvádí, že víc než 90% hluku je způsobeno lidskou činností, z toho přibližně 80% hluku je vytvářeno dopravou, zejména automobilovou.

V návaznosti na stále rostoucí důraz na řešení zajištění ochrany objektů pro bydlení, školských, zdravotnických a obdobných staveb před hlukem byla novelou zákona stanovena stavebníkům rodinných domů nová povinnost spočívající v tom, že záměr stavebníka musí být posouzen z hlediska ochrany před hlukem a v případě potřeby je to stavebník, kdo musí zajistit (zaplatit) protihluková opatření podle stavu aktuálního, ale i budoucího hlukového zatížení území (např. plánovaná výstavba dopravní komunikace) pro svou stavbu, a to i pro stavbu rodinného domu, kupříkladu v případě výstavby v blízkosti významné komunikace. Pokud tak stavebník neučiní, nemůže žádat, aby tato opatření provedl provozovatel zdroje hluku.

Problematika ochrany před hlukem je legislativně řešena zákonem č. 167/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony a Nařízením vlády č. 433/2022 Sb., které mění nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Novelizované NV nabylo účinnosti dne 1. 7. 2023.

- Novela nařízení vlády reaguje především na zachování rozvoje veřejné infrastruktury se zásadou dodržování ochrany veřejného zdraví před hlukem a řeší komplikované až bezvýchodné situace, které svou povahou způsobují negativní dopad do projektového plánování dopravních staveb včetně jejich následného rozvoje.
- Nařízení vlády nově vypouští rigidní a prakticky nevymahatelné instituty, zejména institut staré hlukové zátěže, který v mnoha případech komplikoval projektové plánování a další rozvoj dopravní infrastruktury.
- Upouští se od dělení pozemních komunikací do kategorie I. – III. třídy a nově se upravují hygienické limity hluku zvlášť pro „staré“ komunikace vybudované před 1. lednem 2001 se zvýšeným hygienickým limitem 68/ 58 dB pro denní/noční dobu a „nové“ komunikace umístěné a povolené rozhodnutím po 31. prosinci 2000 s hygienickými limity 60/50 dB pro denní/noční dobu.
- Dle stávající úpravy je hygienický limit uvnitř ochranného pásma dráhy 60/55 dB v denní/noční době. Tento limit platí pro všechny typy drah, tj. jak pro železniční dráhu konvenční, tak i pro vysokorychlostní železniční dráhu.

Hygienické limity v chráněném venkovním prostoru staveb po 1.7.2023

	DEN	NOC
Před 1. lednem 2001 – „staré komunikace“	[dB]	
Hluk z dopravy na pozemních komunikacích	**68**	**58**
Hluk z dopravy na železniční a tramvajových dráhách	**68**	**63**
Po 31. prosinci 2000 - „nové komunikace“	[dB]	
Hluk z dopravy na pozemních komunikacích	**60**	**50**
Hluk z dopravy na železniční a tramvajových dráhách	**60**	**55**
Hluk z provozu stacionárních zdrojů	**50**	**40**
Hluk z provozu stacionárních zdrojů – tónová složka	**45**	**35**

Zdroje hluku lze z hlediska druhové skladby charakterizovat jako liniové, plošné a bodové. Liniové jsou tvořeny silniční a železniční dopravou. Plošné zdroje jsou např. skladovací, výrobní a průmyslové areály. Jako bodové zdroje hluku působí jednotlivé objekty, technologická zařízení a provozovny.
V obci přetrvávají problémy s automobilovou dopravou ovlivněnou její tranzitní funkcí. Zdrojem hluku v obci je zejména automobilová doprava na silnici II. třídy č 611. Na sledovaném úseku silnice byl celoroční průměr vozidel 3649/24 hod. Na sledovaném úseku silnice III. třídy č. 3308 Velenka - Poříčany byl celoroční průměr vozidel 528 vozidel/24 hod..
Hlukovou zátěž v obci (zejména v nočních hodinách) způsobuje rovněž automobilová silniční doprava po dálnici D11 (vzdálenost od sídla cca 1km). Vhodným způsobem protihlukové obrany je zde zejména použití kvalitních krytů vozovky dálnice, které mají nízkou akustickou emisní vydatnost.

Přehled o intenzitách silničního provozu
nám dávají výsledky periodicky prováděných sčítání silniční dopravy ŘSD ČR v pravidelných pětiletých intervalech. V následujících tabulkách jsou uvedeny hodnoty zatížení zjištěné na sčítacích stanovištích procházející trasy dálnice D11 a silnice II/611 v rámci dostupného sčítání provedeného v roce 2020. Hodnoty zatížení jsou uvedeny v počtu skutečných vozidel za průměrný den roku a to v členění dle druhu vozidel – těžkých, osobních, motocyklů a celková součtová hodnota počtu vozidel. Dále je rovněž uvedena hodnota podílu těžkých vozidel v procentech z celkové hodnoty, která dává představu o charakteru dopravy v daném úseku.

		Intenzity automobilové dopravy 2020				
Silnice	Stanoviště	T	O	M	S	%T
D11	1-8320	10928	29422	66	40416	27
II/611	1-0670	611	2986	52	3649	16,7
III/3308	1-5790	105	416	7	528	19,8

TV – těžká motorová vozidla

O – osobní a dodávková vozidla bez přívěsů a s přívěsy
M – jednostopá motorová vozidla (motocykly)
SV – všechna motorová vozidla celkem
Jedná se o komunikace s hospodářským a smíšeným charakterem provozu.

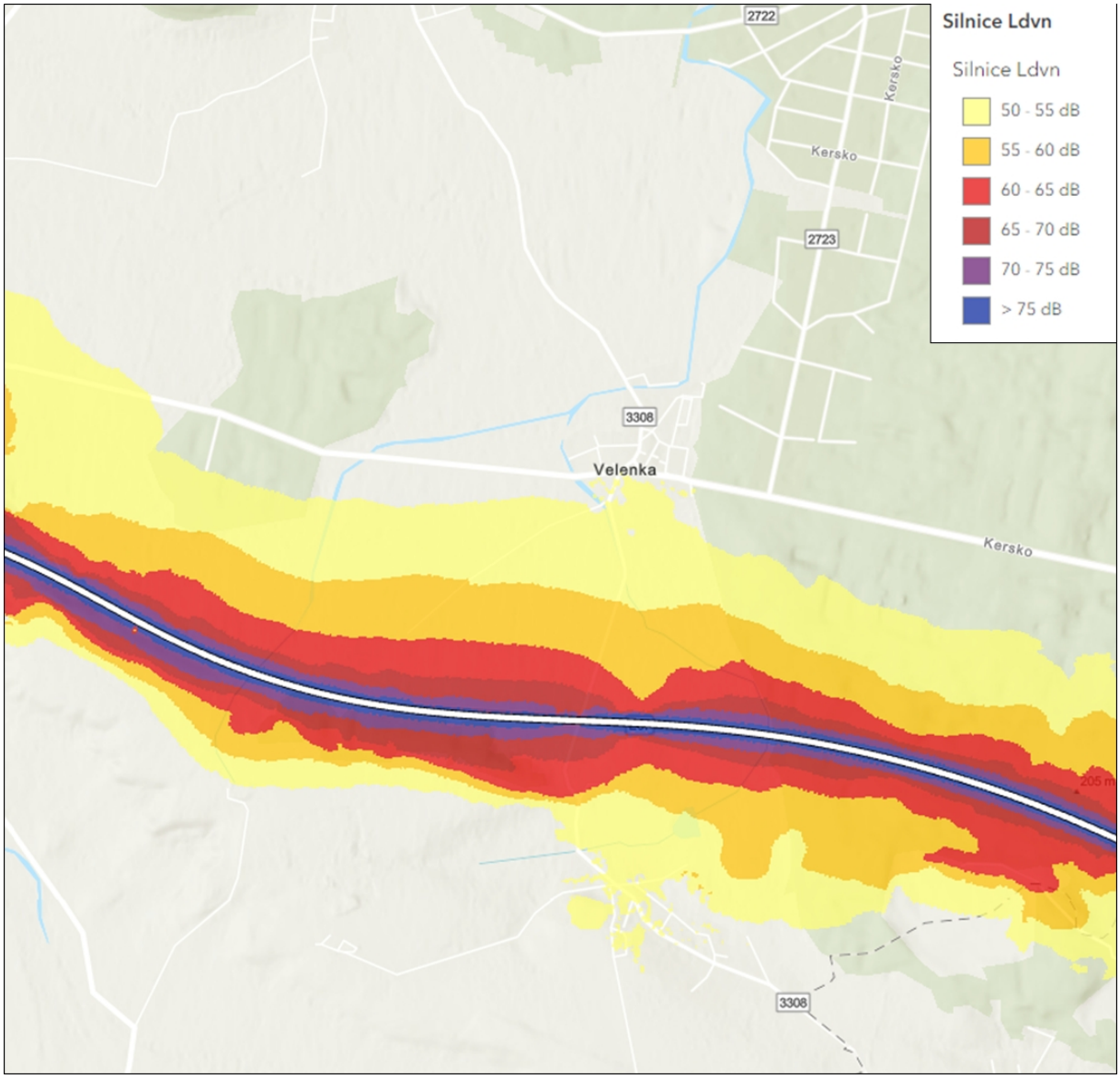

Tyto údaje svědčí o poměrně vysokých intenzitách dopravy na páteřní trase D11 - viz. Hluková mapa výše. Z údajů jsou však patrné relativně nižší hodnoty celkového zatížení na sčítacích úsecích silnice II/611, ovšem při poměrně vysokém podílu těžkých vozidel nákladní dopravy v dopravním proudu. Podíl těžké nákladní dopravy k poslednímu sčítání dopravy kolísá kolem 17%, což je nepříznivé především z hlediska negativních dopadů na životní prostředí na přilehlém území.

Návrh rozvojových lokalit spadá do oblasti bez nadlimitní hlukové zátěže z dopravy po dálnici.
Z hlediska ochrany zdraví před nepříznivými účinky hluku bude nadále požadováno dodržení max. hlukového zatížení dle novely nařízení vlády č. č. 433/2022 Sb., které mění nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Pro zařízení výroby, která mají podstatné rušivé účinky na okolí, bude nadále požadováno, aby negativní účinky a vlivy těchto staveb a zařízení nenarušovaly provoz a užívání staveb a zařízení ve svém okolí (zejména pak staveb určených k trvalému pobytu osob) nad přípustnou míru, danou obecně platnými předpisy.

Radonové riziko
Radonové riziko je jedním z faktorů ovlivňujících hygienickou kvalitu životního prostředí. Míra radonového rizika je dána přirozenou radioaktivitou geologického podloží (z půdního vzduchu a podzemních vod) a stavebními materiály použitými při výstavbě.
Zvýšenou pozornost problematice protiradonových opatření je třeba věnovat v oblastech kategorie vysokého a středního radonového rizika a v místech tektonických zlomů. Zastavěné území obce Velenka lze označit za oblast v nízké až přechodné kategorii indexu kategorie radonového rizika z geologického podloží.
Určené plochy jednotlivých kategorií rizika však nelze použít pro stanovení radonového rizika v jednotlivých objektech, protože skutečná radiační zátěž stavebního pozemku je vždy ovlivněna lokální situací (různá propustnost půd, lokální anomálie aktivních látek v horninách atd.). V řešeném území může být při vybraných stavebních činnostech vyžadováno provedení detailního radonového průzkumu.

J) Výčet záležitostí nadmístního významu, které nejsou řešeny v zásadách územního rozvoje s odůvodněním potřeby jejich vymezení

Z hlediska pořizování ÚPD sousedních obcí územní plán sledoval koordinaci požadavků vyplývající z platné nadřazené ÚPD a zajistil provázanost systémů lokálního ÚSES a cestní sítě.

K) Vyhodnocení účelného využití zastavěného území a vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch

K.1) Demografický a sociodemografický vývoj území
Pro stanovení koncepce rozvoje obce a vyhodnocení potřeby zastavitelných ploch jsou podstatné sociodemografické ukazatele. Pro analýzy byly použity údaje Českého statistického úřadu.

Obyvatelstvo
Vývoj počtu obyvatelstva
První záznamy o obyvatelích Velenky pocházejí z roku 1584; v té době bylo ve Velence 10 usedlostí, při nichž byla větší či menší hospodářství, při jednom z nich i krčma. Podle Berní ruly z let 1653 – 1655, tedy nedlouho po devastující třicetileté válce, jsou ve Velence obydleny a obhospodařovány pouze dvě usedlosti, ostatní usedlosti včetně krčmy jsou prázdné a pole leží ladem. V roce 1713 se ve Velence uvádí 134 obyvatel. Na přelomu let 1770 a 1771 bylo provedeno z nařízení císařovny Marie Terezie číslování domů; ve Velence vojáci očíslovali 37 domů. V roce 1785 bylo napočítáno 45 domů, v roce 1848 uvádí František Palacký v Popisu království českého 53 domů a 444 obyvatel. Další vývoj je patrný historického lexikonu - viz. tabulka.

Demografický vývoj počtu obyvatel v obci odpovídá celkovým urbanizačním trendům i demografickému vývoji ČR (pokles podílu obyvatel bydlících v obcích v poválečném období až do 90. let minulého století). V období 1991 - 2001 je možno sledovat výraznější nárůst počtu obyvatelstva (200<233), který pokračuje výrazně v prvních dvou dekádách 21. století. Za posledních cca 25 let se počet trvale žijících obyvatel navýšil (233<380) o 147 trvale žijících obyvatel. Příznivý trend je dán zejména přírůstkem stěhování. V roce 2024 tvořil přírůstek stěhováním 21 obyvatel z celkového počtu 27. Obec aktivně vylepšila standard technické obsluhy (veřejný vodovod, kanalizace), aktivně se podílí i na rozvoji občanské vybavenosti a v neposlední době i úpravám parteru. Poloha obce v blízkosti dálnice a zároveň na hranici přírodního parku je lákavá.

Historický lexikon - počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869 v obcích SO ORP [1]

Počet obyvatel [2]

přepočet na územní strukturu obcí 2005

SO ORP	Obec	Sčítání v roce													
		1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Nymburk	Velenka	**471**	**482**	**462**	**467**	**485**	**463**	**414**	**315**	**305**	**265**	**227**	**200**	**233**	**336**

Poznámky:	
[1] SO ORP správní obvod obcí s rozšířenou působností	
[2] Počet obyvatel:	
1869 - obyvatelstvo přítomné civilní	
1880 až 1950 - obyvatelstvo přítomné	
1961 až 1991 - obyvatelstvo bydlící (tj. hlášené v obci k trvalému pobytu)	
2001 - obyvatelstvo bydlící (osoby s trvalým nebo dlouhodobým pobytem)	

		2020	2021	2022	2023
Počet obyvatel celkem		339	339	345	351
v tom podle pohlaví	muži	169	166	167	174
	ženy	170	173	178	177
v tom ve věku (let)	0-14	78	81	77	74
	15-64	199	198	208	217
	65 a více	62	60	60	60
Průměrný věk		39,2	38,8	39,2	40,1

Obyvatelstvo podle pohlaví a rodinného stavu

Pohyb obyvatel v roce 2023	Celkem
Živě narození	1
Zemřelí	1
Přirozený přírůstek	-
Přistěhovalí	**13**
Vystěhovalí	7
Přírůstek stěhováním	6
Celkový přírůstek	6
Sňatky	2
Rozvody	-

Zdroj: data a údaje ČSÚ;

Stavební a bytový fond

Ve statistických údajích týkajících se domovního a bytového fondu můžeme sledovat spíše trend trvalé stagnace (bez výraznějších výkyvů) související zejména s rekreačním využíváním stávajících staveb až do konce 20. století. Výrazný zlom nastal v prvních dvou dekádách 21. století. Za posledních cca 23 let se počet obydlených domů zvedl o polovinu (72<113). Příznivý trend je dán zejména přírůstkem stěhování. Obec aktivně vylepšila standard technické obsluhy (veřejný vodovod, kanalizace), aktivně se podílí i na rozvoji občanské vybavenosti a v neposlední době i úpravám parteru. Poloha obce v blízkosti dálnice a zároveň na hranici přírodního parku je pro bydlení lákavá.
K datu květen 2025 je v obci jeden bytový dům a 141 rodinných domů. Pro rodinnou rekreaci v místě slouží dva domy s č.p. a dva s č.e. Celkem se na území obce nachází 208 budov (údaje z evidence KN - viz. Tabulka). Za pět let se v obci postavilo 10 bytů. Obec preferuje územní rozvoj zejména pro trvalé bydlení v rodinných domech v přiměřeném rozsahu.

Historický lexikon - počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869 v obcích SO ORP [1]															
Počet domů [2]															
přepočet na územní strukturu obcí 2005															
SO ORP	Obec	Sčítání v roce													
		1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Nym-burk	Velenka	**63**	**74**	**77**	**77**	**83**	**86**	**98**	**101**	**88**	**85**	**75**	**69**	**72**	**110**
Poznámky:															

[1] SO ORP správní obvod obcí s rozšířenou působností	
[2] Počet domů:	
1869 až 1950 - celkový počet domů	
1961 až 1980 - počet domů trvale obydlených	
1991 a 2001 - celkový počet domů	

Budovy a jejich způsob využití v KN (květen 2025):

Typ údaje	Způsob využití	Počet
č.p.	bydlení	1
č.p.	byt.dům	1
č.p.	jiná st.	1
č.p.	obč.vyb	1
č.p.	rod.dům	141
č.p.	rod.rekr	2
č.p.	ubyt.zař	1
č.p.	zem.stav	1
č.e.	rod.rekr	2
bez čp/če	bydlení	1
bez čp/če	garáž	11
bez čp/če	jiná st.	26
bez čp/če	obč.vyb	1
bez čp/če	tech.vyb	6
bez čp/če	výroba	1
bez čp/če	zem.stav	8
rozestav.		3
Celkem BUD		208
byt.z.	byt	4
Celkem JED		4
LV		275
spoluvlastník		396

Domovní a bytový fond k roku 2021
(výsledky ČSÚ podle trvalého bydliště)

Domovní fond

Domovní fond 2021		Celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Domy celkem		139	134	2	3
Obydlené domy celkem		110	106	2	2
v tom podle vlastníka domu	fyzická osoba	109	106	1	2
	obec, stát	-	-	-	-

domu	bytové družstvo	-	-	-	-
	jiná právnická osoba	-	-	-	-
	spoluvlastnictví vlastníků bytů	1	-	1	-
	kombinace vlastníků	-	-	-	-
	nezjištěno	-	-	-	-
v tom podle období výstavby nebo rekonstrukce	1919 a dříve	19	17	1	1
	1920 - 1945	9	9	-	-
	1946 - 1970	10	10	-	-
	1971 - 1980	17	16	1	-
	1981 - 1990	8	8	-	-
	1991 - 2000	9	9	-	-
	2001 - 2010	20	20	-	-
	2011 - 2015	1	1	-	-
	2016 a později	8	7	-	1
	nezjištěno	9	9	-	-

Obydlené byty podle právního důvodu užívání a počtu obytných místnosti

Bytový fond 2021		Celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Obydlené byty celkem		122	114	7	1
v tom právní důvod užívání bytu	ve vlastním domě	93	92	1	-
	v osobním vlastnictví	5	-	5	-
	družstevní	-	-	-	-
	jiné bezplatné užívání bytu	7	7	-	-
	nájemní/pronajatý	5	5	-	-
	jiný důvod užívání bytu	1	1	-	-
	nezjištěno	11	9	1	1
v tom s počtem obytných místností	1	-	-	-	-
	2	2	2	-	-
	3	16	15	1	-
	4	30	26	4	-
	5 a více	61	60	1	-
	nezjištěno	13	11	1	1

Dokončené byty	Byty celkem	v rodinných domech	v bytových domech
2018	1	-	-
2019	4	4	-
2020	1	1	-
2021	-	.	.
2022	3	3	-
2023	1	1	-

Zdroj: Výsledky sčítání lidu, domů a bytů 2021 (ČSÚ)

K.2) Vyhodnocení účelného využití zastavěného území

Rozsah zastavěného území je upraven dle stavebního zákona na aktuálním mapovém podkladu. Na území obce Velenka je k datu 8. 5. 2025 vymezeno celkem šest samostatných zastavěných území, k bydlení pouze dvě území - obec a vzdálenější samota s č.p. 147.
Územním plánem jsou v zastavěném území identifikovány rezervy minimálního rozsahu (cca 4 volné pozemky pro potenciální zástavbu).

K.3) Odhad budoucího demografického vývoje a potřeby bytů

Obec Velenka je malá obec s 380 obyvateli (květen 2025). Tomu odpovídá i občanská vybavenost. Pracovní příležitosti jsou omezené a tak je pro obec je zásadní velmi dobrá dostupnost větších regionálních center.
Obec vzhledem k limitním omezením necílí na nepřiměřeně velké lokality určené pro zástavbu. Je navržena zastavitelná plocha s omezením pro deset rodinných domů. Rozvoj je podmíněn zkapacitněním ČOV Velenka. Navýšení počtu obyvatelstva na cca 430 EO je přiměřené a vychází z aktuálních rozvojových trendů.

L) Výčet prvků regulačního plánu, případně s odchylně stanovenými požadavky na výstavbu s odůvodněním jejich vymezení

Část ÚP s prvky regulačního plánu:
Územním plánem jsou navrženy plochy s prvky regulačního plánu týkající se lokality rozvoje (zastavitelná plocha):

Označení plochy Z.1 ve výkresu základního členění území U.1
Skladba zástavby: *stavby hmotově tradiční*
Osazení hlavních staveb:
štítová orientace k ulici , osazením staveb do terénu respektovat jeho přirozenou modelaci.
Výšková regulace zástavby: maximální výška zástavby činí 1 nadzemní podlaží a podkroví, maximální výška hřebene nad rostlým terénem je 8 m nad nejnižším místě přilehlého rostlého terénu
Minimální velikost stavebního pozemku je:
800 m2 pro 1 bytovou jednotku
1100 m2 pro 2 bytové jednotky
1400 m2 pro 3 bytové jednotky
Intenzita zástavby: Minimální podíl zeleně je 70%.
Míra zastavění je maximálně 20%.
Tvar střechy:
Střecha u hlavní stavby sedlová, či polovalbová o sklonu od 35° do 45°.
Přístavky, garáže mohou mít rovné či pultové zastřešení.
Ploty:
Jsou přípustné živé ploty v místě obvyklé vegetace, jednoduché pletivové či plaňkové/laťové oplocení bez podezdívky či s nízkou podezdívkou (do 30cm).
Ploty orientované do veřejného (uličního) prostranství budou mít jednotnou výšku nepřevyšující 160 cm.
Barevnost:
Volba barevného řešení omítek a střešní krytiny musí vycházet z *charakteristické barevnosti*.

Územním plánem jsou navrženy plochy s prvky regulačního plánu týkající se vymezených ploch smíšených obytných venkovských zahrnující původní urbánní strukturu kompaktní vesnice. Označení plochy ve výkresu základního členění území U.2

Skladba zástavby: *stavby hmotově tradiční*

Přestavby a dostavby ve vztahu k charakteru veřejného prostranství:
Je nepřípustné zaslepovat okna obytných místností u fasád orientovaných směrem do veřejných venkovských prostranství; původně obytné místnosti orientované směrem do veřejných venkovských prostranství adaptovat na garáže. Je nepřípustné do fasád orientovaných směrem do veřejných venkovských prostranství umisťovat balkony, loggie, do střech vikýře s francouzskými okny apod.).
Oplocení ve vztahu k charakteru veřejného prostranství
Je nepřípustné používat prefabrikáty (panelové dílce, gabionové stěny), které ve venkovském prostoru působí nepatřičně, podobně jako ploty "umělecké" s ozdobnými kovovými mřížemi apod. Zvyšování oplocení ve vztahu k veřejnému prostranství nad hladinu plotů v sousedství je nepřípustné.
Barevnost:
Volba barevného řešení omítek a střešní krytiny musí vycházet z *charakteristické barevnosti*.

Odůvodnění:
Stavby musí v siluetě sídla působit co nejméně rušivě, cílem v případě navržené skupinové zástavby je vytvořit klidný celek s opakovanými hmotami stejného charakteru.
Územním plánem je pozornost věnována struktuře zástavby, jsou navrženy podmínky a definice pro hmotově tradiční stavby, jsou dány podmínky osazení staveb ve vztahu k uliční/stavební čáře a obecně ve vztahu k terénu.
Dále je pozornost věnována střešní krajině. Regulativy vycházejí z běžné architektonické formy venkovské zástavby a její střešní krajiny, vylučují se tudíž stavby představující import z městského prostředí - např. domky na čtvercovém půdorysu se stanovými střechami apod.
Pozornost je věnována barevnosti s vyloučením plošně užitých křiklavých tónů na fasádách i krytinách.
Charakter veřejného prostranství spoluvytváří oplocení. Forma oplocení by měla vycházet z tradičního typu v místě obvyklého. U rozvolněné struktury zástavby se jedná o živé ploty v místě obvyklé vegetace, jednoduché pletivové či plaňkové/laťové oplocení bez podezdívky či s nízkou podezdívkou. V současnosti jsou také často plotové dílce nahrazovány zdícími prefabrikáty (panelové dílce, gabionové stěny), které ve venkovském prostoru působí nepatřičně podobně jako ploty "umělecké" s ozdobnými kovovými mřížemi apod. Je rovněž definována max. výška oplocení (nežádoucí jsou pohledové bariéry, preferován je tzv. sousedský plot umožňující komunikaci z ulice).
V historickém jádru se jedná převážně o ohradní zdi umístěné na uliční čáře se vstupními branami na pozemek. Ohradní zdi jsou jednoduché, režné, či omítané, často porostlé popínavými rostlinami, které působí jako oživující elementy. Výška oplocení je stejná, do ulice mezi 1,8 - 2 metry, aby pohledově zakryla dvůr. Výškové odskoky zde (poměrně rovinatý terén) nemají opodstatnění. Branky mohou být zdůrazněny sloupky převyšujícími plotovou zeď. Navazující zahrady mají většinou plaňkové oplocení. Prostory předzahrádek jsou naopak tradičně oploceny nižšími - transparentními plůtky, aby předzahrádka vynikla, nebo nejsou oploceny vůbec.

M) Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa.

M.1) Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF

Všeobecné údaje o zemědělském půdním fondu v řešeném území

Charakteristika klimatických podmínek

Kód regionu:	2,
symbol regionu:	T 2,

charakteristika regionu:	teplý, mírně suchý,
suma teplot nad 10° C:	2600 - 2800,
pravděpodobnost suchých vegetačních období v procentech:	20 - 30,
vláhová jistota:	2 - 4,
průměrná roční teplota vzduchu ° C:	8 - 9,
roční úhrn srážek (mm):	500 - 600.

Charakteristika hydrologických podmínek

Řešené území spadá do jednoho hydrologického pořadí hlavního povodí 1 - 04 - 07 (Labe od Výrovky po Jizeru), které se dělí na tři pramenné úseky drobných vodních toků:

- hydrologické pořadí 1 - 04 - 07 - 029 (převažující část řešeného území včetně sídelního útvaru),
- hydrologické pořadí 1 - 04 - 07 - 039 (severovýchodní a východní okrajová část katastrálního území),
- hydrologické pořadí 1 - 04 - 07 - 035 (jižní okrajová část katastrálního území - Na horkách).

Charakteristika zemědělské výroby a její historie

Podíl zemědělské půdy v k.ú. Velenka (498,39 ha) činí 84,84%. Zornění je na 93,51% zemědělské půdy. Zemědělskou půdu v k.ú. Velenka obhospodařuje společnost Bramko a v menší míře soukromě hospodařící zemědělci. Převažuje hospodaření na orné půdě, která je intenzivně využívána.

Velenka byla vždy obcí zemědělskou. Ve středověku byli hlavními držiteli půdy šlechta a církev. Majitelé půdu dále (zpravidla dědičně) pronajímali; za pronájem se nájemce zavazoval platit pravidelně dávky (v penězích i naturáliích) a také pracovat na vrchnostenské půdě (robota). Roku 1776 byla z nařízení Marie Terezie provedena na brandýském panství pozemková reforma. Část vrchnostenské půdy byla rozdělena mezi sedláky do dědičného nájmu; ve Velence se toto opatření týkalo 30 osadníků. V roce 1783 bylo uzákoněno, že nájemci půdy se stávají skutečnými vlastníky, roku 1848 dochází ke zrušení poddanství a tím i robotní povinnosti.
Roku 1898 se Velenka stala členem Vodního družstva, jehož cílem byla stavba odvodňovacích a zavlažovacích kanálů tak, aby se zvýšila kvalita zemědělských pozemků; výstavba probíhala v letech 1904 – 1911. V roce 1929 bylo ve Velence založeno Strojní družstvo, které zakoupilo mlátičku, lis na slámu a později i traktor. Likvidace soukromého zemědělství v socialistickém Československu se nevyhnula ani Velence. 1. ledna 1950 zahájilo svou činnost menšinové zemědělské družstvo a o dva roky později byli členy družstva téměř všichni hospodáři z vesnice. V průběhu šedesátých a sedmdesátých let se sloučila družstva okolních vesnic, Velenka byla nejprve součástí Jednotného zemědělského družstva Dukla Starý Vestec a posléze Jednotného zemědělského družstva Dukla Přerov nad Labem. Po roce 1989 se družstevní majetek navrátil v rámci restitucí do rukou původních majitelů a zemědělské družstvo zaniklo. V současné době je většina velenských polností pronajata soukromým zemědělcům z okolních obcí.

Struktura zemědělského půdního fondu (v ha):

	31. 12. 2023
Celková výměra	498,39
Zemědělská půda	422,84
Orná půda	395,43
Chmelnice	-
Vinice	-
Zahrada	9,12

Ovocný sad	15,06
Trvalý travní porost	3,24

Pedologické poměry

Krajinu charakterizuje poměrně pestrá mozaika půd určovaná různými substráty a utvářením reliéfu. Střídají se zde černozemě na hlubokých spraších s podložím jílu, černozemě arenické na píscích nebo mělkých spraších, modální černozemě a pelické černozemě, hnědozemě, půdy arenického typu na píscích a štěrkopíscích nad nepropustným podložím jílů s kolísavým vodním režimem, pararendziny, fluvizemě písčité a černice s nepříznivými vláhovými poměry v důsledku vysoké hladiny spodní vody. V řešeném území převažují půdy s vysokým produkčním potenciálem (I. a II. třída ochrany). Tyto půdy se rovněž vyskytují (vyjma východní části) v kontaktu se zastavěným územím.

Investice do půdy

Na plochách zemědělského půdního fondu v rozsahu cca 80% jsou provedeny plošné meliorace - drenáže, navazující na recipienty nebo na odvodňovací řady - hlavní odvodňovací zařízení. Na plochách zemědělského půdního fondu je rovněž realizován systém zásobování vodou pro zemědělské závlahy.
Detail odvodňovacího zařízení je ve vlastnictví a správě jednotlivých vlastníků. Hlavní meliorační zařízení je ve správě Státního pozemkového úřadu, oddělení správy vodohospodářských děl při odboru řízení správy nemovitostí.
Plocha určená pro sport (Z.2), trasy nových cest (K.1, K.2, K.9), retenční plochy (K.3, K.4) a založení prvků ÚSES (K.7) se dotýkají investic v půdě. V rámci budoucí realizace staveb je třeba příslušnými opatřeními zajistit funkčnost zbývajících částí meliaračních zařízení na okolních pozemcích.

Eroze půdy

Řešené území je zařazeno do zranitelných oblastí ve smyslu Nařízení vlády ČR č. 103/2003 Sb.Zemědělský subjekt hospodařící na zemědělské půdě se musí řídit tímto nařízením (např. používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin). Půdy v řešeném území pouze okrajově spadají do skupin půd ohrožených vodních erozí. Jedná se o půdy se sklonem 12°-17° (BPEJ 2.41.77) a půdy se sklonem 7°-12° (BPEJ 2.08.50) v lokalitě Na horkách. Jedná se o zemědělskou půdu (orná a trvalé travní porosty). Pro tyto půdy jsou v citovaném nařízení stanovena protierozní opatření. Tato opatření je přípustné realizovat v rámci regulativů daných územním plánem. Zemědělská půda je ohrožena větrnou erozí.

Charakteristika půd v řešeném území

Hlavní půdní jednotka:

03 Černozemě černické, černozemě černické karbonátové na hlubokých spraších s podložím jílů, slínů či teras, středně těžké, bezskeletovité, s vodním režimem příznivým až mírně převlhčeným

04 Černozemě arenické na píscích nebo mělkých spraších (maximální překryv do 30 cm) uložených na píscích a štěrkopíscích, zrnitostně lehké, bezskeletovité, silně propustné půdy s výsušným režimem.

05 Černozemě modální a černozemě modální karbonátové, černozemě luvické a fluvizemě modální i karbonátové na spraších s mocností 30 až 70 cm na velmi propustném podloží, středně těžké, převážně bezskeletovité, středně výsušné, závislé n srážkách ve vegetačním období

06 Černozemě pelické a černozemě černické pelické na velmi těžkých substrátech (jílech, slínech, karpatském flyši a terciérních sedimentech), těžké až velmi těžké s vylehčeným orničním horizontem, ojediněle štěrkovité, s tendencí povrchového převlhčení v profilu

07 Smonice modální a smonice modální karbonátové, černozemě pelické a černozemě černické pelické, vždy na velmi těžkých substrátech, celoprofilově velmi těžké, bezskeletovité, často povrchově periodicky převlhčované

08 Černozemě modální a černozemě pelické, hnědozemě, luvizemě, popřípadě i kambizemě luvické, smyté, kde dochází ke kultivaci přechodného horizontu nebo substrátu

na ploše větší než 50 %, na spraších, sprašových a svahových hlínách, středně těžké i těžší, převážně bez skeletu a ve vyšší sklonitosti

14 Luvizemě modální, hnědozemě luvické včetně slabě oglejených na sprašových hlínách (prachovcích) nebo svahových (polygenetických) hlínách s výraznou eolickou příměsí, středně těžké s těžkou spodinou, s příznivými vláhovými poměry

21 Půdy arenického subtypu, regozemě, pararendziny, kambizemě, popřípadě i fluvizemě na lehkých, nevododržných, silně výsušných substrátech

22 Půdy jako předcházející HPJ 21 na mírně těžších substrátech typu hlinitý písek nebo písčitá hlína s vodním režimem poněkud příznivějším než předcházející

23 Regozemě arenické a kambizemě arenické, v oou případech i slabě oglejené na zahliněných píscích a štěrkopíscích nebo terasách, ležících na nepropustném podloží jílů, slínů, flyše i terciérních jílů, vodní režim značně kolísavý, a to vždy v závislosti na hloubce nepropustné vrstvy a mocnosti překryvu

41 Půdy se sklonitostí vyšší než 12°, kambizemě , rendziny, pararendziny, rankery, regozemě, černozemě, hnědozemě a další, zrnitostně středně těžké až velmi těžké, s poněkud příznivějšími vláhovými poměry

55 Fluvizemě psefitické, arenické stratifikované, černice arenické i pararendziny arenické na lehkých nivních uloženinách, často s podložím teras, zpravidla písčité, výsušné

63 Černice pelické, glejové i karbonátové na nivních uloženinách, jílech a slínech, těžké a velmi těžké, bez skeletu, nepříznivé vláhové poměry v důsledku vysoké hladiny spodní vody.

Kombinační číslo:

00 rovina s možností vzniku plošné vodní eroze - všesměrná expozice - bez skeletu - hluboké půdy

01 rovina s možností vzniku plošné vodní eroze - všesměrná expozice - bez skeletu až slabě skeletovité - hluboké až středně hluboké půdy

10 mírný svah slabě ohrožený erozí - všesměrná expozice - bez skeletu - hluboké půdy

12 mírný svah slabě ohrožený erozí - všesměrná expozice - slabá skeletovitost - hlu boké půdy

13 mírný svah slabě ohrožený erozí - všesměrná expozice - střední skeletovitost - hlu boké půdy

50 střední svah mírně až středně ohrožený vodní erozí - severní expozice - bez skeletu - hluboké půdy

77 výrazný sklon - sever (SZ -SV) - bez skeletu - hluboké až středně hluboké půdy

Zdroj: eKatalog BPEJ

Ochrana ZPF:
Pro jednotlivé BPEJ v řešeném území je uveden stupeň přednosti v ochraně dle vyhlášky č. 48/2011 Sb.:

I. třídy ochrany:	2.03.00		
II. třídy ochrany:	2.06.00		
III. třídy ochrany:	2.63.00	2.05.01	2.14.10
	2.07.00		
IV. třídy ochrany:	2.22.12	2.08.50	2.04.01
	2.23.12	2.55.00	2.21.10
V. třídy ochrany:	2.21.12	2.22.13	2.41.77

Ceny ZPF:
Vyhláška č. 298/2014 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými cenami zemědělských půd odvozenými z BPEJ uvádí pro řešené území tuto hodnotu pro rok 2025: Velenka .....9,93 Kč/m^2

Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF

Pro lokality v řešeném území je provedeno zdůvodnění a vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF.

Zastavitelné plochy (Z)												
označení	navržené využití	souhrn výměry záboru (ha)	zábor ZPF podle tříd ochrany (ha)					odhad výměry záboru, na které bude provedena rekultivace na zemědělskou půdu	informace o existenci závlah a odvodnění	informace o existenci staveb k ochraně pozemku před erozní činností vody	informace podle ustanovení §3 odst.1 písm.g)
			I.	II.	III.	IV.	V.				
Z.1	bydlení venkovské	0,837	-	-	-	0,837	-	-	-	-	-
Z.1	veřejná prostranství všeobecná	0,1175	-	-	-	0,1175	-	-	-	-	-
Z.1	Zeleň všeobecná	0,251	-	-	-	0,251	-	-	-	-	-
Z.1	Zeleň ochranná a izolační	0,308	-	-	-	0,308	-	-	-	-	-
Z.2	občanské vybavení - sport	0,633	-	0,005	-	0,628	-	-	0,633	-	-
Z.2	veřejná prostranství všeobecná	0,0848	-	0,0848	-	-	-	-	0,0848	-	-
zábor ZPF celkem		**2,2313**		**0,0898**		**2,1415**			**0,7178**		

Zdůvodnění řešení, které je z hlediska ochrany ZPF a ostatních zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější podle § 5 odst. 1 zákona

a) zdůvodnění navrhovaného řešení včetně vyhodnocení dodržení zásad plošné ochrany ZPF stanovených v §4 zákona

- Nový územní plán nově vymezuje resp. proti původnímu ÚP rozšiřuje rozvojovou lokalitu pro Z.1 - venkovské bydlení, veřejná prostranství a zeleň na málo produkčních půdách IV. třídy ochrany (1,5135 ha).
- Nový územní plán ruší původní zastavitelnou plochu o rozloze téměř jeden hektar na půdách II. třídy ochrany ZPF.
- Nový územní plán ve veřejném zájmu navrhuje plochu pro sport a přístupovou cestu s označením Z.2. Tato plocha nepatrně zasahuje do zainvestovaných půd II. třídy ochrany.

b) prokázání výrazně převažujícího veřejného zájmu u záboru zemědělské půdy I. a II. třídy ochrany nad veřejným zájmem ochrany ZPF

V okolí obce jsou vyvinuty poměrně kvalitní půdy. Celkem se návrhem se zabírá 0,0898 ha půdy spadající do II. třídy ochrany. Plochy jsou určeny pro dopravní propojení mezi stávajícím sportovištěm a nově navrhovaným ve veřejném zájmu - tréninkové hřiště pro aktivní SDH.

Vyhodnocení návrhů změn v krajině (K)

Plochy změn v krajině (K) - zábory											
označení	navržené využití	souhrn výměry záboru (ha)	zábory ZPF podle tříd ochrany (ha)					odhad výměry záboru, na které bude provedena rekultivace na zemědělskou	informace o existenci závlah a odvodnění	informace o existenci staveb k ochraně pozemku před erozní činností vody	informace podle ustanovení §3 odst.1 písm.g)
			I.	II.	III.	IV.	V.				
K.1 Cesta na jihu Velenky	DX	0,1364	0	0,1364	-	-	-	-	ANO	-	-
K.2 Cesta podél Velenského potoka	DX	0,1978	0,1334	0,0644	-	-	-	-	ANO	-	-
K.3 Retenční plocha jiho-západ	MU.pw	1,1078	0	1,1078	-	-	-	-	ANO	-	-
K.4 Retenční plocha jih	MU.pw	0,3107	0	0,3107	-	-	-	-	ANO	-	-
K.5 – LBK.5b U Mračenice	AL výsadby	0,3255	0	0,3255	-	-	-	-	-	-	-
K.6 – LBK.5b Pod Horkami – U Psárců	MU.pzw MU.pz	1,0137	0,5170	0,3345	-	0,1622	-	-	-	-	-
K.7 – LBK.5c Od Psárců k Písečníku	MU.pz	2,5600	0,0128	0	-	0,4992	2,0480	-	ANO	-	-
K.8 – LBK.5c Velenský potok pod vsí	MU.pzw	0,3148	0,0475	0	-	0,2673	0	-	-	-	-
K.9 Horoušovanda - cesta	DX	0,3012	0	0	-	0,0602	0,2410	-	ANO	-	-
ZPF		**6,2679**	**0,7107**	**2,2793**	**-**	**0,9889**	**2,2890**				

A/ zdůvodnění navrhovaného řešení včetně vyhodnocení dodržení zásad plošné ochrany ZPF stanovených v §4 zákona

- Jedná se o veřejně prospěšná opatření:

  účelové komunikace

  - zajištění průchodnosti krajinou okolo sídla mimo frekventovanou komunikace II/611. Jedná se o pěší trasy umožňující propojení mezi sportovními plochami a retenční nádrží po jižním obvodu sídla (K.1) a podél Velenského potoka (K.2)
  - cesta Horoušovanda vymezena dle skutečného stavu využívání v úseku od křížení cest Pod Horkami - U vrby. Součástí budou záchytné příkopy a doprovodná zeleň.

  opatření sloužící ke snížení nebezpečí v území

  - retenční plochy určené k zachycení přívalových vod a zvýšení retenční schopnosti krajiny (K.3, K.4)

  založení prvků ekologické stability

  dílčí části lokálního biokoridoru LBK.5 (K.5, K.6, K.7, K.8)

B/ prokázání výrazně převažujícího veřejného zájmu u záboru zemědělské půdy I. a II. tříd ochrany nad veřejným zájmem ochrany ZPF

V okolí obce jsou vyvinuty poměrně kvalitní půdy. Celkem se návrhem se zabírá 0,7107 ha půdy spadající do I. třídy ochrany a 2,2793 ha půdy II. třídy ochrany. Ve skutečnosti nejde o zábory v plném rozsahu, neboť pěší propojení nebude znamenat významný zásah do ZPF. Cesta Horoušovanda je dle LPIS dnes již takto využívána, ale zatím nedošlo k vynětí ze ZPF – jedná se o nápravu stavu. Retenční plochy jsou navrženy k ochraně obce před přívalovými vodami jako protipovodňové opatření a lokální biokoridory na orné půdě jsou navrženy k založení a budou rovněž plnit i protierozní funkci v krajině, zejména proti větrné erozi.

M.2) Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na PUPFL

Všeobecné údaje o lesích v řešeném území

Katastrální území Velenka
Přírodními lesními oblastmi jsou souvislá území s obdobnými růstovými podmínkami pro les. Lesy v řešeném území spadají do přírodní lesní oblasti 17 - Polabí. (část b).Rámcové zásady pro hospodaření pro jednotlivé PLO jsou stanoveny v oblastním plánu rozvoje lesů OPLR. Platnost OPRL od roku 2021 - do roku 2030. Řešené území spadá do LHC Nymburk - revír Kersko, správce lesní správa Nymburk. Lesy v řešeném území jsou zahrnuty do pásma "C" z hlediska ohrožení imisemi. Lesy v řešeném území patří do kategorie lesů hospodářských.
Mezi základní cílové hospodářské soubory v řešeném území patří: č.25 - živná stanoviště nižších poloh.
Lesy v řešeném území spadají do 1. lesního vegetačního stupně (dubový). Doporučená cílová skladba dřevin je diferenciovaná dle cílových hospodářských souborů a je upřesněna dle OPRL v platných LHP.
Lesnatost v řešeném území činí celkem 5,18%. (25,85 ha). V území se nachází jediný větší lesní celek v lokalitě na Mračenici Jedná se o převážně severně orientovaný svažitý pozemek v jižní části řešeného území. Po úpatí této lokality je vedeno dálniční těleso. Jde o zachovalý listnatný a smíšený les blížící se svou skladbou původní struktuře s významnou ekostabilizační funkcí. Část lesa je podmáčená. Les je zahrnut do systému místního ÚSES a migračního koridoru VS Velenka.
Do území zasahuje okraj lesa celku Dolní Psárce. Na severním okraji sídelního útvaru Velenka při vodoteči se nachází maloplošný lesní fragment (cca 0,75ha), který plní funkci ochranné zeleně (obytná zástavba x zemědělský areál).

V řešeném území se nevyskytuje chatová nebo sportovní zástavba na lesních pozemcích, bez jejich odnětí plnění funkcí lesa (pomocí institutu odlesnění), podle dříve platných předpisů.

Odůvodnění navržených opatření:
Územním plánem není navržena žádná rozvojová plocha pro bydlení, chatová nebo sportovní zástavba na pozemcích určených k plnění funkcí lesa. Na pozemcích určených k plnění funkcí lesa (PUPFL) není navržena těžba nerostů. Část pozemků určených k plnění funkcí lesa je navržena jako součást vymezeného ÚSES.
V koordinačním výkrese je vyznačena hranice 30 m od kraje lesa. Do této vzdálenosti je navržena část plochy Z.1. Součástí závazných regulativů je podmínka:" - respektovat hranici 30 m od lesa (bez nadzemních staveb tj. pouze oplocení, mobiliář, technická zařízení, cesty)".

V řešeném území nejsou navrhovány žádné plochy určené k zalesnění.
Návrhem změn v rámci ÚP Velenka nedochází ke snižování ekologické stability krajiny (vymezeny a zpřesněny jsou prvky ekologické stability regionálního a lokálního významu). Návrhem nedochází ke snížení schopnosti lesa zadržovat vodu v krajině.

N) Vyhodnocení připomínek, včetně jeho odůvodnění

Připomínky nebyly uplatněny.

O) Seznam zkratek

AOPK ČR	- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
ATS	- automatická tlaková stanice
BC	- biocentrum
BK	- biokoridor
BPEJ	- bonitovaná půdní ekologická jednotka
CO	- civilní ochrana
CTR	- centrální tankoviště ropy
ČEPS	- Česká elektroenergetická přenosová soustava
ČEZ	- České energetické závody
ČHMÚ	- Český hydrometeorologický úřad
ČHP	- číslo hydrologického povodí
ČOV	- čistírna odpadních vod
ČR	- Česká republika
ČS	- čerpací stanice
ČSAD	- Česká státní automobilová doprava
ČSN	- Česká státní norma
ČSÚ	- Český statistický úřad
DI	- Dopravní inspektorát
DKM	- digitální katastrální mapa
DN	- (Diamètre Nominal) – jmenovitý vnitřní průměr potrubí
DOSS	- dotčené orgány státní správy
EO	- ekvivalentní obyvatelé
EVL	- evropsky významná lokalita
FVE	- fotovoltaická elektrárna
HPJ	- hlavní půdní jednotka
HZS	- Hasičský záchranný sbor
CHaKP	- charakteristický krajinný prostor
CHOPAV	- chráněná oblast přirozené akumulace vod
IKL	- ropovod Ingolstadt – Kralupy nad Vltavou - Litvínov
IP	- interakční prvek
IZS	- integrovaný záchranný systém
JSDH	- Jednotka sboru dobrovolných hasičů
JZD	- jednotné zemědělské družstvo
KC	- krajinný celek
KČT	- Klub českých turistů
KES	- koeficient ekologické stability
KN	- katastr nemovitostí
KPZ	- krajinná památková zóna
KoPÚ	- komplexní pozemkové úpravy
KR	- krajinný ráz
LBC	- lokální biocentrum
LBK	- lokální biokoridor
LHC	- lesní hospodářský celek
LHO	- lesní hospodářské osnovy
LHP	- lesní hospodářské plány
LPIS	- veřejný registr půdy
LS	- Lesní správa
MěÚ	- Městský úřad
MMR	- Ministerstvo pro místní rozvoj
MO ČR	- Ministerstvo obrany
MŠ	- Mateřská škola
MV ČR	- Ministerstvo vnitra
MZCHÚ	- maloplošně chráněné území
MZd	- Ministerstvo zdravotnictví
MŽP	- Ministerstvo životního prostředí
MO	- místní obslužná komunikace
NN	- nízké napětí
NPÚ	- Národní památkový ústav

NRBK/NK - nadregionální biokoridor
NV - Nařízení vlády
ObKR - oblast krajinného rázu
ONV - Okresní národní výbor
OP - ochranné pásmo
OSSL - orgán státní správy lesů
ORP - obec s rozšířenou působností
OV - občanské vybavení
OÚ - Obecní úřad
OZE - obnovitelné zdroje energie
OZKO - oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší
PHO - pásmo hygienické ochrany
PLO - přírodní lesní oblast
PO - ptačí oblast
PRVaK - Plán rozvoje vodovodů a kanalizací
PÚR ČR - Politika územního rozvoje ČR
PUPFL - pozemky určené k plnění funkcí lesa
RBC - regionální biocentrum
RBK - regionální biokoridor
RD - rodinný dům
REZZO - registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší
RR - radioreléová trasa
ŘSD - Ředitelství silnic a dálnic
SčVK - Středočeské vodovody a kanalizace
SEA - vyhodnocení vlivu koncepce na životní prostředí
SEZ - staré ekologické zátěže
SDH - sbor dobrovolných hasičů
SO - stavební objekt
SOB - specifická oblast
SO ORP - správní obvod obce s rozšířenou působností
STL - středotlaký plynovod
STZ - stavební zákon
SÚ - sídelní útvar
TKO - tuhý komunální odpad
TNV - technická norma vodního hospodářství
TPG - technická pravidla v oboru plynárenských zařízení
TTP - trvalý travní porost
ÚAP - územně analytické podklady
ÚAP ORP - územně analytické podklady obce s rozšířenou působností
ÚAN - území s archeologickými nálezy
ÚHÚL - Ústav pro hospodářskou úpravu lesa
ÚMDOČ - Ústřední matice divadelního ochotnictva Československa
ÚP - územní plán
ÚPD - územně plánovací dokumentace
ÚPO - územní plán obce
ÚS - územní studie
ÚSES - územní systém ekologické stability
ÚSKP - ústřední seznam kulturních památek
VD - vodní dílo
VKP - významný krajinný prvek
VN - vysoké napětí
VVN - velmi vysoké napětí
VO - veřejné osvětlení
VPO - veřejně prospěšná opatření
VPS - veřejně prospěšné stavby
VTL - vysokotlaký plynovod
VVTL - velmi vysokotlaký plynovod
VÚV T.G.M. - Výzkumný ústav vodohospodářský
VVN - velmi vysoké napětí
ZD - zemědělské družstvo

ZCHD	- zvláště chráněné druhy
ZO	- Zastupitelstvo obce
ZOPK	- Zákon o ochraně přírody a krajiny
ZPF	- zemědělský půdní fond
ZPK	- zákon o pozemních komunikacích
ZÚR	- zásady územního rozvoje
ZÚR SK	- Zásady územního rozvoje Středočeského kraje
ZVN	- zvláště vysoké napětí